Agenda Besòs

consorcibesòs

BR BARCELONA REGIONAL AGÈNCIA DESENVOLUPAMENT URBÀ

Document de Síntesi

Elaborat per

consorcibesòs

BR BARCELONA REGIONAL AGÈNCIA DESENVOLUPAMENT URBÀ

iermB INSTITUT D'ESTUDIS REGIONALS I METROPOLITANS DE BARCELONA

IGOP Institut de Govern i Polítiques Públiques

UAB Universitat Autònoma de Barcelona

Elaborat a Barcelona el juliol de 2017.

ÍNDEX

L'EIX BESÒS 9

L'AGENDA BESÒS 15

VISIÓ ESTRATÈGICA 23

PLA D´ACCIÓ 61

GOVERNANÇA 113

És el moment del Besòs. Les alcaldesses de Badalona, Barcelona, Montcada i Reixac i Santa Coloma de Gramenet, i l´Alcalde de Sant Adrià de Besòs, han acordat una aliança per convertir aquest territori en la gran aposta de transformació metropolitana pels propers anys.

Partint d´una sensibilitat compartida envers les necessitats i els reptes que el Besòs ha d'afrontar avui i en un futur, els governs municipals aposten per desplegar una estratègia compartida de desenvolupament sostenible i integral amb l'objectiu de superar els dèficits i les problemàtiques socials, econòmiques i urbanístiques d'aquest territori. Per assolir aquests objectius caldrà definir un espai de governança que permeti superar l´actual fragmentació i que propocioni un full de ruta més enllà de l´escala municipal, combinant la prespectiva metropolitana amb la realitat dels barris del Besòs i donant continuïtat al projecte de regeneració del riu Besòs.

Aquesta voluntat es concreta en la definició d'una agenda, l'Agenda Besòs. Una Agenda com espai des d'on definir una una visió estratègica conjunta pel territori Besòs, un pla d´acció i una governança que permeti dur a terme la visió i els objectius definits col·lectivament.

És en aquest marc on el Consorci del Besòs mitjançant Barcelona Regional com a oficina tècnica i amb la participació de l'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans (IERMB) i l'Institut de Govern i Polítiques Públiques (IGOP) de la Universitat Autònoma de Barcelona van iniciar fa un any els treballs per definir una visió estratègica i un pla d'acció associat.

L´Agenda Besòs és un procés de treball conjunt que ordena les iniciatives i els recursos per què l´Eix Besòs del futur sigui un entorn de qualitat de vida i oportunitats econòmiques i d'ocupació, on desplegar una política social conjunta, generar un projecte de planejament integral i de regeneració urbana sostenible, generar dinàmiques de col·laboració i projectes compartits en el territori, i articular modalitats de direcció i governança del projecte comú amb més capacitats i recursos.

L'Agenda Besòs és el resultat d'una voluntat política de donar continuïtat al projecte de regeneració del riu Besòs, establint una estratègia de desenvolupament urbà compartida amb els ciutadans i una mirada conjunta als potencials del territori com a espai metropolità d´acollida i d´oportunitats.

L’EIX BESÒS

L'EIX BESÒS

L'Eix Besòs compren els termes municipals de Badalona, Montcada i Reixac, Sant Adrià de Besòs, Santa Coloma de Gramenet i els districtes de Nou Barris, Sant Andreu i Sant Martí de Barcelona. És un territori que es localitza al llarg de la conca baixa del riu Besòs, des del congost que forma al travessar la Serralada Litoral (incloent els estreps de Collserola i la Serralada de Marina) fins al seu pla deltaic i desembocadura al mar.

Avui, al Besòs hi viuen pràcticament un milió de persones, el que representa el 30% de la població de l´Àrea Metropolitana de Barcelona i el 12% de la població de tota Catalunya. Amb una superfície de més de 80 km², el Besòs s'articula en 98 barris constituint el paisatge social més complex i divers de tota Catalunya.

Malgrat tenir elements geogràfics potencialment estructuradors, com són la plana litoral i la façana marítima, el propi riu Besòs, Collserola o la Serralada Marina, la manca d'una visió integrada del territori agreujada per una llarga història de creixements urbans desordenats, han fet que avui el Besòs sigui un territori fragmentat i confús sense un projecte de desenvolupament urbà definit.

Tot i això, a mesura que la mirada metropolitana adquireix rellevància, territoris com el Besòs assoleixen elements de gran potencial gràcies a la seva centralitat i posició estratègica d'accessibilitat en relació a la gran regió metropolitana de Barcelona. El Besòs esdevé clau com a territori d'accés Barcelona des del Maresme i el prelitoral vallesà i avui constitueix el principal corredor d'entrada i sortida de la ciutat, el que es tradueix en una gran concentració d'infraestructures viàries i ferroviàries d'alt valor estratègic. És llavors quan pràcticament el miler d'hectàrees de sòl productiu d'aquest territori, i en concret els polígons que es localitzen al llarg del corredor de la conca baixa del Besòs, enmig d'un entorn urbà, esdevenen espais amb un alt potencial per la ubicació de nous ecosistemes productius que requereixen de factors de localització associats a la densitat urbana.

El Besòs, alhora, és també un territori estratègic pel funcionament del metabolisme urbà i contribueix enormement al medi ambient metropolità. La recuperació mediambiental del riu Besòs, la modernització i cobertura de la depuradora del Besòs a Sant Adrià de Besòs, una de les més grans d'Europa en un entorn urbà, la millora de les depuradores de la conca, la construcció dels Ecoparcs, les millores de la planta de valoració energètica, les millores de les plantes de generació d'energia de cicles combinats i una llarga llista de polítiques i programes de caràcter municipal i metropolità han canviat de manera radical la qualitat ambiental d'aquest territori i esdevenen un referent a nivell europeu.

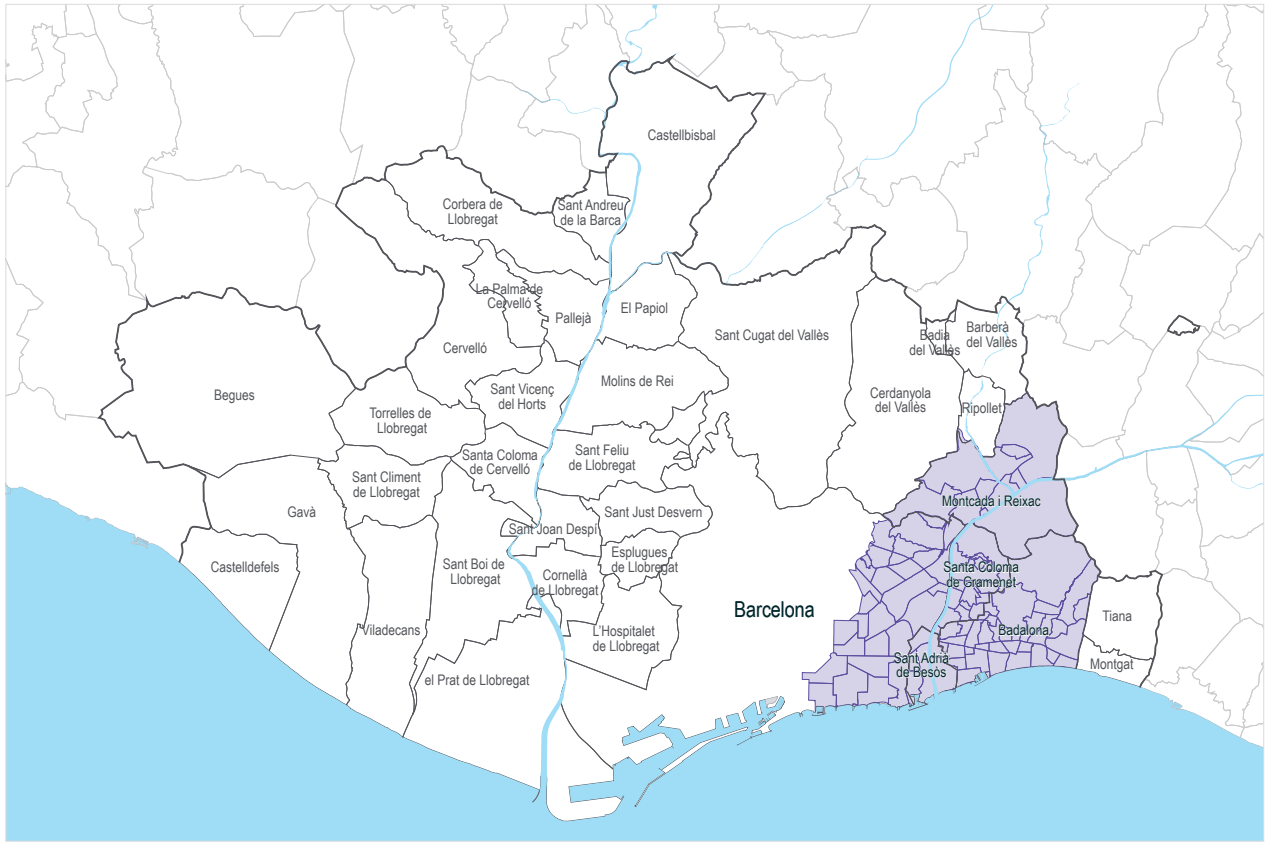

81 km²
Superfície

4 municipis
Badalona, Montcada i Reixac, Sant Adrià de Besòs, Santa Coloma de Gramenet

3 districtes
Nou Barris, Sant Andreu, Sant Martí

1 milió de persones

30%
de la població de l'AMB

12%
de la població de Catalunya

98 barris
més de 100 nacionalitats

24,6%
de població estrangera

22,2%
població estrangera a l'AMB

16 barris vulnerables
dels 25 més vulnerables de l'AMB

28,5%
de la població resident en situació de risc de pobresa extrema o moderada

24,4%
població de l'AMB en situació de risc de pobresa extrema o moderada

BARCELONA

1. La Vila Olímpica del Poblenou
2. El Poblenou
3. Diagonal Mar i el Front Marítim del Poblenou
4. El Besòs i el Maresme
5. Provençals del Poblenou
6. El Parc i la Llacuna del Poblenou
7. El Clot
8. Sant Martí de Provençals
9. La Verneda i la Pau
10. El Bon Pastor
11. La Sagrera
12. Navas
13. El Camp de l'Arpa del Clot
14. El Congrés i els Indians
15. Sant Andreu
16. Baró de Viver
17. La Trinitat Vella
18. La Trinitat Nova
19. La Prosperitat
20. Porta
21. Vilapicina i la Torre Llobeta
22. El Turó de la Peira
23. Can Peguera
24. La Guineueta
25. Verdun
26. Les Roquetes
27. Canyelles
28. Torre Baró
29. Vallbona
30. Ciutat Meridiana

MONTCADA I REIXAC

31. Can Cuiàs
32. Can Sant Joan
33. la Ribera
34. Reixac-Vallensana Baixa
35. Montcada Centre
36. Font Pudenta
37. Terra Nostra
38. Mas Rampinyo
39. Carrerada
40. Pla d'en Coll
41. Mas Duran
42. Can Pomada
42-A. Gallecs

SANTA COLOMA DE GRAMENET

43. Serralada de Marina
44. Oliveres
45. Can Franquesa
46. Guinardera
47. Singuerlín
48. Riu Nord
49. Centre
50. Cementiri Vell
51. Riera Alta
52. Riu Sud
53. Can Mariner
54. Llatí
55. Fondo
56. Santa Rosa
57. El Raval
58. Safaretjos

BADALONA

59. Sant Antoni de Llefià
60. Sant Joan de Llefià
61. Sant Mori de Llefià
62. Artigas
63. Sant Roc
64. El Remei
65. La Mora
66. Gorg
67. Congrés
68. Can Claris
69. La Salut
70. La Pau
71. Puigfred
72. Lloreda
73. Sistrells
74. Nova Lloreda
75. Raval
76. Progrés
77. Centre
78. Coll i Pujol
79. Sant Crist de Can Cabanyes
80. Montigalà
81. Canyet
82. Bonavista
83. Bufalà
84. Dalt de Vila
85. Casagemes
86. Morera
87. Pomar
88. Pomar de Dalt
89. Mas Ram
90. Les Guixeres
91. Canyadó
92. Manresa

SANT ADRIÀ DE BESÒS

93. La Mina
94. La Catalana
95. Sant Joan Baptista
96. Sant Adrià Nord
97. La Verneda
98. El Besòs

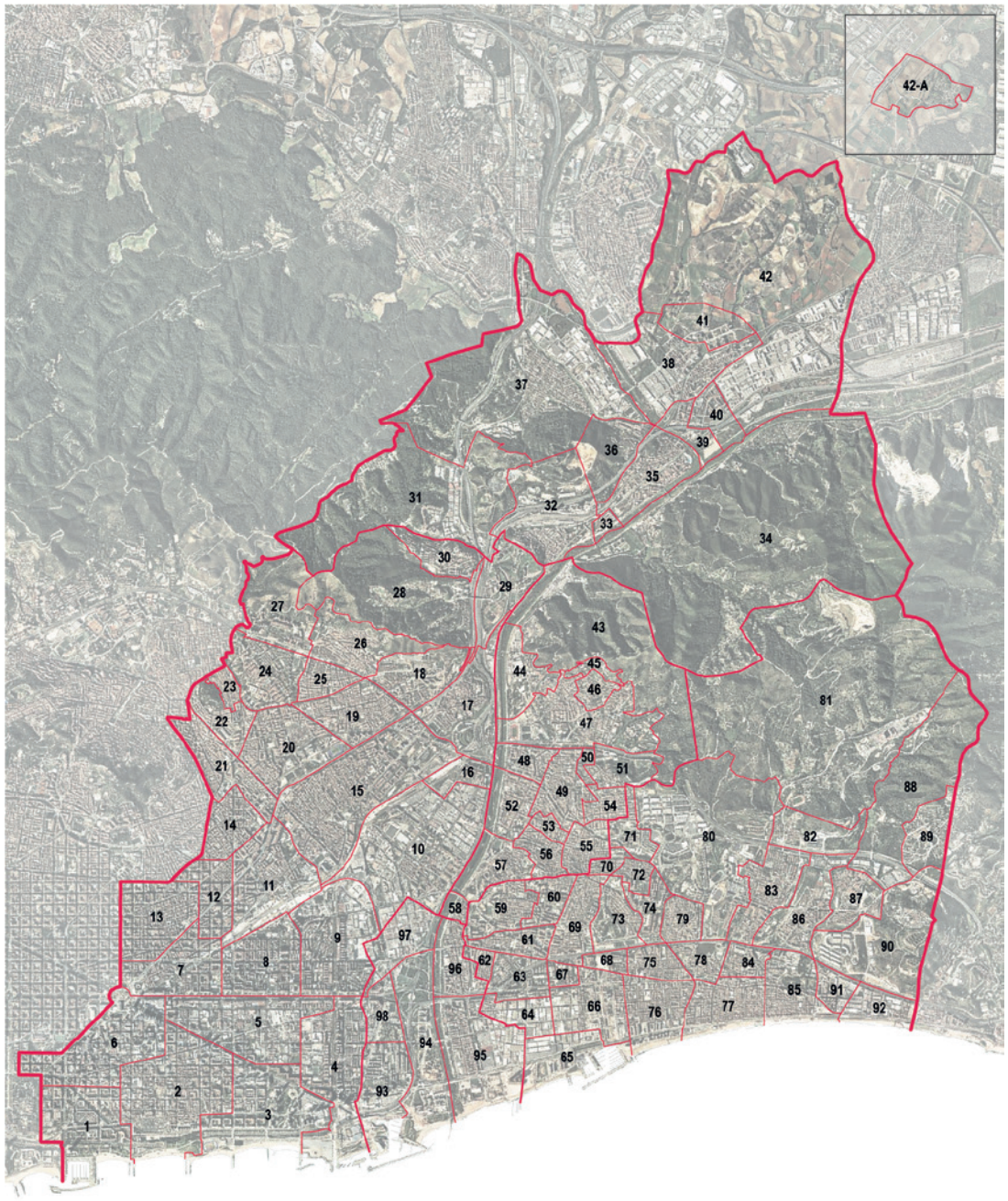

L’AGENDA BESÒS

Del Pla a l'Agenda

El canvi de naturalesa i d'escala dels desafiaments de la metròpolis actual reclamen d'una nova manera de fer urbanisme. Articular noves aproximacions i mecanismes que donin resposta a aquelles qüestions més rellevants a les què s´enfronta un territori com el Besòs. Desbordar uns límits administratius (barri, districte, municipi) que la pròpia realitat urbana ha difuminat en un continu edificat. Prioritzar aquelles inversions més necessàries segons el bé de la col·lectivitat en una societat cada vegada més diversa i desigual. Apostar per una gestió conjunta dels serveis i dels equipaments col·lectius. Millorar, en definitiva, els sistemes de gestió actual i definir-ne de nous que donin resposta a les necessitats de la ciutadania en un context de crisi i d'incertesa.

Per tal de fer front a tots aquests reptes cal posar en pràctica dinàmiques innovadores de gestió i planificació del territori. Anar més enllà del pla i la planificació tradicional i definir nous instruments de governança. Passar de la planificació al procés, i del pla a l'Agenda.

...cal posar en pràctica dinàmiques innovadores de gestió i planificació del territori... Passar de la planificació al procés, i del pla a l'Agenda.

Una Agenda és un procés. Una manera de treballar coordinadament per la gestió del territori amb vocació de continuïtat en el temps. Un instrument que estableix les bases per implementar polítiques i executar projectes d'efecte catalitzador des del consens, adaptable a les dinàmiques i les necessitats canviants de la societat.

Justament, l´Agenda Besòs ha d'esdevenir aquest espai de diàleg pel Besòs. Un instrument compartit des d'on consensuar estratègies i intervencions de diferent temporalitat. Un instrument que permeti canalitzar les planificacions existents i futures, per compartir-les i consensuar-les entre els municipis i la ciutadania, però també per poder executar-les a través de la recerca de compromisos de finançament per part de les administracions locals i supramunicipals.

El Besòs, per què ara?

Una història de progrés: dels deutes del passat al potencial del present

El Besòs té una història urbana comuna. Al llarg de la segona meitat del s. XX, arrel de les tensions demogràfiques de la ciutat de Barcelona generades pel seu intens creixement econòmic, aquest territori va experimentar una ocupació accelerada sota les premisses de la zonificació monofuncional i de la preeminència de grans infraestructures generant una fragmentació urbana que encara avui perdura.

Històricament, el Besòs ha patit la persistència d'alts nivells de vulnerabilitat urbana en determinats barris, agreujats recentment per l'impacte de la crisis econòmica. Avui, per exemple, el Besòs concentra 16 dels 25 barris més vulnerables de l'àrea metropolitana. L'existència de processos d'exclusió i segregació social en determinats barris ha fet que el Besòs hagi estat, tradicionalment, un territori estigmatitzat.

Malgrat els esforços dels ajuntaments per resoldre moltes de les problemàtiques d'escala local heretades del passat, el Besòs ha patit una manca d'inversió en relació a altres àmbits metropolitans. Al Delta del Llobregat, per exemple, la presència de grans infraestructures estratègiques com el port i l'aeroport i la concentració de polígons industrials ha propiciat, històricament, l'atracció d´inversions generant un major nivell de desenvolupament.

Tanmateix, avui el Besòs és un territori amb un gran potencial de futur gràcies a elements com la seva centralitat i accessibilitat respecte la gran regió metropolitana de Barcelona. De vertebrar-se en torn a les infraestructures blau-verdes, d'incoporar una major naturalització dels teixits urbans i les seves vores, potenciant els espais oberts, d'esdevenir un corredor productiu i de coneixement i un espai d'acollida on la diversitat es transformi en riquesa gràcies a un treball en comú. De transformar, en definitiva, l'estigma del passat en l'orgull d'una identitat consolidant un projecte compartit de futur amb vocació metropolitana.

La urgència davant situacions d'emergència social

L'Eix Besòs és un dels territoris que més ha acusat la darrera crisi econòmica. La prolongació del període de crisi i la persistència de les dificultats per trobar feina entre la població aturada ha comportat un col·lapse del sistema de protecció social amb el conseqüent detriment de les condicions de vida i un augment de la pobresa. En conseqüència, el descens dels ingressos de moltes llars està plantejant tot un seguit de dificultats a l'hora de fer front a les despeses quotidianes més bàsiques, com els subministraments de serveis i el pagament del lloguer o de les quotes de l'habitatge. Les dificultats a l'accés a un habitatge, que satisfà una de les necessitats bàsiques de la població, està generant situacions d'emergència habitacional en forma d'infrahabitatge, sobreocupació o processos de desonaments, entre altres.

Si bé aquestes dinàmiques no han afectat amb la mateixa intensitat a tots els col·lectius de la població ni a tots els barris per igual, la crisi ha evidenciat de nou l'elevada vulnerabilitat del Besòs. Una vulnerabilitat que respon a elements estructurals com ara una complexa realitat socio-territorial, un aïllament físic derivat de la discontinuïtat i la fragmentació urbana, i una alta densitat poblacional generada en part per l'elevada implantació de polígons d'habitatges durant els anys seixanta i setanta.

El Besòs és un territori amb un gran potencial per esdevenir un corredor productiu i de coneixement, un espai d'acollida on la diversitat es transformi en riquesa gràcies a un treball en comú.

Un procés de treball conjunt que no parteix de zero

La definició de l´Agenda Besòs no parteix de zero. El procés de col·laboració entre administracions i agents del territori per la transformació i la millora del Besòs s'inicia ja a la dècada dels noranta amb el projecte de recuperació mediambiental del tram final del riu Besòs i la creació del Parc Fluvial. Des d´aleshores, gràcies a la creació del Consorci del Besòs la col·laboració intermunicipal s´ha anat consolidant com la via més productiva per millorar la qualitat de vida i ambiental dels barris a l'entorn del riu Besòs, en una clara aposta cap a un desenvolupament urbà sostenible. La recent incorporació de Badalona al Consorci del Besòs i la modificació dels seus estatuts amplien la seva capacitat de lideratge com a administració competent del territori.

Els antecedents de projectes de millora al Besòs són, entre altres, el Pla Besòs (2012) impulsat per l'Oficina Tècnica del Besòs (OTB), que posteriorment quedaria integrada en el Consorci del Besòs, la Llei de Barris impulsada per la Generalitat de Catalunya entre 2004 i 2010 i que va beneficiar 11 Projectes d'intervenció integral (PII), i, actualment en execució, els set Plans de barris promoguts per l´Ajuntament de Barcelona que beneficien 10 barris del marge dret del Besòs. L'Agenda Besòs té en compte aquestes experiències i pretén donar continuïtat a les sinèrgies generades fins ara, aprofitant-ne el coneixement i les bones pràctiques i ampliant el seu àmbit d'intervenció.

L'Agenda Besòs ha d'esdevenir l'espai de referència des d'on es consesui una proposta de futur pel Besòs.

Horitzó: PDU i finançament

L´objectiu de l´Agenda és consensuar un projecte de transformació de l´Eix Besòs basat en la millora de la qualitat de vida i la convivència. Fer-ho realitat dependrà del compromís de finançament de tots els agents locals i supramunicipals del territori. L'Agenda, per tant, ha d'esdevenir també un instrument de pressió des d'on negociar i atraure inversions provinguin de la Generalitat de Catalunya, de l´Estat Espanyol o de la Unió Europea. El resultat conjunt i coordinat sempre serà superior a la suma de les parts.

Alhora, i amb la definició d'un nou Pla Director Urbanístic Metropolità (PDU) a l'horitzó, l´Agenda Besòs també ha d'esdevenir l'espai de referència des d'on es consensuï una proposta de futur pel Besòs a mig i llarg termini en matèries diverses com les infraestructures, la mobilitat, la qualitat ambiental o els equipaments i els serveis.

Els pilars de l'Agenda

L'Agenda Besòs té com a finalitat definir una estratègia d´acció compartida i consensuada entre els cinc municipis que pertanyen a l'Eix Besòs. L'Agenda es concreta en tres pilars que, alhora, estructuren els treballs que s'han desenvolupat fins ara.

* LA VISIÓ ESTRATÈGICA

La definició d'uns objectius i unes línies estratègiques a partir de l'el·laboració d'una diagnosi temàtica i transversal del territori.

* EL PLA D´ACCIÓ

La concreció de les línies estratègiques en un conjunt de projectes i actuacions que s'implementen en diferents escales d'intervenció amb una priorització segons criteris temporals, pressupostaris i de retorn social.

* LA GOVERNANÇA

La configuració d'una governança basada en la col·laboració entre els municipis de l'Eix Besos i amb els agents del territori que enforteixi el Consorci del Besòs amb nous marcs i espais de cooperació.

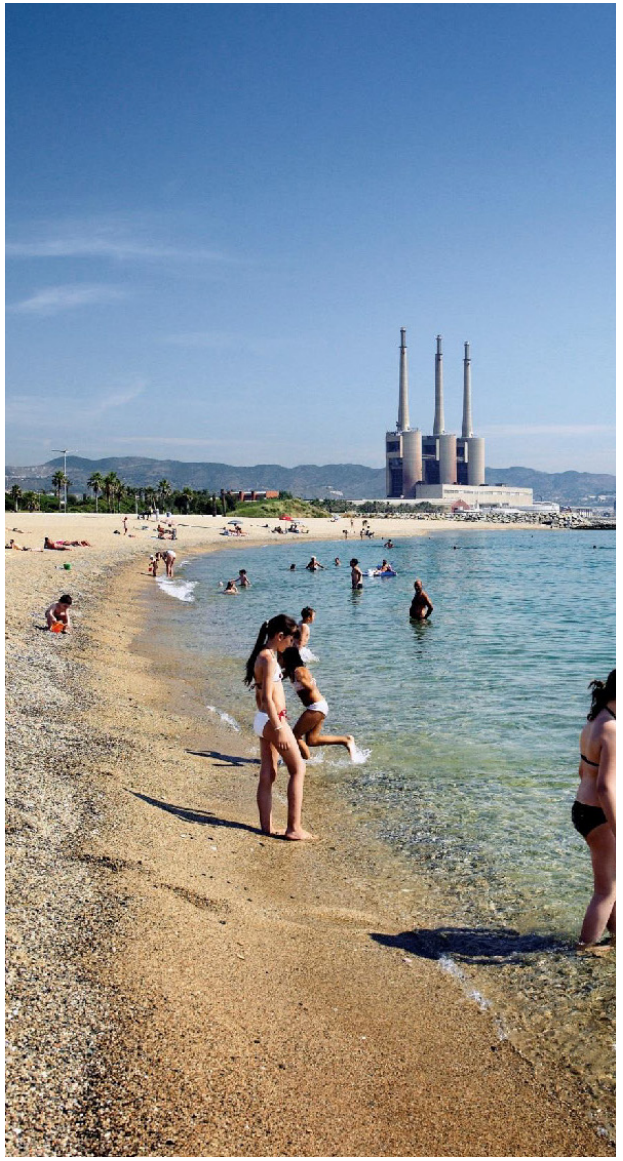

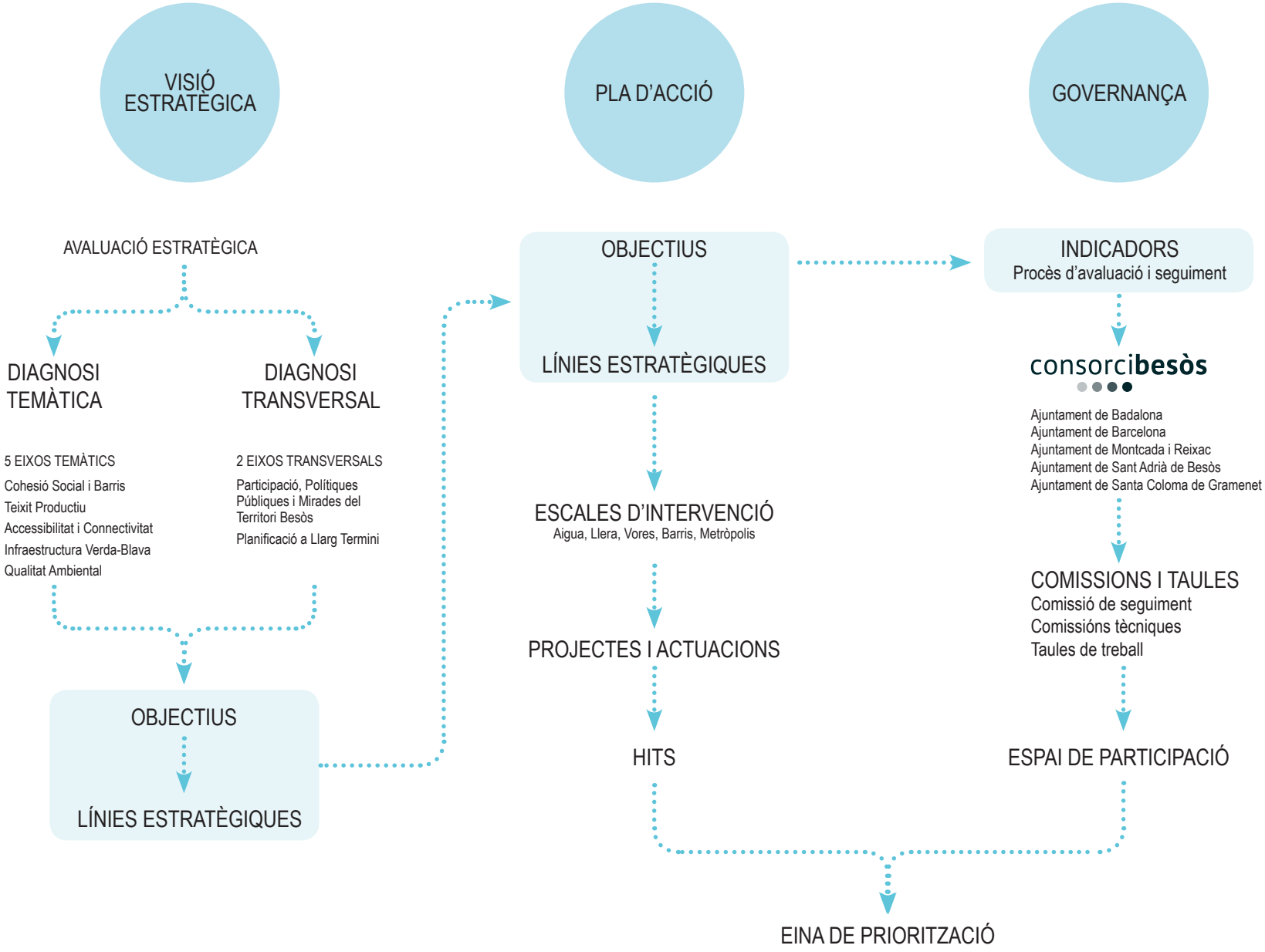
VISIÓ ESTRATÈGICA
PLA D'ACCIÓ
GOVERNANÇA
AVALUACIÓ ESTRATÈGICA
DIAGNOSI TEMÀTICA
DIAGNOSI TRANSVERSAL
5 EIXOS TEMÀTICS
Cohesió Social i Barris
Teixit Productiu
Accessibilitat i Connectivitat
Infraestructura Verda-Blava
Qualitat Ambiental
2 EIXOS TRANSVERSALS
Participació, Polítiques Públiques i Mirades del Territori Besòs
Planificació a Llarg Termini
OBJECTIUS
LÍNIES ESTRATÈGIQUES
OBJECTIUS
LÍNIES ESTRATÈGIQUES
ESCALES D'INTERVENCIÓ
Aigua, Llera, Vores, Barris, Metròpolis
PROJECTES I ACTUACIONS
HITS
INDICADORS
Procès d'avaluació i seguiment
consorcibesòs
Ajuntament de Badalona
Ajuntament de Barcelona
Ajuntament de Montcada i Reixac
Ajuntament de Sant Adrià de Besòs
Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet
COMISSIONS I TAULES
Comissió de seguiment
Comissións tècniques
Taules de treball
ESPAI DE PARTICIPACIÓ
EINA DE PRIORITZACIÓ

VISIÓ ESTRATÈGICA

VISIÓ ESTRATÈGICA

Avaluació Estratègica

Una visió estratégica és la representació de la situació possible i desitjada a què aspira a arribar en el futur un territori. La visió estratègica ha de ser definida de forma participada pels propis agents del territori amb la finalitat de ser compartida i incorporada com a pròpia. L'Agenda Besòs estableix una visió estratègica sobre quin ha de ser el desenvolupament del Besòs i, per tal de dur-la a terme, la concreta en uns objectius i unes línies estratègiques.

El primer pas per definir aquesta visió ha sigut elaborar una avaluació estratègica del territori. Per tal d´avaluar estratègicament l´Eix Besòs, s'ha realitzat una diagnosi des d'una aproximació multidimensional, incorporant diverses realitats territorials del barri a l'escala metropolitana, a partir de cinc eixos temàtics de treball: cohesió social i barris, economia-treball i teixits productius, connectivitat, infraestructura verda- blava i qualitat ambiental. A més, la diagnosi també recull dos altres eixos de treball transversals: per una banda, una anàlisi del teixit social i associatiu, la innovació social i les polítiques públiques realitzat a partir d'un treball d'entrevistes a referents del territori; per altra banda, una revisió crítica del futur planificat preestablert pel planejaments a llarg termini, tant generals com de caire sectorial, a través de la interpretació de l´estat actual del territori, amb la identificació dels reptes i les oportunitats pel present i el futur.

El Besòs és un territori configurat per processos històrics d'acollida, és un conjunt de barris que presenten avui fragilitats socials elevades en relació al conjunt de la metròpoli i és també l'àmbit de molts compromisos comunitaris i d'una trajectòria rellevant d'acció pública. Tot plegat configura una realitat complexa que ha de construir les seves pròpies capacitats compartides per forjar respostes a problemes i horitzons comuns. La diagnosi vol ser un dels punts de partida per convertir les oportunitats en processos concrets de transformació, estructurada en set eixos: cinc eixos temàtics i dos eixos transversals.

Els cinc eixos temàtics es varen definir a partir de les primeres sessions de treball conjunt, ordenant per àrees temàtiques els reptes que s´anaven apuntant per part dels agents del territori. Els dos eixos transversals complementen la visió sectorial amb uns enfocaments centrats en les persones i en el temps, que completen la descripció de l´estat actual del territori. En primer lloc, la perspectiva de les persones es treballa a partir d´una anàlisi de la participació ciutadana, les dinàmiques associatives i les polítiques publiques a través del treball de gabinet i de 24 enquestes a diversos agents del territori. En segon lloc, la perspectiva temporal es descriu a partir de l´estudi de les planificacions a llarg termini dels espais oberts, les grans infraestructures i els assentaments urbans previstes per l´àmbit de l´Eix Besòs, que condicionen el present del territori però que podrien ser qüestionades en el futur en base a la present diagnosi i a les dinàmiques territorials, polítiques i socioeconòmiques actuals.

La Diagnosi de l´Agenda Besòs és un treball organitzat en vuit volums que abasten una introducció i síntesi de la diagnosi i un volum per cada un dels diferents eixos analitzats. Cadascuna de les parts es presenta de forma específica i diferenciada, per tal de fer més visibles les

aportacions contingudes, i més senzilla la cerca d'aspectes concrets d'informació en un document que és complex i exhaustiu. Considerades de forma conjunta, les vuit parts responen a l'objectiu d'oferir elements clau, interconnectats i actualitzats, que permetin una lectura global del Territori Besòs avui, amb les seves vulnerabilitats i les seves capacitats objectivades.

A continuació es presenta una síntesi de l'avaluació estratègica elaborada en el marc dels treballs de definició de l'Agenda Besòs. La diagnosi ha estat realitzada a partir d'instruments múltiples d'aproximació a la realitat: tècniques quantitatives amb un fort component estadístic i d'elaboració d'indicadors i índexs, eines cartogràfiques i d'informació territorial, i mètodes qualitatius, basats en entrevistes amb agents institucionals i socials que ens han aportat una mirada plural sobre el Besòs.

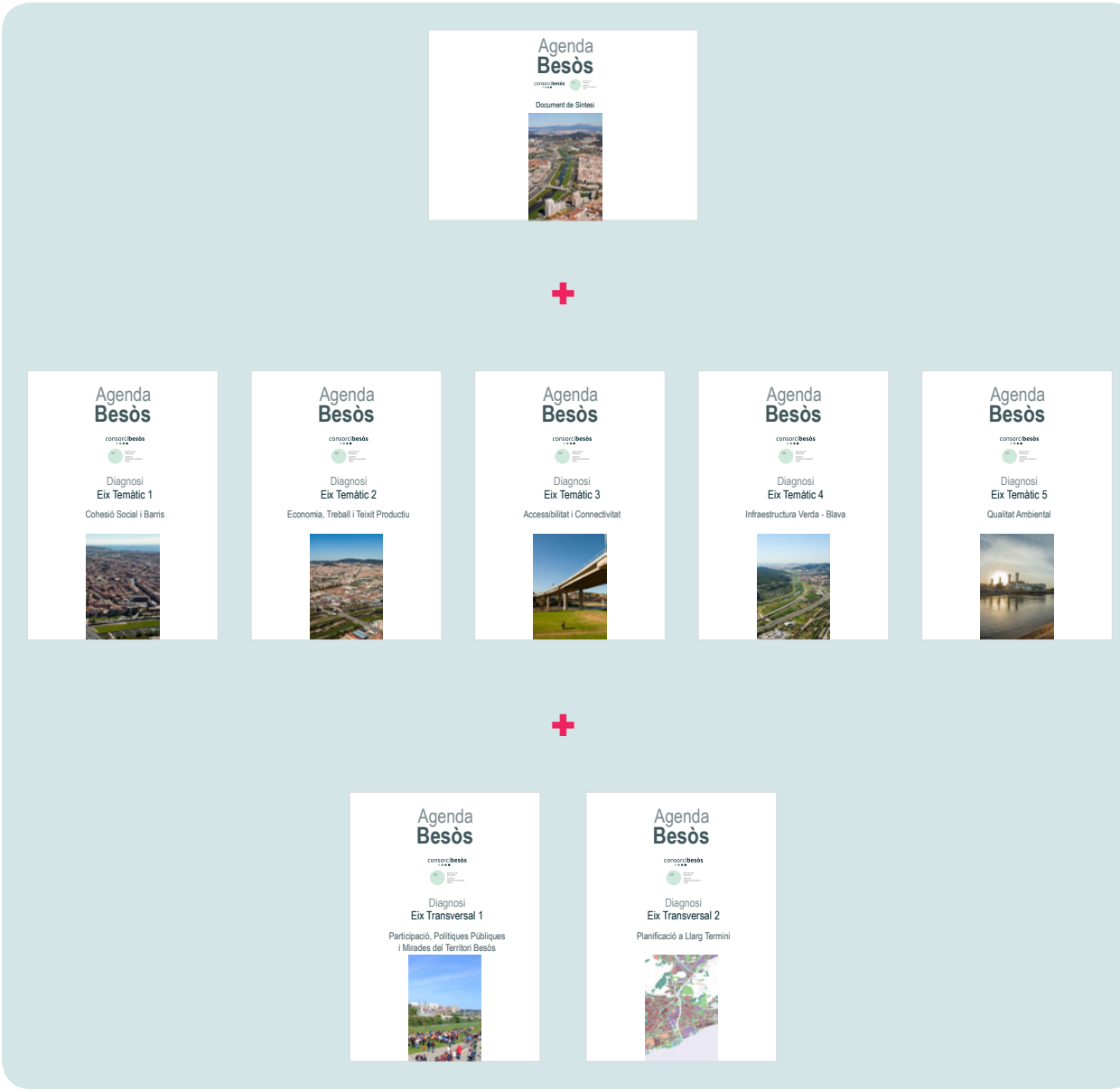

Eix Temàtic 1 - Cohesió Social i Barris

La cohesió social i la qualitat de vida als barris del Besòs s´ha analitzat combinant les dinàmiques socials i la realitat física dels elements bàsics pel benestar de la població, com son l´habitatge i els equipaments de proximitat. Per tal d´identificar els principals reptes de l´àmbit en matèrica de cohesió social, s´han estudiat aspectes relatius a demografia i cilce de vida, formació i capital humà, impacte de la crisi i augment de la pobresa, salut i autonomia personal, xarxes de suport, percepció d´inseguretat al barri.

S´ha posat l´èmfasi en identificar i caracteritzar els elements que determinen la vulnerabilitat i desigualtat urbana, entre els quals destaquen l´accessibilitat i la qualitat de l´habitatge, ja que la desigualtat urbana té en l'habitatge una de les seves principals expressions.

- Població estrangera originària de països de PIB baix (2011) : 22,2% del total de la població a l´àmbit Besòs, i un 19,3% del total de la población de l´AMB.
- Població únicament amb estudis obligatoris o inferiors (2011): 54,1% a l'àmbit Besòs, al conjunt de l'AMB és el 43,6%.
- Taxa d´escolarització als 17 anys (2013): Santa Coloma de Gramenet 72,3%, Barcelona 88,8%.
- Barris de l'àmbit Besòs que registren un taxa d'atur més elevada, per sobre del 40% (2011): el Raval (45,9%), Safaretjos (44,2%) i Can Franquesa (40,1%) a Santa Coloma de Gramenet; Baró de Viver (43,1%) i Can Peguera (42,7%) a Barcelona; i Pomar (40,8%) a Badalona.
- Al 2011 pràcticament 2 de cada 3 aturats superaven l'any de recerca de feina sense èxit tant a l'àmbit Besòs com al conjunt de l'AMB.
- Entre 2009 i 2015 la proporció de població aturada beneficiària de la prestació d'atur contributiva (cobertura màxima de 2 anys en funció del temps cotitzat) ha passat del 56,2% al 27,0% al conjunt de l'AMB, a l´àmbit Besòs només és al voltant del 20% al 2015 (Badalona 20,6%; Montcada i Reixac 21,5%; Sant Adrià de Besòs 19,2%; Santa Coloma de Gramenet 20,5%).
- Població aturada sense cap tipus de prestació per desocupació (2015): Sant Adrià del Besòs 59%, Santa Coloma de Gramenet 58%, Badalona 57%, Montcada i Reixac 56%; AMB 50%.
- Població amb rendes baixes a l'àmbit del Besòs: 15,8%; AMB 13,1%.
- Població resident a l'àmbit Besòs en situació de risc de pobresa moderada (2011): 22,7%; a l´AMB un 19,5%
- Població resident a l'àmbit Besòs en situació de risc de pobresa extrema (2011): 5,8%; a l´AMB un 4,9%.
- Població de 16 i més anys té una o més limitacions per realitzar alguna de les activitats bàsiques de la vida diària (sortir al carrer; baixar o pujar escales; moure's dins de casa; vestir-se i rentar-se i menjar sol/a) i necessiten l'ajuda d'alguna persona per realitzar-les (2011): 8,4%; a l´AMB el 7,1%.
- Percepció d´inseguretat de la població: l'any 2012 un 17,8% dels veïns del Besòs avaluava la seguretat del seu barri per sota dels cinc punts de mitjana en una escala de 0 a 10; l'any 2016 aquesta proporció arriba fins al 26,6%.
- A L'àmbit del territori Besòs hi ha 430.735 habitatges, el que representa un 29% de tot el parc residencial de l'AMB.
- Desnonaments: un 65,8% dels casos atesos per la PAH a Barcelona són en aquests tres districtes
- L'any 2001, dels 39 barris metropolitans més vulnerables de l´AMB, 23 (59%) pertanyien a l'àmbit Besòs, la mateixa xifra que al 2011.
- Un 64% (16 barris) dels 25 barris metropolitans que es mantenen com els més vulnerables tant en 2001 com en 2011, afectant sobretot a barris del districte de Nou Barris i del municipi de Badalona. En concret aquests barris són: Can Peguera (Nou Barris, Barcelona), Safaretjos (Santa Coloma de Gramenet), Sant Roc (Badalona), la Mina (Sant Adrià de Besòs), el Remei (Badalona), la Trinitat Nova (Nou Barris, Barcelona), el Raval (Santa Coloma de Gramenet), la Trinitat Vella (Sant Andreu, Barcelona), Verdun (Nou Barris, Barcelona), Baró de Viver (Sant Andreu, Barcelona), les Roquetes (Nou Barris, Barcelona) i la Salut (Badalona), el Besòs i el Maresme (Sant Martí, Barcelona), el Turó de la Peira (Nou Barris, Barcelona), Pomar i Artigas (Badalona).

Índex de vulnerabilitat urbana (decils) 2011

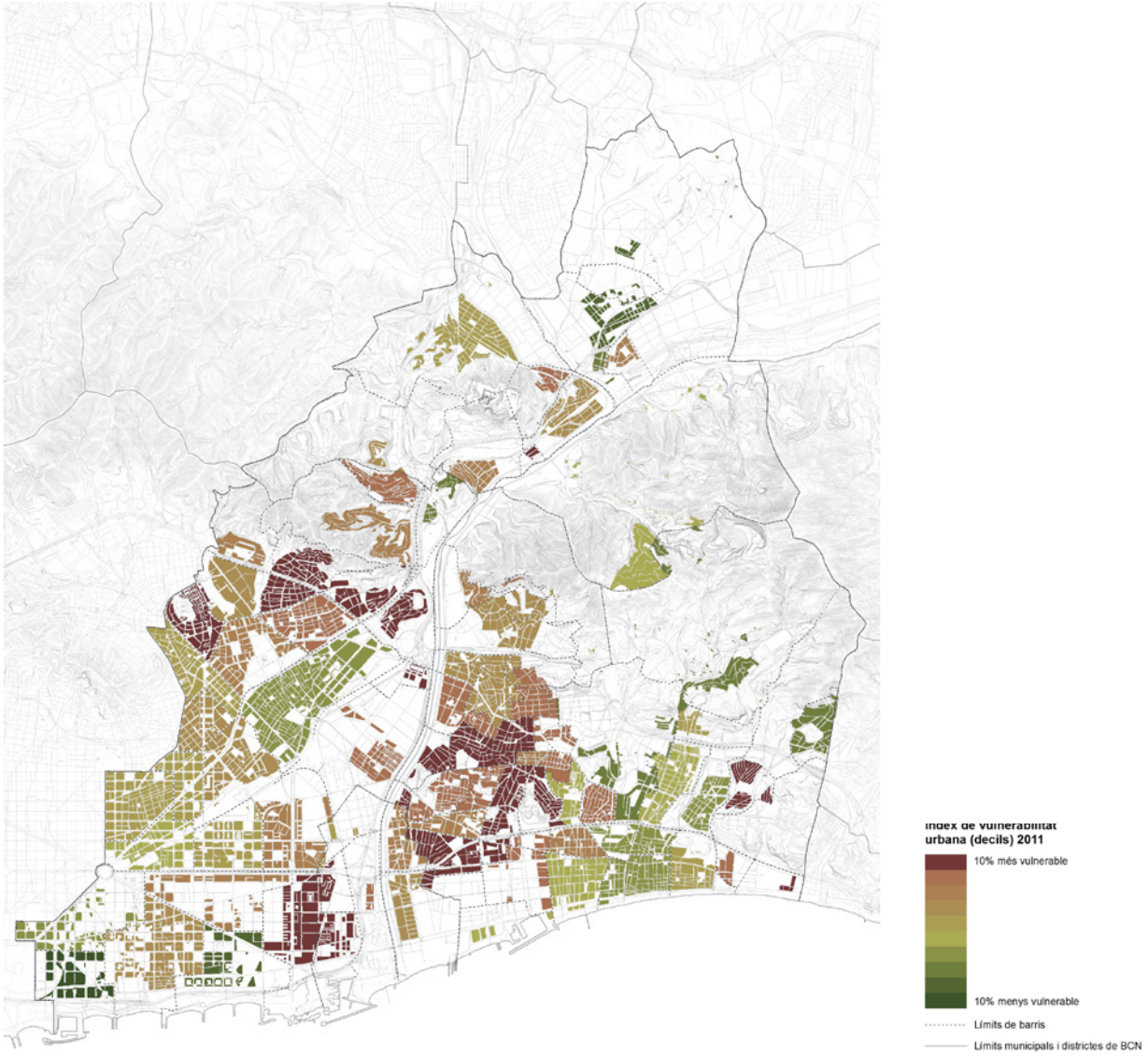

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Cens de Població i Habitatge 2011 (INE) i de l'estimació de grups socials segons nivells de renda familiar a escala de secció censal 2011 (IERMB i CRM-UAB).

Reptes

Reduir vulnerabilitats

- Persistència de la vulenrabilitat urbana: Tant a l'any 2001 com al 2011, l'àmbit Besòs presenta un percentatge superior de barris situats en els decils de major vulnerabilitat urbana en relació a la distribució metropolitana. L'any 2001, dels 39 barris metropolitans més vulnerables, 23 (59%) pertanyien a l'àmbit Besòs, la mateixa xifra que al 2011.
  La probabilitat de persistència de la vulnerabilitat urbana és més elevat a l'extrem inferior, és a dir, són els barris més vulnerables del Besòs els que menys veuen alterat el seu grau de vulnerabilitat urbana. El 70% dels barris del decil més vulnerable al 2011 també pertanyien a aquest decil l'any 2001. Aquestes dades tornen a demostrar, per tant, l'estabilitat i el pes de la vulnerabilitat urbana a l'àmbit Besòs.

- Formació del capital humà: L'àrea del Besòs ha comptat històricament —i compta també en l'actualitat— amb un capital humà menys qualificat, la qual cosa contribueix a generar fonamentalment unes majors dificultats per a la integració laboral, econòmica i residencial d'aquesta població, però també pot derivar en efectes en d'altres dimensions, com ara la salut.

- Percepció d´inseguretat: A l'àmbit Besòs, on la percepció d'inseguretat ha estat sempre més elevada que al conjunt dels barris metropolitans, l'increment del sentiment d'inseguretat en els darrers anys es mostra amb una major intensitat. la sensació d'inseguretat és especialment elevada al districte de Nou Barris de Barcelona i als municipis de Badalona i Sant Adrià de Besòs, on la proporció de veïns que suspenen la seguretat és significativament més alta que la del conjunt de l'àmbit Besòs en gairebé tots

els anys del període 2012-2016.

- Atur: L'any 2011, es poden distingir dues grans àrees especialment afectades per la incidència de l'atur en ple context de crisi, les quals agrupen un conjunt de barris contigus que registren taxes d'atur superiors al 40%: el Raval (45,9%), Safaretjos (44,2%) i Can Franquesa (40,1%) a Santa Coloma de Gramenet; Baró de Viver (43,1%) i Can Peguera (42,7%) a Barcelona; i Pomar (40,8%) a Badalona.

- Equipaments de proximitat: en general existeix una distribució desigual de la cobertura de proximitat d'aquests equipaments. Son els barris amb tipologies d´urbanisme dispers (els blocs aïllats d'habitatge plurifamiliar i els barris d'habitatges unifamiliars) els que pateixen en major grau la baixa cobertura de proximitat dels equipaments. A aquest factor diferenciador s'ha d'afegir la variable social, amb forta incidència sobre les classes treballadores. La combinació d'ambdós components posiciona a les poblacions residents en aquests barris en una situació d'especial vulnerabilitat.

Emergència habitacional

- Vulnerabilitat habitacional: Les famílies afectades per processos de desnonament, les persones amb dificultats per fer front a les despeses bàsiques de l'habitatge (lloguer i subministraments) i les persones sense llar, són problemàtiques especialment presents a l'àmbit del Besòs.

- Increment de preus: Entre el 2014 i el 2016 els preus de lloguer s'han incrementat a tots els municipis i districtes de l'eix Besòs: entre un 4,3% a Sant Adrià de Besòs i un 12,4% a Nou Barris. Fins i tot, el lloguer d'habitacions es situa en la majoria de barris al voltant dels 300€ més despeses. En aquestes condicions de mercat i donada la situació del mercat de treball i la tendència a la pauperització dels grups de població amb menys ingressos, el fenomen de la sobreocupació i l'infrahabitatge podria estendre's.

- Habitatges buits: Les situacions d'emergència habitacional i de dificultat d'accés a l'habitatge contrasten amb la presència d'un significatiu parc d'habitatge buit a l'eix Besòs. Segons el cens, al territori Besòs hi hauria 39.225 habitatges buits, un 9% del total.

- Desequilibris de l´oferta d´habitatge: Es detecta una assenyalada sobreoferta potencial d'habitatge per evolució de l'estructura per edats en els districtes de l'eix Besòs de Barcelona. En canvi, en els barris on hi ha hagut més immigració internacional hi hauria una mancança d'habitatges.

- Rehabilitació: Es detecten zones amb concentració d'edificis amb necessitats de rehabilitació. Es tracta de teixits històrics (abans 1900 i del primer terç segle XX) i, sobretot, de desenvolupaments del període 1950-1970 (polígons, teixits amb promocions mitjanes i petites, orígens amb urbanització marginal). Aquesta aproximació al parc s'hauria de complementar amb una caracterització energètica dels edificis i dels trets socioeconòmics i demogràfics de la població que hi viu en aquestes zones.

- Visió supramunicipal: La gestió del parc d'habitatges buit, la rehabilitació, el seguiment de les situacions de sobreocupació i infrahabitatge i l´emergència habitacional, són els principals camps on es focalitzen les problemàtiques d'habitatge a l'àrea metropolitana de Barcelona i de manera destacada al territori Besòs. Aquesta primera diagnosi permet disposar d'un primer marc de referència per afrontar aquestes problemàtiques des d'una escala supramunicipal, metropolitana, i posa de manifest la necessitat d´instruments de gestió suporamunicipals. D'una banda, és necessari mobilitzar la major part del parc disponible ja que, en absència d'un parc públic de lloguer, és un dels mecanismes per incidir en la moderació de preus. Per altra, un dels incentius per mobilitzar parc es pot trobar en subvencionar la rehabilitació. Finalment, en els ajuts públics a la rehabilitació hauria d'haver mecanismes que evitin l'increment dels preus dels habitatges al llogaters.

Teixits Productius

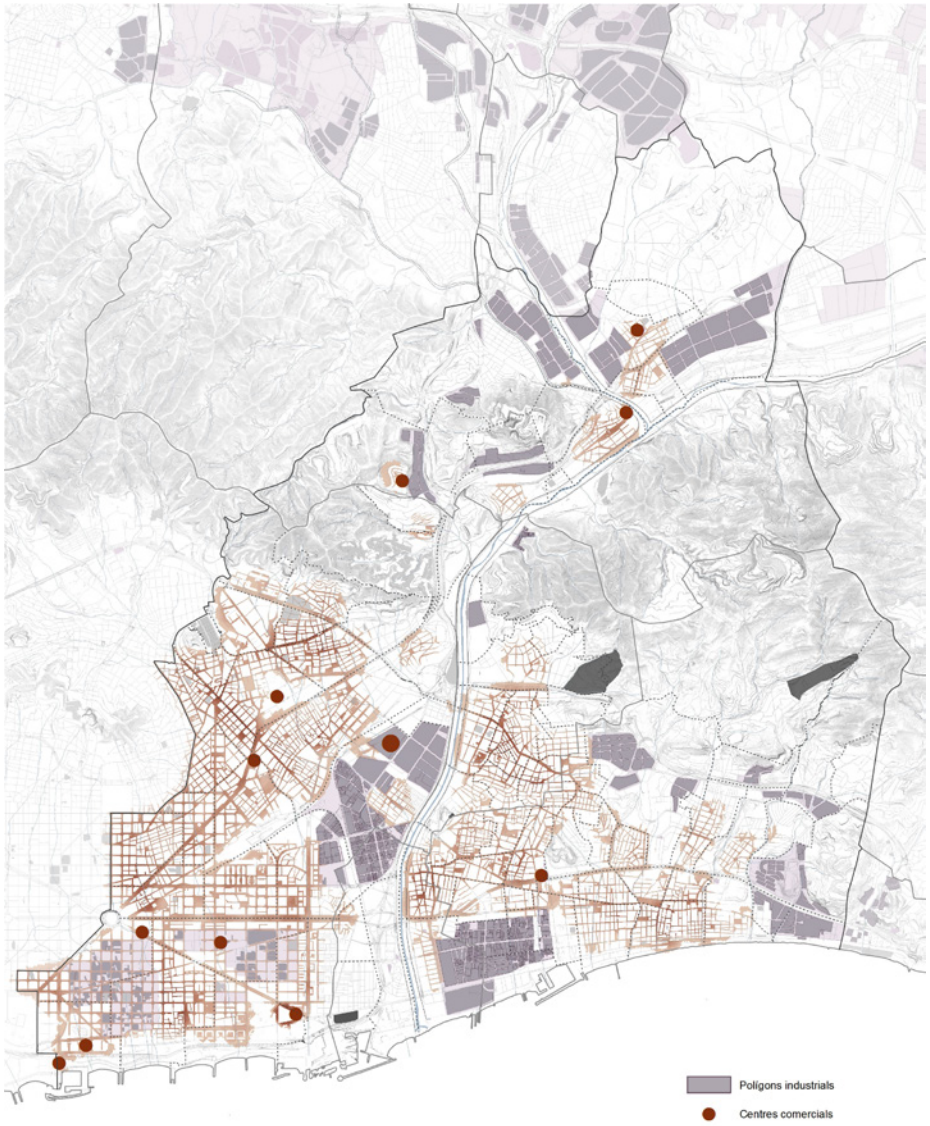

Font: elaboració pròpia

Eix Temàtic 2: Economia, Treball i Teixits Productius

En el segon eix es porta a terme una diagnosi de quin és l'estat de l'activitat econòmica de l'àmbit a partir de diverses aproximacions analítiques relacionades amb l'activitat econòmica i la capacitat productiva d'aquest territori, incloent l'explotació d'indicadors macroeconòmics però també l'estudi d'àrees productives especialitzades i la localització de l'activitat terciària (oficines, centres comercials, oferta d'establiments turístics i teixit comercial en planta baixa).

La informació relativa a aquet eix temàtic s´estructurat en quatre capítols: Al primer capítol, s'avalua quina és la capacitat productiva dels municipis de l'Eix Besos a partir de l'anàlisi del Producte Interior Brut i la seva estructura productiva, així com una breu contextualització de l'evolució del nombre d'afiliats a la seguretat social al llarg d'aquests darrers anys. El segon capítol se centra en els polígons d'activitat econòmica (PAE) que es localitzen en l'àmbit del Besòs, plantejant una caracterització d'aquest sòl des de la vessant territorial, urbanística i, finalment, de l'activitat i el teixit empresarial que s'hi localitza. Al tercer capítol s'identifica on es troben les principals centralitats d'activitat terciària. Finalment, el darrer capítol, es porta a terme una anàlisi del teixit comercial del territori a partir d'un Cens d'activitat en planta baixa per l'àmbit del Besòs on es registra quina és l'ocupació de la planta baixa i s'identifiquen els tipus d'activitats.

Dades

- El pes de l'economia dels cinc municipis del Besòs suposa el 65,2% de l'economia de l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB). Tot i això, si s'exclouen els resultats del municipi de Barcelona, aquesta xifra baixa dràsticament fins al 6,5% (només Barcelona suposa el 58,7% de l'economia metropolitana).

- L'estructura productiva dels municipis del Besòs presenten diferències que cal apuntar. Barcelona, Badalona i Santa Coloma de Gramenet mostren una estructura amb un clar protagonisme del sector serveis, amb un pes superior al 80% de l'economia. En canvi, a Montcada i Reixac (41,3%) i Sant Adrià de Besòs (31,4%) el sector industrial adquireix un major protagonisme.

- Els municipis del Besòs, exceptuant Barcelona, al 2011 concentraven 98.189 llocs de treball. Això suposa només el 7,4% del total de llocs de treball localitzats a tota l'AMB. És un xifra baixa si es té en compte la població que viu en aquests municipis, el 12,5% de la població de l'AMB, i que el Besòs és un territori central en l'àmbit metropolità.

- Als 28 PAEs de l'Eix Besòs s'hi localitzen un total de 3.044 empreses (sense incloure el PAE Poble Nou – Districte d'activitats 22@)

- Sostre destinat majoritàriament a l'ús d'oficines: 757.486m^2, el 85% (643.947m^2) s'ubica al districte de Sant Martí de Barcelona

- El municipi de Barcelona (districtes de Nou Barris, Sant Andreu i Sant Martí), concentra el 92% del total de sostre destinat majoritàriament a l'ús d'oficines de tot l'Eix Besòs.

- L'estoc d'edificis destinats majoritàriament a oficines és força nou, amb un 70% del total edificat a partir de l'any 2000.

- El sostre destinat majoritàriament a l'ús comercial dobla en superfície el destinat a oficines, en torn a 1.500.000 m^2, el 60% del qual està ubicat a Barcelona.

- Al Besòs s'hi concentra una oferta d'un total de 77 establiments d'allotjament turístic, el que representa una oferta de 17.741 places. A aquestes xifres cal afegir-hi els 1.351 habitatges d'ús turístic. La majoria de l'oferta del territori Besòs s'ubica a Barcelona (el 77,9% dels establiments, el 92% de l'oferta en places i el 94,4% dels habitatges d'ús turístic).

- El 88% de l'oferta de places d´allotjament turístic de l'àmbit de l'Eix Besòs es concentra al districte de Sant Martí, concretament al 22@ i a Diagonal Mar.

- A l´Eix Besós s´han identificat 32.515 establiments comercials en planta baixa, el que suposa un índex de capacitat comercial global de 3,6 comerços per cada 100 habitants.

- Composició del teixit comercial en funció del tipus de comerç, a tot l´àmbit hi predomina el comerç quotidià. El quotidià alimentari està present amb

un 14,81%, la restauració amb un 18,55% (bars i establiments de menjar ràpid, principalment) i els serveis comercials amb un 37,01 % (perruqueries, locutoris, serveis d'instal·lacions, etc.). Aquests tres sectors majoritaris sumen més del 70% de l'activitat comercial en planta baixa.

- Índex d´Aprofitament del Teixit Comercial (IATC): a l´Eix Besòs hi ha 7.543 locals buits d´un total de 32.796, el que suposa un índex d´aprofitament comercial global a l´àmbit del 77%

Reptes

Formació i inserció laboral

- L'àrea del Besòs ha comptat històricament —i compta també en l'actualitat— amb un capital humà menys qualificat, la qual cosa contribueix a generar fonamentalment unes majors dificultats per a la integració laboral, econòmica i residencial d'aquesta població, i és un factor directament vinculat a la vulnerabilitat del teixit social de l´àmbit.

- El nivell d'estudis assolit per la població metropolitana ha anat augmentant durant les últimes dècades com a resultat de les polítiques que han fet possible la progressiva extensió de l'educació general obligatòria al conjunt de la població. Això ha implicat una reducció important de la població metropolitana que compta únicament amb estudis obligatoris o inferiors, tot i que encara al 2011 aquesta població conforma més de la meitat dels residents a l'àmbit Besòs (54,1%), mentre que al conjunt de l'àrea metropolitana de Barcelona constitueix el 43,6%.

- Els barris de l'àmbit Besòs que registren un taxa d'atur més elevada —tots ells per sobre del 40%— són: el Raval (45,9%), Safaretjos (44,2%) i Can Franquesa (40,1%) a Santa Coloma de Gramenet; Baró de Viver (43,1%) i Can Peguera (42,7%) a Barcelona; i Pomar (40,8%) a Badalona.

Potencialitats del teixit productiu:

- Cal revisar la consideració de l'herència industrial com a problema, amb l'objectiu de rehabilitar i revitalitzar aquests espais industrials per promoure noves activitats plenament competitives vinculades a activitats industrial i de serveis a les empreses que avui caracteritzarien el teixit productiu.

- Propiciar actuacions de revitalització en l'interior dels PAEs, que puguin aprofitar el potencial que suposen teixits urbans densos, amb avantatges derivats de la seva ubicació estratègica a l´AMB, mitjançant operacions amb capacitat d'integrar residència, treball i serveis.

- Afavorir el sorgiment d'espais d'innovació i creativitat en aquestes àrees interiors, mitjançant l'atracció de clústers innovadors, demandants de capital humà qualificat i relacionats amb institucions de coneixement de la pròpia àrea metropolitana.

- Del total de 701 ha, el 88% de la superfície de PAEs del territori Besòs segueix tenint l'ús industrial com a principal i en el 59,4 % del sòl de les PAEs aquest és l'únic compatible. La proximitat i la bona comunicació amb els teixits residencials i comercials permet plantejar usos compatibles o alternatius als tradicionalment assignats als PAEs, el què és molt rellevant a l´hora de repensar el seu potencial futur.

- L´alta quotidianització del comerç i la baixa atractivitat comercial, podria derivar en una oferta comercial oportunista i de baixa especialització. S´han identificat zones amb una baixa ocupació comercial, amb escenaris d'alt risc de desertificació i de desertificació avançada, però també cal destacar que els eixos comercials resisteixen en un entorn comercialment poc propici. A les zones amb elevada desertificació comercial caldria considerar mesures més dràstiques com ara la reconversió dels locals comercials a usos residencials o d´oficina, a fi de concentrar l'activitat comercial a les àrees que realment funcionen.

- El comerç de les àrees urbanes a prop dels PAE (p.ex.: Montcada i Reixac, Sant Martí) té una bona oportunitat a oferir serveis de valor afegit a les empreses i els treballadors que els habiten.

- Tot apunta a la necessitat de preservar els eixos comercials existents, adoptant estratègies que potenciïn la concentració comercial en detriment de la dispersió i el manteniment de les constants vitals d'aquests dins dels paràmetres de la bona salut comercial (ocupació, atractivitat). Millorar l'espai urbà, fomentar l'associacionisme i la cooperació pública i privada serien mesures adequades de promoció del comerç urbà i complementàries entre sí.

Eix Temàtic 3: accessibilitat i connectivitat

La mobilitat a l'eix Besòs ve condicionada per la configuració espacial del territori, l'estructura urbana i el perfil socioeconòmic dels seus habitants. Al mateix temps, no s'han de menystenir altres factors que influeixen en l'elecció modal quan es vol accedir a un determinat territori: l'oferta d'infraestructures i de serveis de transport, les polítiques tarifaries, la gestió del trànsit, el disseny i la qualitat dels entorns urbans, o la gestió i la regulació de l'aparcament, entre d'altres.

El territori té unes barreres físiques naturals importants com són el riu, les ondulacions de petits turons i la serralada prelitoral, que creen una estenosi a Montcada, que condiciona el propi municipi i tots els fluxos del continu urbà cap als Vallesos. A més a més, el territori de Montcada, que es troba en mig del congost, és creuat per 3 rius, 3 autopistes i 3 línies de ferrocarril. Més cap al litoral, a la barrera natural del riu s'hi sumen els eixos de ferrocarril, la ronda i autopistes, que accentuen encara més aquesta barrera. Vist des de Barcelona, aquesta barrera va ser el límit on es van col·locar els polígons industrials abans d'arribar a la claveguera a cel obert que era el riu.

A l'altra costat, el creixement descontrolat dels anys 60 i 70 va amuntegar el teixit urbà amb una falta d'espai fins a colonitzar el territori muntanyós. Això generà una trama urbana densa i complexa, no estructurada i de carrers estrets i voreres escasses que, degut a la presència de l'autopista, va encaminar tots els fluxos cap aquesta. Actualment, la meitat del trànsit de la C-31 i que creua el Besòs és captat des del turó de Montgat cap al riu. El Besòs, tot i la presència d'algun polígon industrial, té un dèficit de llocs de treball accentuat i fa que es generin molts fluxos cap a l'exterior, principalment cap a l'eixample i el Baix Llobregat. Aquests fluxos han estat menors aquests darrers anys degut a la crisi. Conseqüentment, ha augmentat l'autocontenció i ha propiciat la mobilitat més local.

Fins els darrers 15 anys, el metro tenia una presència escassa que, actualment, ha millorat molt (és el territori on més ha crescut la xarxa de metro i tramvia). Manquen encara alguns perllongaments i la millora de la connectivitat de la L9 i del tramvia cap al Llobregat per tal de completar la xarxa ferroviària.

L'estructura urbana ha condicionat la configuració de l'actual xarxa d'autobusos que és complexa, desestructurada, sense gaires carrils segregats i amb línies amb recorreguts duplicats i sinuosos . Per altra banda, el ràpid creixement urbà va generar una alta dependència del cotxe que no va anar acompanyada de polítiques d'aparcament. Actualment, hi ha moltes bosses d'aparcament gratuït i un dèficit d'aparcament fora de calçada en alguns indrets. La presència de la bicicleta al territori és escassa i no hi ha prou carrils bici que facilitin la intermodalitat amb el tren o el metro.

Finalment, cal dir que la difícil situació econòmica dels darrers anys i l'envelliment de la població porten a la necessitat de polítiques tarifàries del transport públic que afavoreixin a aquests sectors de la població més vulnerables. Tanmateix, aquesta crisi no només afecta a la ciutadania sinó també a les administracions locals que, juntament amb el suport polític i tècnic, necessiten suport financer de les administracions supramunicipals per tal de portar a terme les actuacions dels PMU.

Dades

- La població resident a l'àmbit Besòs fa una mitjana de 3,8 desplaçaments per persona en un dia feiner, el que es tradueix en 3,4 milions de desplaçaments diària dels residents. Aquesta xifra suposa gairebé el 30% dels desplaçaments del conjunt de residents a l'AMB, d'acord amb la seva població.

- El repartiment modal en els desplaçaments totals al Besòs mostra un ús majoritari de desplaçaments en modes no motoritzats (51%), principalment, a peu, donat que, la mobilitat en bicicleta té poca presència (menys d'un 2%). La quota modal dels modes motoritzats es distribueix en el 26% en transport públic i el 22% en transport privat. En concret, els modes no motoritzats són el principal mode en els desplaçaments interns, mentre que el vehicle privat ho és en els desplaçaments de connexió (30-41%).

- Respecte a la mobilitat total, destaquen els desplaçaments interns amb un 69% dels desplaçaments dels residents.

    - Els desplaçaments en transport públic, per municipi, són baixos (4-11%) excepte a Barcelona, que arriben al 30%, degut a la important estructura del seu transport públic.

    - Els desplaçaments en vehicle privat també són baixos (6-9%) excepte Barcelona i Montcada, del 14 i 23% respectivament, aquest últim degut a les seves característiques de fracturació urbana.

    - Els desplaçaments no motoritzats estan per sobre del 70% degut a la demanda de trajectes

Afectació infraestructures

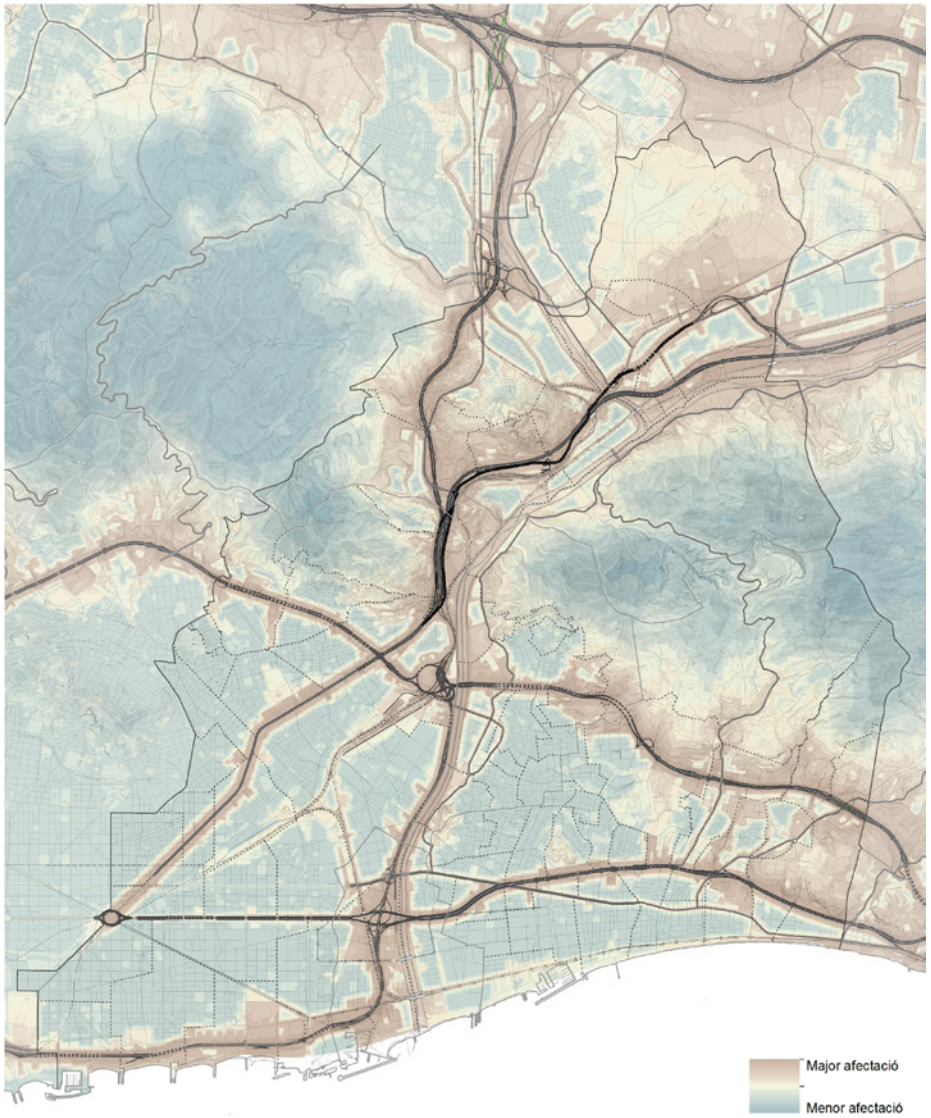

Font: elaboració pròpia

Accessibilitat global en transport públic

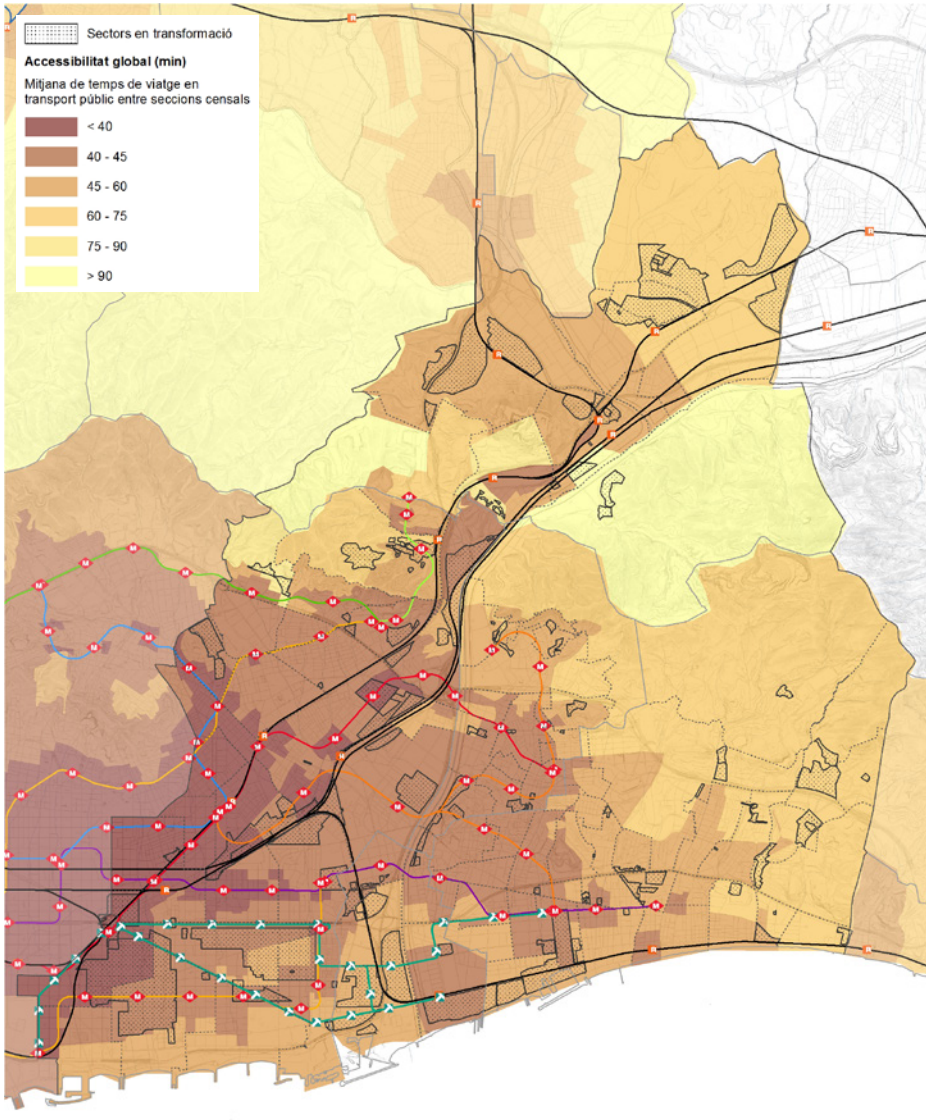

Font: elaboració pròpia

relativament curts, exceptuant Barcelona, que representen el 56% del total però queda compensat pel major ús del TP.

- L'elevada autocontenció municipal no va tant lligada a motius laborals sinó a l'oci i als estudis i, s'explica per l'elevat pes de la mobilitat a peu. Més del 60% dels desplaçaments per feina es fan al municipi de residència en la part barcelonina. En canvi, pel que fa a la resta de l'àmbit Besòs, els nivells d'autocontenció es troben majoritàriament entre el 20% i el 40%. Convé destacar que la mobilitat s'ha incrementat, en els últims anys, 10 vegades més ràpid que la seva població i és en gran part a causa d'aquests desplaçaments interns a peu, i per motius personals. Cal també posar-ho en el context de la crisi econòmica que implica, per una banda, menys mobilitat laboral (ha baixat més d'un 10%) i per tant, menys desplaçaments fora de l'àmbit (on el % de vehicle privat és mes alt), i per l'altra, més mobilitat interna que es fa a peu.

- La mobilitat té, en aquest territori, un caràcter marcadament emissor de desplaçaments: el rati d'atracció i emissió de desplaçaments és de 0,42, mentre que a la resta de l'AMB és de 0,90 i, a Barcelona, és de 2,46.

- Un de cada tres viatges amb destinació Barcelona es fa per aquest territori i per les infraestructures de l'àmbit del Besòs. L'estret corredor del riu fa que el 74% de la xarxa viaria sigui estructurant dins de la bàsica, mentre que, a l´AMB, és del 54%, la qual cosa castiga al territori del Besòs amb el pes d'unes externalitats negatives que haurien de poder equilibrar-se.

- El consum d'energia i les emissions dels residents al Besòs des de l'òptica dels individus, constaten com els residents al Besòs generen 516,5 gep/habitant i dia, un impacte inferior respecte a la població que viu a la resta del territori metropolità (618,9 gep/habitant i dia), degut en bona part a les pautes de mobilitat d'aquesta població.

- El territori té una bona cobertura de transport públic en l'àmbit urbà però amb una manca important d'accessibilitat, sobre tot Montcada amb la resta de l'àmbit (exceptuant amb l'eix de la Meridiana), indrets com Can Ruti i les perifèries de Badalona i Santa Coloma.

- El territori del Besós es caracteritza per tenir molt poc desenvolupada la xarxa de carrils bus, tenint una longitud inferior a 4 km als municipis de Badalona i Santa Coloma de Gramenet. Dins l'àmbit urbà, no existeix cap carril bus ni a Montcada i Reixac ni a Sant Adrià de Besós. Degut a la complexitat i l'amplada reduïda de la xarxa viària local, aquesta hauria d'evolucionar cap a un model en el qual prevalguessin eixos amb carrils bus i carrils bici en comptes de l'aparcament a la calçada, com es té en l'actual model.

- El percentatge de carrers de la xarxa principal de vianants amb amples útils de vorera menor d´1,8 - 2,0 m està entre el 53,0% a Montcada i Reixac i el 21,6% a Badalona.

- Només el 6% de la mobilitat són fluxos entre ambdós marges del riu Besòs, la qual cosa posa de manifest que el riu conforma una important barrera per al trànsit, especialment en modes no motoritzats.

- Existeix un dèficit important de places d'aparcament a Santa Coloma i Badalona. S'observa un índex de rotació molt baix i la regulació de l'aparcament és insuficient a tots els municipis del Besòs, excepte a la part barcelonina.

Reptes

Externalitats negatives de les grans infraestructures

- La reducció de la fragmentació urbana i augment de la permeabilitat transversal de les infraestructures és un dels grans reptes del territori. Les grans xarxes de comunicació i transport creen espais intermedis empobrits, alts nivells de contaminació acústica i de l'aire i un efecte barrera, majoritàriament, en la direcció paral·lela al mar. En particular, cal destacar que Montcada i Reixac és el municipi que més infraestructures suporta i, en canvi, és el més desconnectat de la resta de municipis de l'àmbit del Besòs.

- La reducció dels nivells de contaminació de l'aire i contaminació acústica causada, en major mesura, per les elevades concentracions de trànsit en determinats punts de l'AMB i de l´Eix Besòs.

- La reducció del pes del vehicle privat en la mobilitat interna: especialment entre les zones de Badalona i Montcada i Reixac i, en general, en les connexions en les quals es travessa el riu.

Accessibilitat i connectivitat entre els barris

- L'aproximació de les dues vores del riu, referit a la mobilitat a peu i amb bicicleta. No només les infraestructures suposen un impediment, sinó que és el propi riu Besós el que en nombrosos punts suposa un problema per creuar d'un marge a l´altre. El marge dret del riu amb el pas de la Ronda Litoral i el nus de la Trinitat dificulta la integració dels dos marges.

- Articular i densificar la xarxa ciclista:

    - Als municipis del Besòs hi ha una malla de vies ciclables i pacificades insuficients, excepte a la zona barcelonina.

    - Hi ha diferències notables en els serveis associats a la mobilitat en bicicleta: bicing només a Barcelona, pocs bicibox, escassos aparcaments per a bicicletes en l'espai públic i estacions de FFCC.

    - La xarxa prevista (BICIVIA i PMUs) de carrils bici i vies ciclables té encara manques en termes de connexió amb alguns centres de treball, equipaments i accés a les estacions principals de transport.

- Reducció dels temps de viatge en transport públic: a mesura que ens allunyem de Barcelona (Badalona Nord- Montcada), l'ús del Transport Públic, com a mitjà de transport en els desplaçaments de connexió, disminueix (i augmenta el del transport privat). S´han identificat àrees estratègiques on caldria millorar l'accessibilitat amb transport públic: el 22@, Can Ruti, o el Eco Parc del Besòs. Al mapa adjunt s'observa la necessitat de millorar l'accessibilitat a gran part del territori Besòs, especialment en aquells sectors en transformació en els quals es preveu un augment de la mobilitat. L'eficiència i la velocitat són grans reptes que podrien millorar el servei d'autobusos, especialment per garantir la continuïtat de l'eix mar-muntanya en bus al marge esquerra del riu.

- Reducció del temps de viatge a l'intercanvi modal, a partir de millorar els intercanviadors virtuals, la informació a l'usuari i la connexió de la xarxa ciclista amb les estacions de rodalies. Aquesta mesura provocaria un impacte en l'aprofitament de la xarxa ferroviària actual sense grans inversions.

- Reduir la presència de l'aparcament en superfície als carrers amb la finalitat de dotar de millors espais dedicats al vianant, la bicicleta i l'autobús, al mateix temps que s'aprofita per harmonitzar les polítiques de regulació de l'aparcament i càrrega i descàrrega en tots els municipis.

- Recolzar les mesures clau dels PMUs: Manquen inversions en les xarxes urbanes per a millorar la mobilitat i l'accessibilitat dels vianants, bicicletes i autobusos, que els PMUs tenen previstes i xifren en 37 M€ per Santa Coloma, Badalona y Montcada.

Eix Temàtic 4: infraestructura verda-blava

El territori Besòs es conforma al voltant de la conca baixa del riu Besòs, un element territorial que constitueix en sí mateix una infraestructura verda-blava vertebradora de l´Àrea Metropolitana de Barcelona. Aquesta condició ha propiciat que un dels cinc eixos temàtics d´anàlisi del territori sigui precisament la infraestructura verda-blava, com a criteri bàsic de la planificació i la gestió territorials que pot oferir moltes oportunitats per la integració del desenvolupament urbà, la conservació de la natura i la millora de la salut pública i la qualitat de vida en general.

El concepte d'infraestructura verda s'entén com una xarxa d'espais de funcionalitat diversa que contribueixen a la millora ecològica, social i ambiental del territori, planificada de forma estratègica. És a dir, que els espais verds són molt més que espais "macos" o espais per l´oci de la ciutat, els espais verds conformen una infraestructura bàsica pel funcionament òptim i sostenible de la trama urbana. L'èmfasi del concepte d'infraestructura verda rau en maximitzar els serveis ecosistèmics basats en la integració de solucions naturals en l'ordenació i el desenvolupament territorial, el rol multifuncional dels diferents tipus d'espais verds urbans i periurbans, i la importància de la seva interconnexió per funcionar com a un (eco)sistema integrat.

L´anàlisi de la situació actual de la infraestructura verda-blava a l´àmbit s´ha estructurat en cinc apartats: anàlisi del verd, anàlisi dels serveis socioambientals en parcs i jardins, connectivitat ecològica, espais intersticials i de marge i espais periurbans. Aquesta primera aproximació a la infraestructura verda-blava actual del baix Besòs identifica quines categories d'elements territorials, usos i cobertes del sòl serien interessants de recollir per a planificar adequadament la infraestructura verda, amb l´objectiu de maximitzar els serveis ambientals i millorar així la sostenibilitat i la qualitat de vida al teixit urbà.

Dades

- La superfície de cobertura verda global de l'àmbit Besòs suma 3.885 ha, 41 m²/hab.
    - Espais verds forestals (boscos, matollars, prats): 2.509 ha (65%), 26,5 m²/hab.
    - Verd urbà: 1.373 ha (35%) es podrien considerar, 14,5 m²/hab.
- Segons els paràmetres urbanístics:
    - sòl no urbanitzable de protecció: 1.137 ha
    - sistemes de zones verdes: 843 ha
    - sistemes d'equipaments: 548 ha
    - sistema viari: 484 ha.
- Dimensions del parc fluvial del Besòs: 115 ha de superfície, 9km de llarg. La ciutadania ha fet seu el Parc i cada cop hi ha més diversitat d'activitats i usos. L'enquesta i inventari realitzats recentment pel Consorci del Besòs apunten a gairebé un milió de visitants a l'any.
- Espais intersticials i de marge (EIM): espais oberts de dimensions reduïdes, que es troben confinats per àrees urbanes i infraestructures, 1.264,61 ha, un 16% del total de la superfície d'aquest àmbit. La concentració és especialment rellevant a les vores de la Serra de Collserola i de la Serralada de Marina ja que es tracta d'espais particularment pressionats per àrees urbanes i infraestructures.
- S´han identificat 415 ha d´EIM dins l'àmbit la xarxa bàsica, 404 ha a la complementària i 449 ha al verd urbà, fet pel qual és determinant aprofitar el seus potencials beneficis ecològics i socials per a reforçar la infraestructura verda.
- Espais periurbans: 73,24 ha i representen un 0,91% del territori (Hortes familiars, cases aïllades, habitatges unifamiliars)

Accessibilitat parcs

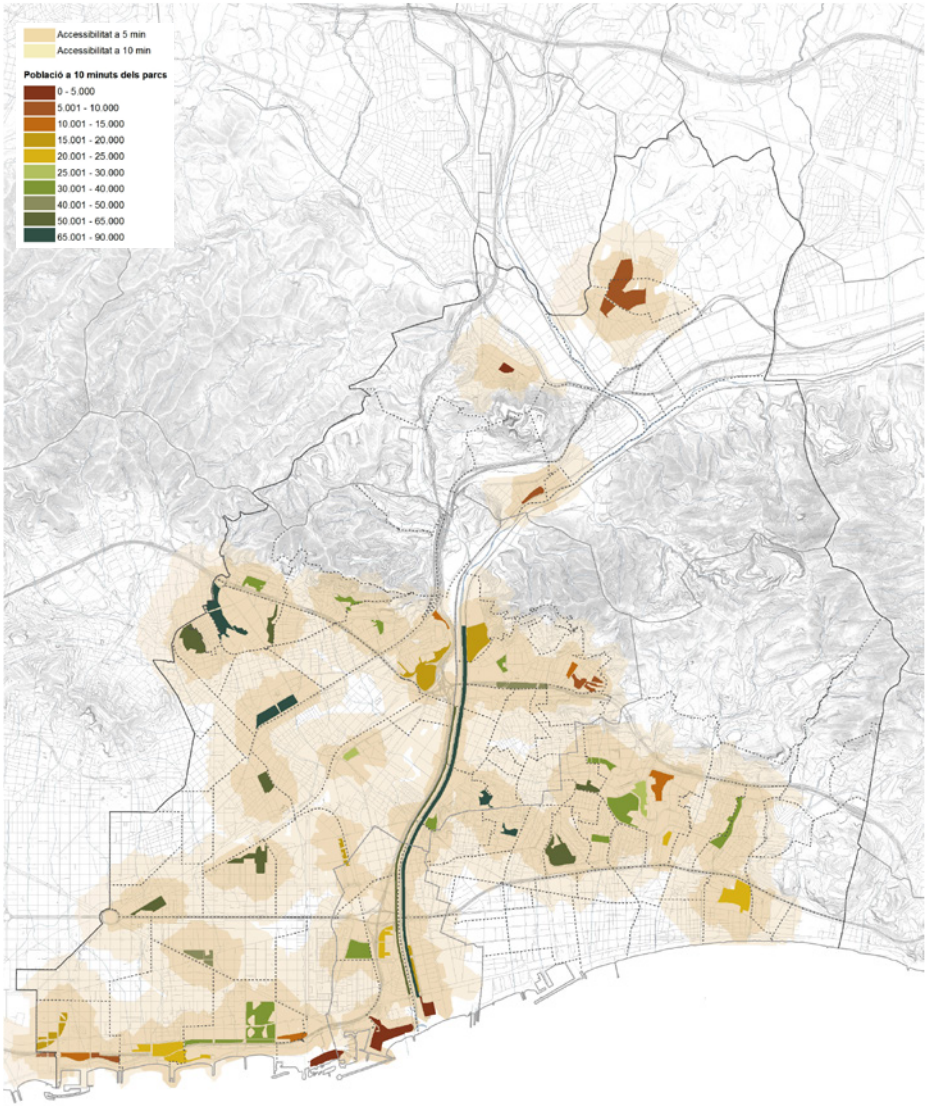

Font: elaboració pròpia

Infraestructura verda

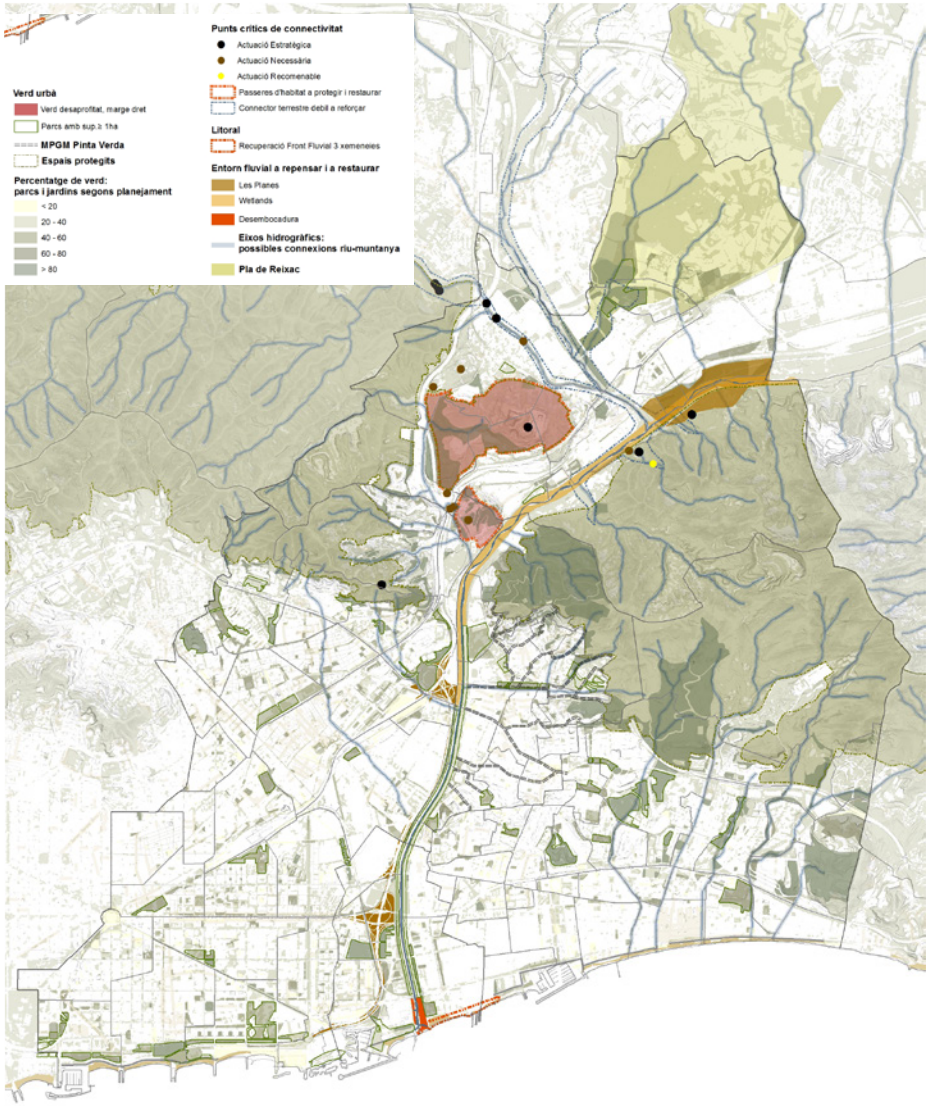

Font: elaboració pròpia

Reptes

- El litoral és un espai de frontera on es troben els ecosistemes terrestres amb els marins, un espai d'intercanvi on segons les condicions podem trobar espècies que utilitzen aquestes condicions canviants de salinitat, temperatura, de lluminositat entre d'altres. Potenciar els espais litorals, aprofundir en el seu coneixement, millorar la seva qualitat ecològica i ambiental és un dels reptes de l'àmbit Besòs.

- Cal establir polítiques per preservar els espais intersticials que siguin claus per a la infraestructura verda blava, que puguin reforçar les potencialitats de determinats espais passera. Polítiques que permetin augmentar la funcionalitat ecològica dels espais oberts, dels espais intersticials, els turons, els parcs urbans grans i el litoral. Polítiques encaminades a revertir la fragmentació del territori, a restablir connexions ecològiques i a enfortir la infraestructura verda del Besòs fent una aposta clara per augmentar la qualitat i la quantitat de verd urbà.

- Cal promoure l'agricultura en els solars buits o en espais que es considerin aptes per fomentar el conreu ja que els espais agrícoles han pràcticament desaparegut, tret del Pla de Reixac i de les hortes de la Ponderosa. Cercar espais per fomentar agricultura de proximitat té tres finalitats, amb la necessitat social, l'autosuficència i amb la d'aportar diversitat d'espais i afavorir la presència de determinades espècies.

- Zones deficitàries en prestació de serveis: A partir de les anàlisis d'accessibilitat per a cadascun dels 8 grups de serveis (psicològics/espirituals, esbarjo, esportius, socials, ordenació urbana, ecològics i de regulació, turisme i economia, i salut), es detecten com les zones més deficitàries els barri de Roquetes i Trinitat Vella a Barcelona, els entorns del Parc dels Pins i del Parc del Gran Sol, entre Santa Coloma de Gramenet i el barri de Llefià a Badalona, la zona propera al Fòrum, i el voltant del Parc de Can Oller.

- Connectivitat ecològica i biodiversitat. El tram baix de la Conca del riu Besòs és un exemple de fragmentació ecològica, molt difícil de salvar. La gran quantitat d'infraestructures viàries i de serveis d'una banda, i l'endegament del riu de l'altra, dificulten en gran mesura els fluxos biològics entre els diferents ecosistemes. En alguns casos, existeix un cert risc de esdevenir espais tancats i, per tant, condemnats a l'empobriment genètic.

- El paper del riu Besòs es fonamental, com a element de primer ordre en les connexions entre la Serralada Marina i la Serra de Collserola; i entre el front litoral de l'entorn de la desembocadura amb les terres de l'interior. Per això, cal avaluar propostes de millora que ajudin a corregir els dèficits, unes propostes d'acció viables que contribueixen a la millora dels nivells de biodiversitat en un entorn amb un fort impacte antròpic que la condiciona i que permetin potenciar al màxim el paper del riu com a corredor-connector biològic.

- Per l'interès per la connectivitat, els espais verds urbans, tot i tenir una funció més social, haurien de tenir present un major grau de naturalització per poder també contribuir de forma complementària en aquest punt crític de la connectivitat ecològica.

- Cal preservar i millorar la xarxa complementària d´espais intersticials i de marge, ja que pot jugar un paper rellevant pel seu potencial per a la conservació de la biodiversitat i de processos ecològics, i a la provisió de serveis ecosistèmics, cosa que fa que la seva recuperació pugui contribuir a millorar la qualitat general dels espais oberts.

- Zones d´actuació prioritària als espais periurbans. La concentració d'impactes més severa es situa als entorns de l'aiguabarreig del riu Ripoll i el Besòs, la zona del Pla del Besòs a l'altura de Montcada i Reixac, on una amplia zona d'horts periurbans afecta la plana al·luvial del riu, en una zona crítica per a la connectivitat ecològica, visible i limitant amb àmbits d'interès ecològic per a la diversitat faunística d'espècies vinculades a ambients aquàtics. També destacar les vessants del Turó de Montcada que limiten amb la C-58, on les activitats extractives i els horts periurbans vinculats a fenòmens de barraquisme afecten un àmbit també molt visible i amb valors estratègics per a la connectivitat ecològica com a espai passera.

- S´han identificat propostes per millorar el sistema d´infraestructura verda-blava amb potencials increments de verd:
    - Parcs metropolitans nous: a l'àmbit Litoral (Tres Xemeneies), al nus C-31 i el Pla de Reixac.
    - Creació d'eixos cívics que tingui un verd de major complexitat i que a la vegada integrin la mobilitat en bicicleta i a peu entre barris.
    - Restaurar i millorar les vores de la Serralada de Marina
    - Restauració dels punts crítics de connectivitat ecològica
    - Restauració d'espais degradats per dotar de major qualitat ecològica els espais oberts de l'àmbit
    - Qualificacions de 6b: les grans zones amb major potencial de creixement de la cobertura verda en el futur serien en el Pla de Reixac a Montcada i Reixac (un espai agrícola), en els tallers ferroviaris de Sant Andreu i el Fòrum a Barcelona, i el Canal de Badalona.
    - Qualificacions de 6a i 6c: les grans zones amb menys verd són Glòries (tot i que canviarà amb el projecte Canòpia Urbana) i les platges de Poblenou a Barcelona, als voltants del cementiri de Sant Pere a Badalona, la Guinardera a Santa Coloma de Gramenet i la Asland i al polígon industrial de Can Milans. D'altra banda hi ha tres grans peces a la Serralada de Marina que estan qualificades de 6c però no tenen caràcter de parc urbà.

Eix Temàtic 5: qualitat ambiental

El territori Besòs té una llarga història de reivindicació ambiental. De fet és un territori que ha allotjat des de fa dècades les grans infraestructures energètiques i de tractament de residus i aigua residual de l´Àrea Metropolitana, pel què podríem afirmar que es tracta d'un territori que contribueix enormement al medi ambient metropolità, però que freqüentment pateix les externalitats negatives de l´abundància d´infraestructures al seu territori.

En els darrers anys l'àmbit ha rebut nombroses millores, com la recuperació mediambiental del riu Besòs o la modernització i cobertura de la depuradora del Besòs a Sant Adrià de Besòs, però encara en resten grans reptes en relació a l'aigua, els residus, l'atmosfera (qualitat de l'aire, soroll, olors) o l'energia. En particular, la contaminació difusa relacionada amb les emissions del transport que circula per les grans infraestructures que travessen l`àmbit (C-58, C-31, C-33 i Rondes, entre d'altres) és un dels reptes més rellevants de la situació actual del territori.

L´estudi de la qualitat ambiental de l´àmbit s´ha estructurat en sis apartats: qualitat de l´aire, qualitat acústica, qualitat odorífera, energia, cicle de l´aigua i residus. L´anàlisi s´ha realitzat no només des d´un angle unidimensional, sino que també s´han treballat aspectes multidimensionals, com per eixemple l´ús de l´energia en relació a la dimensió socioeconòmica de la població. L'àmbit del Besòs és una de les zones més castigades per la crisi, on s'han agreujat les desigualtats socials i on la pobresa energètica és una realitat. Analitzar el consum energètic dels municipis i dels seus sectors d'activitat econòmica ens pot permetre proposar actuacions i projectes que vagin encaminats a fer un territori més eficient en l'ús de l'energia.

Dades

- El consum mitjà diari d'aigua potable a l'AMB és de 103,5 litres/hab/dia l'any 2015. Dels municipis que estan dins de l'àmbit del Besòs tots tenen un consum per habitant menor a la mitja de l'àrea metropolitana, excepte el municipi de Barcelona que està lleugerament per sobre amb 105,5 litres/hab/dia. El municipi amb una ràtio menor de consum d'aigua és Santa Coloma de Gramenet, amb 89,8 litres/hab/dia.

- Més del 50% de les emissions són produïdes pel transport.

- En l'àmbit Besòs, s'hi localitzen 115 activitats potencialment generadores d'olors. D'aquestes, destacar que un 56% de les activitats corresponen a la indústria química i un 18% a activitats de gestió de residus. Els barris amb més activitats potencialment odoríferes són el Bon Pastor (22 activitats), Mas Rampinyo (12 activitats), Can Pomada (7 activitats) i el Parc de la Llacuna del Poblenou (6 activitats). Aquests 4 barris concentren el 40% de les activitats potencialment odoríferes de l'àmbit de l'àmbit Besòs.

- A tot l'àmbit del Besòs el percentatge de llars sense cap dispositiu de calefacció era d'un 12% el 2001 i d'un 13,5% el 2011.

- L'edificació és el sector amb més potencial de millora energètica ja que aproximadament el 80% del parc d'habitatges de l'àmbit Besòs és anterior al 1980 i, per tant, anterior a l'inici del marc normatiu obligatori de l'aïllament tèrmic.

- En l'àmbit Besòs, el 2016 hi ha 62.470 registres (aquests poden ser edificis sencers, habitatges o locals) amb certificació energètica d'un total de 576.028 habitatges i locals, és a dir, un 11% d'habitatges i locals com a mínim tenen certificació energètica i d'emissions. Les certificacions es situen a la banda més ineficient i més emissiva ja que pràcticament el 85% tenen certificació E o inferior.

- La generació de residus municipals per habitant a l'any 2015 en l'àmbit del Besòs és de 1,17 kg/hab i dia, molt propera a la mitjana de l'AMB de 1,19 kg/hab i dia. El municipi de Santa Coloma de Gramenet és el que té una ràtio de generació de residus municipals més baixa, inferior a 1 kg/hab i dia i Barcelona la que té una ràtio més alta, gairebé 1,3 kg/hab i dia.

- Pel que fa al percentatge de recollida selectiva, els resultats mostren com en l'àmbit Besòs aquesta és del 31,5%, inferior a la mitjana de l'AMB del 34%. El municipi que més recollida selectiva fa és Montcada i Reixac amb més d'un 40%, i els municipis amb menys recollida selectiva són Sant Adrià de Besòs i Santa Coloma de Gramenet amb menys del 20%.

L'Aigua Ahir

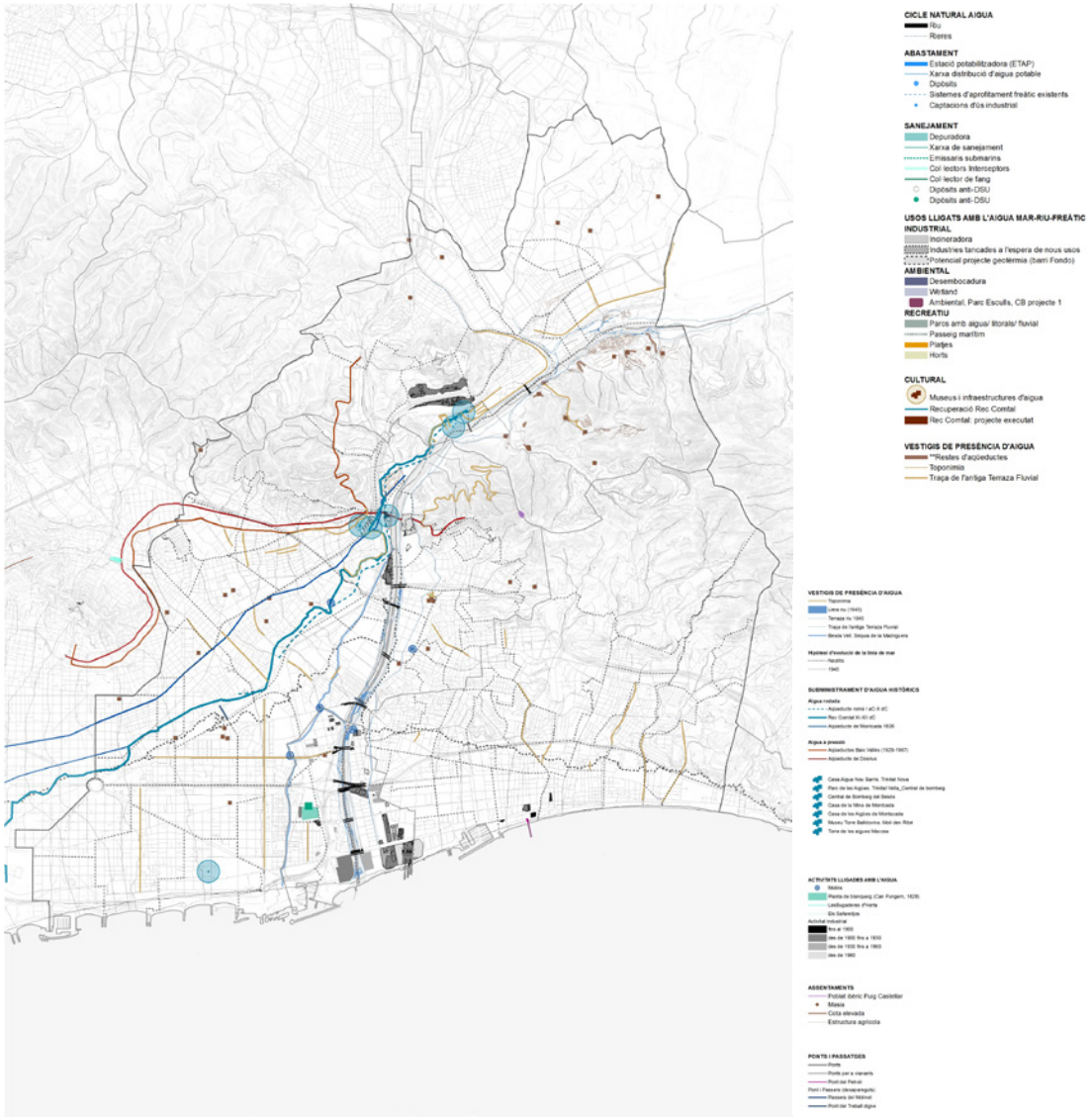

Font: elaboració pròpia

L'Aigua Avui

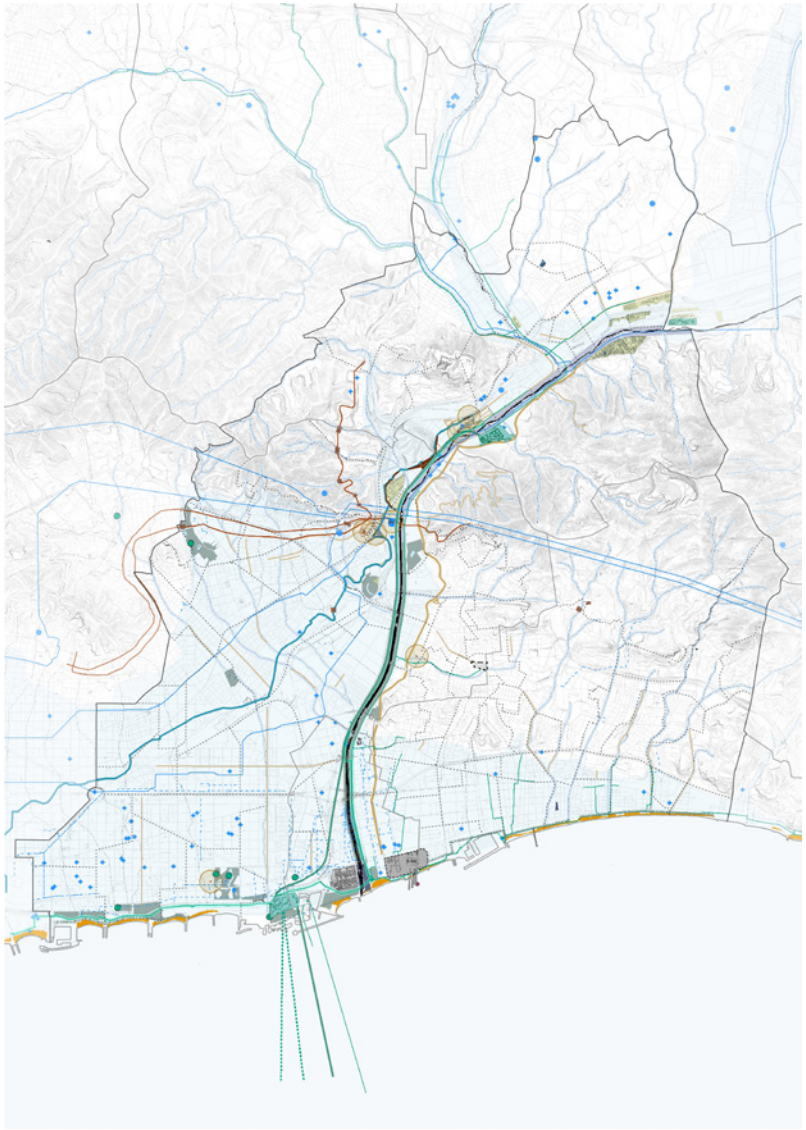

Font: elaboració pròpia

Reptes

- Metabolisme urbà: El territori Besòs és una peça clau en el metabolisme metropolità i com a tal també té la potencialitat d'esdevenir un àmbit decisiu en la transició energètica, en la implementació de polítiques cap a una economia circular, en establir mecanismes per a reduir encara més el consum de recursos, per a ser més eficients en l'ús de l'aigua, per a millorar la qualitat ecològica d'aquest riu que durant dècades hem malmès.

- Qualitat de l´aigua: Segons el Pla d'Espais Fluvials del Besòs de l'Agència Catalana de l'Aigua, la qualitat fisicoquímica de la majoria dels cursos fluvials de la conca del Besòs és d'inferior a bona. Diversificar recursos, aprofitar-los millor, fer més eficient l'ús dels mateixos i fer una gestió integrada del cicle de l'aigua en una conca tant malmesa com la del Besòs sens dubte pot contribuir a millorar la qualitat ecològica del riu.

- Dinàmiques fluvials: Les característiques del clima mediterrani unit a la configuració geogràfica de la conca del Besòs dóna lloc a que es registrin temps de concentració i de resposta molt breus, podent provocar riuades (besossades). Tot i que el risc d'inundació s'ha reduït notablement al llargs dels darrers decennis, encara hi ha algunes zones que tenen risc. En un context de canvi climàtic és molt probable que les sequeres siguin més recurrents i a la vegada que els episodis de pluges torrencials puguin afectar la part baixa del Besòs. Treballar per adaptar-se és un dels reptes del vector aigua.

- La qualitat atmosfèrica, fruit de les externalitats del trànsit rodat però també d'alguns focus puntuals industrials, es deficitària en algunes zones de l´àmbit que pateixen contaminació de l´aire, sorolls molestos i males olors. Treballar per reduir les emissions de contaminants atmosfèrics i els nivells de soroll és un dels reptes ambientals prioritaris a l´àmbit.

- Eficiència energètica: La majoria de l'edificació residencial està construïda amb presses fruit del creixement produït per les onades migratòries i en uns anys on les normatives de caràcter ambiental en l'edificació eren inexistents, per tant tenim un territori on la majoria de l'edificació construïda no té bons comportaments respecte el consum energètic. Al tractar-se de municipis eminentment residencials pot esdevenir un laboratori per a les polítiques de rehabilitació d'habitatges, per a millorar l'eficiència energètica dels equipaments públics, per ser un indret on establir projectes pilots que afavoreixin l'autoconsum i altres mecanismes de consum més justos, corresponsables i que clarament apostin per les energies renovables.

- El Besòs ha estat històricament relacionat amb la producció d'energia, sobretot pel fet de comptar amb un recurs com l'aigua, en un futur hauria de seguir sent un referent energètic però pel fet de caminar cap a les Directives Europees de reducció de consum, d'implementació de renovables i d'emissions gairebé cero. Treballar en la millora de l'eficiència energètica, ser un cop més el bressol de noves polítiques i com a zona pilot per a la generació distribuïda mitjançant energies renovables (eminentment solar fotovoltaica) és un dels reptes a mig i llarg termini que caldrà plantejar. En l'àmbit hi ha un potencial en recursos renovables:

    - El recurs solar que incideix en les grans cobertes de les naus industrials o en les naus de grans zones comercials, i també en el terrats de l'edificació del sector residencial. Tot i que en l'actualitat la legislació vigent no facilita l'expansió de l'energia solar fotovoltaica, el territori pot ser un cop més un indret d'experimentació i de testatge de polítiques locals que caminin cap a la transició energètica d'aquests municipis.

    - A uns 100 m de profunditat s'ha trobat aigua calenta a aproximadament uns 60º C de temperatura, aquest recurs tèrmic s'està caracteritzant per tal de poder-ne fer un ús d'aquest potencial renovable. Degut a les característiques del delta del Besòs la geotèrmia de baixa entalpia també pot ser una bona opció per a determinat tipus d'instal·lació o gran equipament que requereixi un consum tèrmic important.

- Tractament de residus i economia circular: A l´àmbit Besòs trobem dos dels quatre Ecoparcs que gestionen els residus de l'AMB. De fet la zona del Fòrum ha estat pionera en la utilització del calor residual de la planta de valorització energètica a través de la central de distribució de fred i calor. A la vegada el Consorci del Besòs és l'administració que gestiona la recollida pneumàtica d'alguns dels barris de Sant Adrià de Besòs. Treballar la gestió i tractament de residus pot ser una de les polítiques ambientals que actuïn com a motor per a l'economia circular.

Potencial solar a les cobertes existents

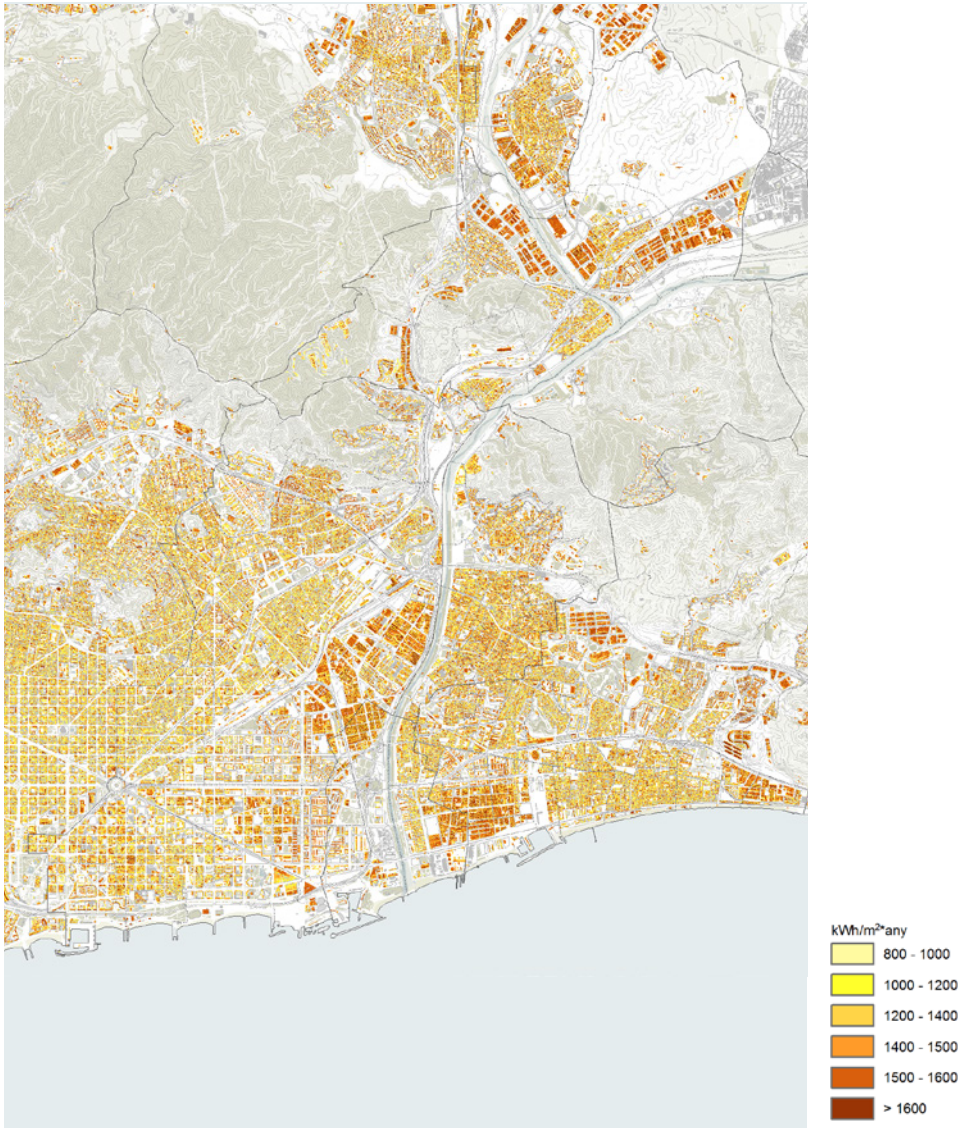

Font: elaboració pròpia

Eix Transversal 1: participació, polítiques públiques i mirades del territori

Aquest volum recull l´estudi del teixit social, la participació ciutadana, la densitat institucional i les polítiques públiques del Territori Besòs. Aquest estudi s´ha complementat amb les "mirades" personals recollides a partir d´entrevistes a persones implicades en la transformació del territori. El treball s´ha estructurat en tres apartats: un primer bloc on es descriu el teixit social i les dinàmiques de participació ciutadana, un segon bloc on s´analitza la densitat institucional i les polítiques públiques desplegades al territori, i un tercer apartat on s´analitza el contingut de les entrevistes realitzades. Seguidament s'exposen els resultats més significatius de la diagnosi realitzada.

Dades

- Pel què fa a l'associacionisme, en el Territori Besòs existeix una presència significativa d'associacions, amb trajectòries històriques destacades, per bé que la densitat associativa és significativament menor que la del conjunt de l'AMB. En canvi, les pràctiques d'innovació social tenen un caràcter més incipient. El gran gruix d'aquestes iniciatives d'innovació social apareixen a partir de l'any 2008, amb un segon moment de crescuda a partir de l'any 2011, a rel del moviment del 15M.

- S´han identificat 5.680 associacions al territori Besòs, gairebé 6 associacions per cada mil habitants, de les següents temàtiques: cohesió social i barris (4.908, el 86,4%), economia, treball i teixits productius (469, el 8,3%), territori (266, el 4,7%) i altres sense dades (37, el 0,6%).

- S´han identificat 152 iniciatives d´innovació social, 0,16 iniciatives par cada mil habitants, amb les següents temàtiques: cohesió social i barris (18, el 11,8%), economia, treball i teixits productius (88, el 57,9%) i territori (46, el 30,3%).

- La densitat del teixit social del Territori Besòs es troba en general per sota de la de l'AMB. Mentre en el Territori Besòs hi ha 6 associacions per cada mil habitants, a l'AMB aquesta xifra puja fins a un 8,1‰. En innovació social la diferència no és tant gran ja que el Territori Besòs compta amb 0,16 iniciatives per cada mil habitants, quan l'AMB té una taxa de 0,2‰.

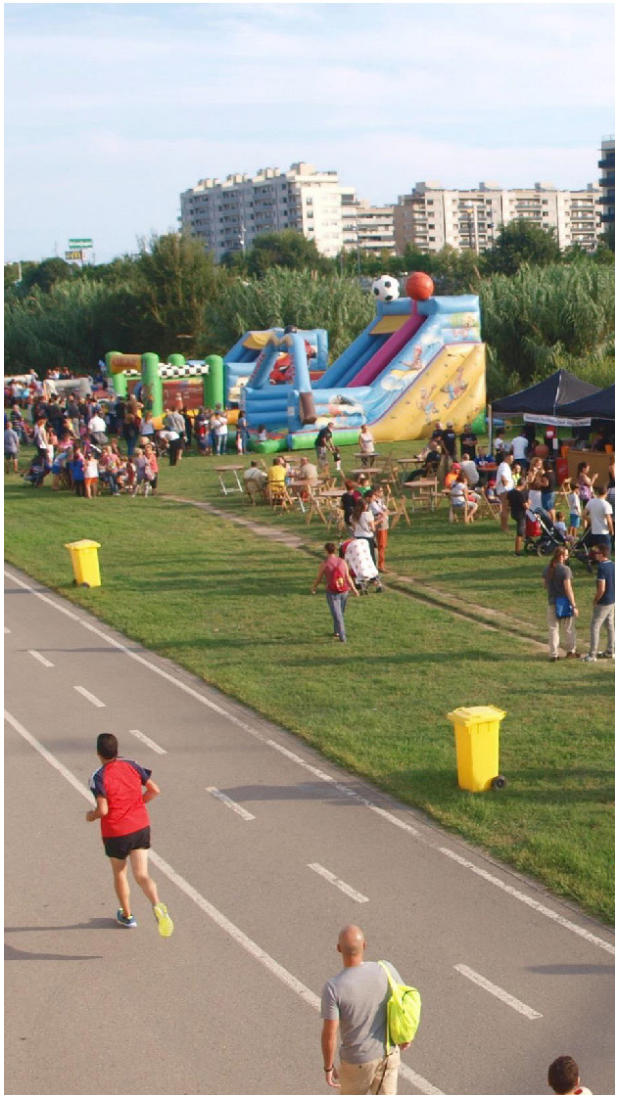

Reptes

- En termes generals, el repte més destacat fa referència a la necessitat de fer que el Territori Besòs sigui un espai atractiu per viure-hi i treballar-hi. De les entrevistes emergeix que les connotacions que s'associen als municipis i districtes del Territori Besòs són ambivalents. D'una banda, es posen de relleu qüestions amb caràcter negatiu: perifèria, frontera, pobresa, marginalitat, o aïllament, per posar alguns exemples. Però alhora també es reconeixen les oportunitats que presenta aquest territori des de diversos punt de vista:
    - Econòmic: la presència d'enclavaments d'activitats industrials, energètiques i comercials de rellevància metropolitana.
    - Urbanístic: el territori encara manté espais per a desenvolupar, com per exemple el litoral, qüestió a la qual ens referirem més endavant.
    - Social: la trajectòria de reivindicacions ciutadanes i lluites veïnals dels barris del Territori Besòs representen una potencialitat a l'hora de fomentar polítiques per a enfortir la cohesió social.

Cohesió Social i Barris

- Envelliment de la població i noves necessitats relacionades amb la gent gran: aquestes noves necessitats fan referència, d'una banda, a qüestions urbanístiques, tals com la millora del mobiliari urbà, l'eliminació de les barreres arquitectòniques per a facilitar la mobilitat, la instal·lació d'ascensors, i la dotació d'equipaments (residències, centres de dia, casals d'avis, etc.).
- Enfortir la cohesió social: la diversitat social existent en el territori posa de relleu la necessitat d'enfortir la cohesió social, per tal d'evolucionar d'una situació que es reconeix com a pau social fins a una societat més cohesionada. En aquest sentit, s'ha evidenciat com el teixit associatiu haurà de desenvolupar un rol protagonista, treballant per fomentar la relació entre associacions de caràcter tradicional amb associacions de població nouvinguda.
- Associacionisme: d'una banda, atesa la composició demogràfica, caldria promoure la revitalització de l'associacionisme a través del seu rejoveniment, fomentant el relleu generacional per tal que els joves també prenguin un major protagonisme en l'organització del teixit social i s'aconsegueixi una major representativitat social. D'altra banda, s'ha detectat que existeix poca tradició d'enxarxament entre l'associacionisme i/o amb iniciatives socialment innovadores, a part d'algunes excepcions.
- Innovació social: s'ha posat de relleu que en l'actualitat aquestes experiències encara tenen un caràcter incipient respecte altres àmbits de l'àrea metropolitana de Barcelona. En aquest sentit, en el Territori Besòs es fa necessari potenciar les iniciatives d'innovació social, per tal que es puguin expandir amb la mateixa intensitat que en d'altres territoris.

Economia, Treball i Teixits Productius

- Activació i la definició d'una estratègia per als polígons industrials existents, amb dinàmiques i especificitats diverses segons els territoris.
- Economia cooperativa: ha aparegut com un tema d'interès creixent en diversos consistoris. Sovint, des de les administracions locals s'ha apuntat la necessitat de coordinar i donar coherència a les actuacions empreses entorn l'economia cooperativa des de cadascun dels territoris.
- Continuar fomentant polítiques d'ocupació, emprenedoria i formació i la promoció del petit comerç a escala de barri (força debilitat pel context de crisi dels darrers anys)

Territori

- Habitatge: En el treball realitzat, ha quedat constància que aquest és un element que incideix especialment en el repte de millorar l'atractabilitat del Territori Besòs. Si bé sembla que la problemàtica dels desnonaments no és la més rellevant actualment, sí que s'ha posat de manifest com la gestió de les ocupacions i la dotació d'habitatges d'emergència social representen el principal repte actualment. Cal seguir treballant per tal de permetre que el Territori Besòs sigui un espai atractiu per viure-hi.
- Desenvolupament del front litoral de Sant Adrià de Besòs: s´ha identificat com a l´espai d'oportunitat que permetrà millorar la continuïtat urbana entre Barcelona i Badalona.
- Connectivitat: s'ha fet evident la necessitat de millorar la connexió entre els municipis, no només entre marges del riu sinó també al llarg del riu. Aquest fet permetria trencar les barreres i fronteres existents, no només les físiques, sinó també aquelles que afecten a la dimensió de la identitat. Així, doncs, la millora de la connectivitat hauria de permetre també superar la percepció actual de fragmentació, tot fomentant una identitat Besòs compartida entre els diferents barris.
- Governança: tots els reptes plantejats fan necessària una governança territorial forta. A banda de les barreres físiques comentades anteriorment,

també s'ha fet palesa la manca d'una visió global del Territori Besòs. Aquest fet es fa especialment evident amb la gairebé nul·la presència de polítiques d'escala intermunicipal, fet que posa de relleu la necessitat de sumar esforços i de fer-ho amb un finançament continuat. En aquest camp, el paper del Consorci Besòs pot ser determinant a l'hora de promoure polítiques intermunicipals amb una visió global del Besòs.

Mirades al territori

A continuació es presenta una il·lustració gràfica de quines són les paraules clau que apareixen en el discurs de les persones entrevistades quan els hi hem demanat què significa o representa per ells o elles el concepte "Territori Besòs".

"un territori fragmentat, amb manca de visió global, oblidat i estigmatitzat, però amb un gran potencial"

Núvol de paraules clau "Territori Besòs", a patir de les entrevistes

Font: IGOP

Eix Transversal 2: planificació a llarg termini

En aquest volum es fa un repàs a la planificació territorial i sectorial vigent que conté determinacions vinculants i/o orientatives pel desenvolupament futur dels espais oberts, les infraestructures i els assentaments urbans de l´àmbit de l´Eix Besòs. Molts d´aquests plans estan elaborats amb criteris anteriors a la crisi del 2008, pel què cal una revisió en profunditat dels calendaris i els pressupostos previstos, ja que en gran part no s´ajusten ja a la capacitat inversora de les administracions públiques. Per altra banda moltes de les infraestructures previstes fa molts anys que estan planificades, però no s'executen. Aquest fet provoca que mentre aquesta transformació o integració no es produeix no s'inverteixi en mesures alternatives fet que propicia un caire de certa provisionalitat al territori. La no concreció d'aquestes inversions fa que sovint no es prenguin mesures necessàries que millorarien des de la mobilitat, l'accessibilitat, la qualitat de l'espai públic o la qualitat ambiental.

La reflexió és doncs pertinent i, amb la perspectiva de 6 i 7 anys respectivament del Pla Director d´Infraestructures (PDI 2011-2020) i del Pla Territorial Metropolità (PTM 2010), cal fer una mirada crítica i realista vers el planificat i destriar aquelles inversions que poden marca un tret diferencial i que tenen un major retorn social i un major retorn per a la millora d'aquest territori. L´Agenda Besòs és, per tant, una oportunitat per revisar aquesta planificació de manera conjunta per les administracions que gestionen el territori, amb l´objectiu d'avaluar, prioritzar o qüestionar les actuacions previstes en funció dels recursos i les realitats actuals, i mantenir un diàleg amb els agents implicats en el territori per redefinir el model territorial futur de l´Eix Besòs.

Espais oberts

Plans territorials i urbanístics

Pel que fa als espais oberts, el PTMB vol assolir l'estructuració i compleció de les diverses unitats existents per tal de donar-los coherència, robustesa i capacitat d'assolir les funcions assignades a un sistema d'espais oberts.

A l'àmbit Besòs, gairebé tots els sòls d'espais oberts són de protecció especial amb un 28% (2.248 ha) i només un 1% (62 ha) són de protecció preventiva, el 71% restant (32.811 ha), per tant, és urbà. Així, aquests espais de protecció especial que es concentren a la Serralada Marina i la Serra de Collserola han de mantenir la condició d'espai no urbanitzat i garantir definitivament la permanència com a espai obert.

El PTMB a més pretén assegurar les connectivitats ecològiques necessàries per al manteniment de la biodiversitat, preservar aquells terrenys necessaris per al cicle hidrològic i establir directrius del paisatge.

En l'àmbit Besòs, el sector Montcada i Reixac és cabdal per tractar-se d'un lloc de confluència d'àrees d'interès per a la connectivitat, ja que en uns pocs centenars de metres es troba l'aiguabarreig entre la riera de Sant Cugat i el riu Ripoll, l'aiguabarreig entre el riu Ripoll i el riu Besòs, la confluència de la Serra de Collserola amb la Serralada de Marina, seguint l'eix de la Serralada Litoral, i, a la vegada, el contacte d'aquesta cadena muntanyosa amb la plana vallesana. Així, cal impulsar les propostes de l'Avaluació ambiental estratègica del PTMB referents a aquests espais d'interès per la connectivitat ecològica.

Tot i que a l'actualitat el PGM estableix les normes urbanístiques de les zones i sistemes que es troben en l'àmbit Besòs, el PDU (en redacció) haurà de revisar o ratificar les diverses tipologies d'espais oberts que es troben dins de l'àmbit metropolità, i que es justifiquen pels serveis i les utilitats que donen a la societat. La conservació dels espais oberts exigeix estratègies que minimitzin els seus costos mitjançant models de baix manteniment, valorització de recursos i consideració dels valors ecosistèmics. Així mateix, caldrà revisar la regulació dels sistemes en sòl no urbanitzable mitjançant un règim que permeti uns acords i la concertació entre la propietat privada i l'Administració.

En el marc del PDU i de l'àmbit Besòs s'han de definir amb precisió el espais de transició entre sòls urbans i naturals o agrícoles, i també definir els espais de valor connector i instruments de gestió per resoldre els conflictes de delimitació. L'àmbit del Besòs constitueix un connector entre la plana prelitoral i el mar, també un punt estratègic per a la connexió de la Serralada Litoral a Montcada i Reixac.

D'altra banda, s'hauria de repensar els sistemes d'equipaments i espais lliures i zones verdes ja que en l'àmbit Besòs aquests sistemes representen gairebé una quarta part del sòl no urbanitzable.

En el cas del Parc de Collserola, hi una delimitació única de totes les figures de protecció: PEIN, Xarxa Natura 2000 i PEPCo (Pla Especial d'Ordenació i Protecció del Medi Natural del Parc de Collserola) i en tramitació el PEPNat (Pla Especial de Protecció del medi natural i del paisatge del Parc Natural de la Serra de Collserola) i la MPGMCo (Modificació puntual del Pla general metropolità en l'àmbit del Parc Natural de la Serra de Collserola).

En canvi, en el cas del Parc de la Serralada de Marina, hi ha una delimitació i protecció mitjançant el Pla Especial de Protecció i Millora del Sector Sud de la Serralada de Marina però només una part té figures de protecció PEIN i Xarxa Natura 2000 (Conreria-Sant Mateu-Céllecs) que es solapa amb la delimitació i protecció del Pla Especial de Protecció del Medi Natural i del Paisatge de la Conreria-Sant Mateu-Céllecs. A diferència de la Serra de Collserola, Així, s'ha de consolidar com espai natural la Serralada de Marinaja que hi ha elements del patrimoni natural de gran interès, i que són mereixedors també d'adequades mesures de protecció.

Pel que fa al paisatge, és important complir amb els objectius de qualitat paisatgística i valorar les propostes de criteris i accions del Catàleg de la RMB, sobre tot les del Congost de Montcada, definit com a paisatge d'atenció especial. Les tres estratègies principals que es formulen són.

- Potenciar els paisatges dominants que actuen com a límit, referent visual i fons escènic del congost.
- Conservar i millorar els paisatges adjacents a les infraestructures viàries i ferroviàries.
- Integrar paisatgísticament les infraestructures de mobilitat, aprofitant els espais marginals o intersticials.

Infraestructures de mobilitat

Les inversions aprovades al PDI 2001-2010 en la xarxa de FGC, metro i tramvia tenien una previsió inicial de 5.423 M€ (sense incloure les inversions de l'AGE en la xarxa estatal, que sumaven 1.160 M€). No obstant, com a resultat de canvis i modificacions realitzats per diferents motius en els projectes al llarg d'aquests anys, les desviacions pressupostàries han estat molt significatives. Al 2009 l'ATM elevava el pressupost a 13.105 M€ (sense incloure la despesa financera que pot multiplicar la xifra per tres i allarga el període de pagament més enllà del 2040).

No obstant aquestes previsions, degut a causes econòmiques i polítiques que no vénen al cas, la inversió real ha estat ben diferent. En el període de vigència d'aquesta inversió 2001 - 2015 es varen posar en servei obres per un valor de 6.836 M€ (un 52% del total), de les quals 4.296 M€ corresponen a la L9 (63%). Resten en obres un valor d'uns 6.700 M€.

En particular, si s'analitza els pressupostos de les anteriors actuacions proposades a l'Eix Besòs, el pressupost conegut d'aquestes, suma més de 5.800 M€. Aquesta xifra correspon al volum d'obres que han entrat en servei en els últims 15 anys a tota la Regió Metropolitana de Barcelona, i això que s'estava en un període de bonança econòmica, lluny de la situació actual.

Tenint en compte la situació de crisi i que a aquests costos cal afegir-hi les despeses financeres de l'execució de les obres anteriors, ens trobem en un context en el que bona part de les propostes no es podran abordar ja que financerament seran inassumibles. Caldrà que passi un llarg període de temps per executar-les encara que siguin prioritàries. Sembla dons millor realitzar més petites obres menys costoses i de més ràpida execució temporal, que en el conjunt permetin millores significatives. Deixant la resta per iniciar posteriorment.

Actuacions a curt termini (5 anys)

En un pla a 5 anys vista algunes actuacions relativament toves podrien millorar molt la connectivitat:

- Carril Bus C-31
- Plataforma Bus marge esquerre del Besòs Sant Adrià-Santa Coloma
- Calçades Laterals C-31
- Millora ambiental C-31
- Millora carretera de la Roca entre Santa Coloma i Sant Fost de Campsentelles
- Perllongament NXB al marge esquerra del Besòs
- Connexió de la xarxa de tramvies (a curt termini pot estar executada la primera fase i haver-se iniciat les obres de la segona fase)
- Soterrament Montcada R2 i salt de moltó Vallbona (a curt termini es planteja que les obres s'hagin iniciat)

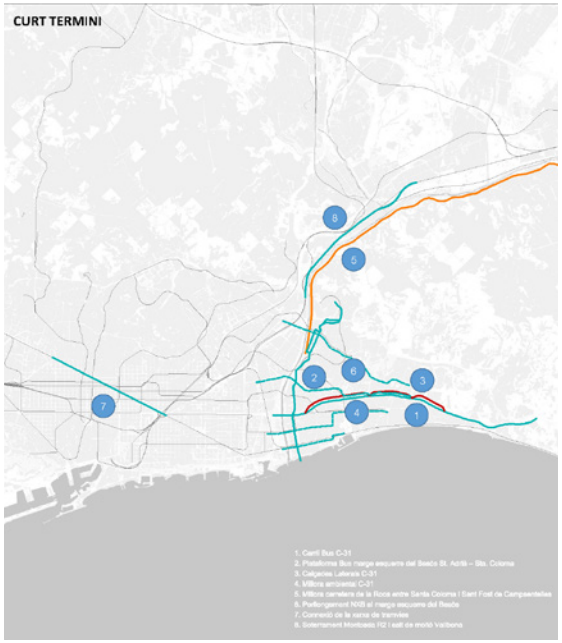

Actuacions a mitjà termini (10 anys)

Proposta d'actuacions possibles a 10 anys vista:

- Estació Sagrera (Alta Velocitat, Rodalies, Metro)
- Estació de Bus de Sagrera
- Finalització túnels viaris de Sagrera al nus de Trinitat
- Perllongament L4 Sagrera
- Perllongament Tramvia Sant Adrià – Badalona (Port)
- Finalització de la L9, tram central
- Obertura nous vials verticals
- Millora de connexions i nous vials laterals a la Ronda en el tram del Besòs
- Perllongament L1 Fondo-Badalona
- Desdoblaments parcials de la línia de Vic (R3)

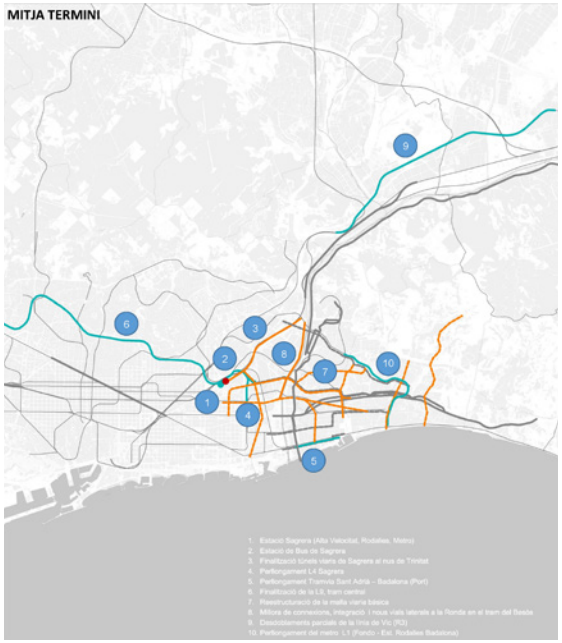

Actuacions a llarg termini

Hi ha actuacions que tot i la seva importància, la magnitud de l'obra o la necessitat de realitzar-ne d'altres de prèvies, fan que no s'hagi de comptar amb elles. Amb moltes d'elles passarà a més a més, que en un període de temps tan llarg i amb les noves dinàmiques de la mobilitat que s'estan iniciant, les condicions de contorn canviaran i per tant, caldrà replantejar-les en el seu moment. En un pla a 10-15 anys vista doncs, molt previsiblement, no s'executaran i en general es replantejarà la seva necessitat, si més no, tal com es planteja ara.

- El trasllat de la R1 cap a l'interior
- El perllongament d'FGC de plaça Catalunya al Vallès
- El perllongament d'FGC de plaça Espanya al Barcelonès Nord
- La connexió amb tramvia Montcada – Ripollet
- La connexió Badalona Centre – Can Ruti
- El túnel de la Conreria
- El soterrament de la C-31
- Túnel de Montcada R4
- Perllongament L3 Trinitat Nova- Trinitat Vella

Assentaments urbans:

Respecte les reserves d'habitatge de protecció podria afirmar-se que són suficients per abastir el territori, malgrat que hi ha una manca generalitzada de la seva gestió des de les administracions locals, a excepció de Barcelona. Pel que fa l'habitatge dotacional hi ha una manca absoluta d´oferta en tots els municipis excepte Barcelona i en Sant Adrià, malgrat que hi ha una demanda generalitzada de pisos tutelats per a gent gran sobretot.

En relació a l'execució dels sectors, en un termini mig-curt de màxim 10 anys podria executar-se gairebé la meitat del potencial previst d'habitatges i sostre (uns 18.737 habitatges, el que equivaldria a uns 49.090 nous habitants).

Pel que fa als sistemes d'espais lliures i equipaments, aquests desenvolupaments permetrien corregir les deficiències d'alguns municipis, com Sant Adrià de Besòs o els districtes Besòs de Barcelona. Montcada i Reixac, tot i la reducció global de les reserves, seguiria sent el municipi de l'àmbit Besòs amb major rati de sòl d'estàndards per habitant. D'altra banda, Santa Coloma tindria un creixement moderat, mentre que Badalona mantindria la seva situació actual, fet que caldria contrastar amb l'anàlisi de la cobertura actual.

Cal assenyalar que per a poder tenir una visió més completa del potencial de l'àmbit Besòs, caldria afegir a aquesta anàlisi un estudi dels sòls urbans consolidats no inclosos en àmbits ni sectors de planejament, per determinar el potencial de colmatació o no esgotat, així com els habitatges i solars buits. També cal tenir en compte que les dades introduïdes dels 3 districtes de Barcelona inclosos dins l'àmbit, s'han de considerar també dins l'àmbit de tot el municipi de Barcelona i que, per tant l'impacte sobre el territori Besòs serà parcial. En aquest sentit, la influència de la capital, amb una major capacitat de gestió i planificació, serà forçosament compartida amb la resta de municipis.

En quant a l´anàlisi del teixit productiu, al territori Besòs hi ha un dèficit de llocs de treball localitzats respecte al número de treballadors ocupats. Per això, cal qüestionar la diagnosi del Pla Territorial Metropolità de Barcelona (PTMB) de transformar alguns PAEs en àrees residencials i prioritzar el manteniment del teixit productiu com a tal, amb les actualitzacions o flexibilitzacions que siguin adients per cada àmbit. A partir de l´estudi del planejament urbanístic es conclou que existeix una important quantitat de sostre atorgat pel planejament pendent d'executar, tot i que, com s'ha vist anteriorment, la major part de les parcel·les es troben ocupades. De tots els àmbits, només 4 han esgotat el sostre previst per el planejament (Industrial Bonavista, COBEGA, Les Guixeres i el Sot), mentre que a la majoria els hi resta gairebé la meitat de sostre per esgotar. Per tant, aquest potencial edficatori difícilment arribarà a esgotar-se, ja que la majoria de tipologies no superen les dues plantes.

Estimació de desenvolupament de sectors

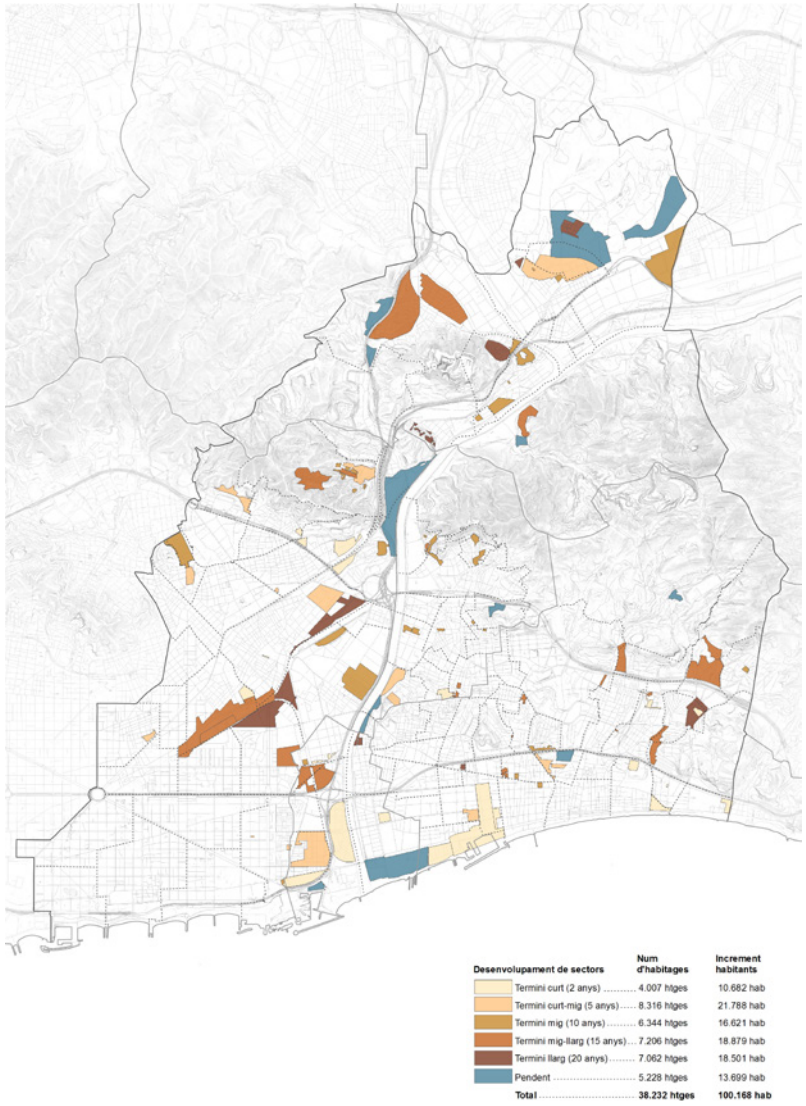

Font: elaboració pròpia

Assentaments urbans: Teixit productiu

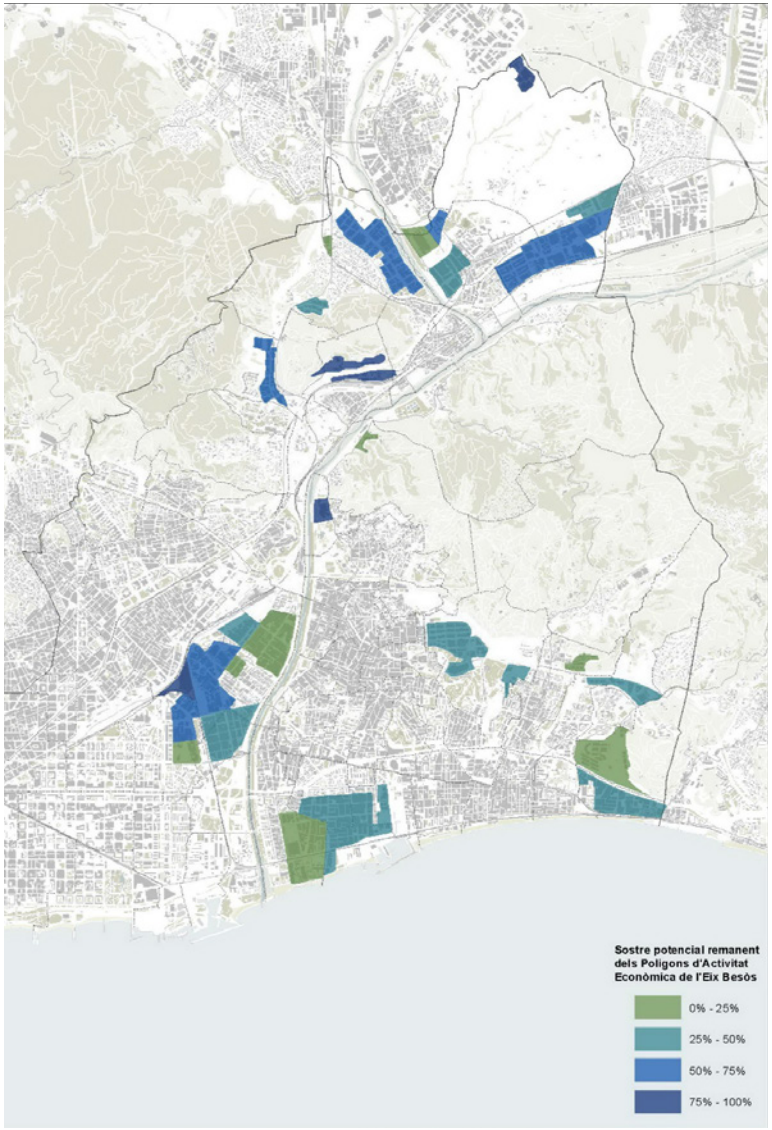

Font: elaboració pròpia

Objectius i Línies Estratègiques de l´Agenda Besòs

A través de l´avaluació estratègica s´han identificat els reptes als què ha de fer front el territori Besòs i també les oportunitats que ofereix l´actual cojuntura metropolitana. A partir d´aquesta informació es proposen deu objectius de l´Agenda Besòs per donar resposta a la diagnosi realitzada i per dissenyar el full de ruta cap al futur compartit de l´Eix Besòs. A continuació es mostren els deu objectius, cada un dels quals es desenvolupa en línies estratègiques i d'acció específiques.

1. Fomentar una identitat compartida, centrada en el riu com element cohesionador dels barris del Besòs.
2. Reforçar l'equitat social per reduir les condicions de vulnerabilitat als barris del Besòs.
3. Promoure les polítiques actives de formació com a palanca d´inserció laboral.
4. Garantir el dret a l'habitatge impulsant polítiques coordinades amb els agents del territori.
5. Millorar l´accessibilitat i connectivitat entre els barris del Besòs.
6. Compensar les externalitats negatives de les grans infraestructures integrant-les a les diverses lògiques urbanes.
7. Millorar la qualitat ambiental potenciant la infraestructura verda-blava.
8. Impulsar àrees de coneixement i d'activitat econòmica metropolitana
9. Promoure la revitalització i l'enxarxament de l'associacionisme i l'enfortiment de les pràctiques d'innovació social.
10. Enfortir la governança per gestionar conjuntament les oportunitats del territori i per impulsar polítiques i projectes en un marc metropolità.

OBJECTIU 1: Fomentar una identitat compartida, centrada en el riu com element cohesionador dels barris del Besòs

Línies estratègiques

1.1 Construir convivència, millorar la percepció de seguretat i reduir l'estigma social entre els propis residents

1.2 Impulsar el concepte de l´aigua com a element vertebrador de l´Eix Besòs i de la metrópolis.

1.3 Realitzar un activitats civico-culturals a l'espai de la llera del riu per mostrar activitats identaitaries del territori.

1.4 Promoure activitats al parc fluvial vinculades a la recuperació de la memòria col·lectiva i a la generació d´una identitat compartida pels barris (Festa del Riu)

OBJECTIU 2: Reforçar l'equitat social per reduir les condicions de vulnerabilitat als barris del Besòs

Línies estratègiques:

2.1 Ampliar la protecció social a partir de polítiques de garantia de rendes des d'una perspectiva supramunicipal

2.2 Harmonització i simplificació de les polítiques d'atenció a la vulnerabilitat econòmica municipals (compactació de tipus i unificació de criteris de concessió de les ajudes).

2.3 Impulsar iniciatives d'economia social i solidària

2.4 Atenció especial a àrees d'alta vulnerabilitat urbana

2.5 Integrar variables socials i de renda en l'aplicació de les diferents polítiques de mobilitat al territori Besòs

2.6 Garantir el dret dels infants a les activitats de vacances i alhora fomentar l'aparició d'una oferta de lleure educatiu durant tot l'any en barris on aquestes necessitats no estan cobertes.

OBJECTIU 3: Promoure les polítiques actives de formació com a palanca d´inserció laboral

Línies estratègiques

3.1 Activació de centres de polítiques de formació

3.2 Escoles de Segona Oportunitat

3.3 Coordinació i harmonització de les polítiques de formació a l´àmbit Besòs

OBJECTIU 4: Garantir el dret a l'habitatge impulsant polítiques coordinades amb els agents del territori

Línies estratègiques

4.1 Fomentar la gestió conjunta de la promoció de l'habitatge a partir d'un pla director de l'habitatge, mitjançant el suport administratiu i tècnic d'una oficina específica.

4.2 Fomentar polítiques coordinades amb els agents per afrontar les situacions d'Alta Vulnerabilitat Residencial

4.3 Incrementar el parc d'habitatge destinat a polítiques socials de manera coordinada

4.4 Promoure la rehabilitació d'edificis energèticament eficient, socialment justa i en el marc d'intervencions integrals

Necessitat de Rehabilitació i Sectors en Transformació

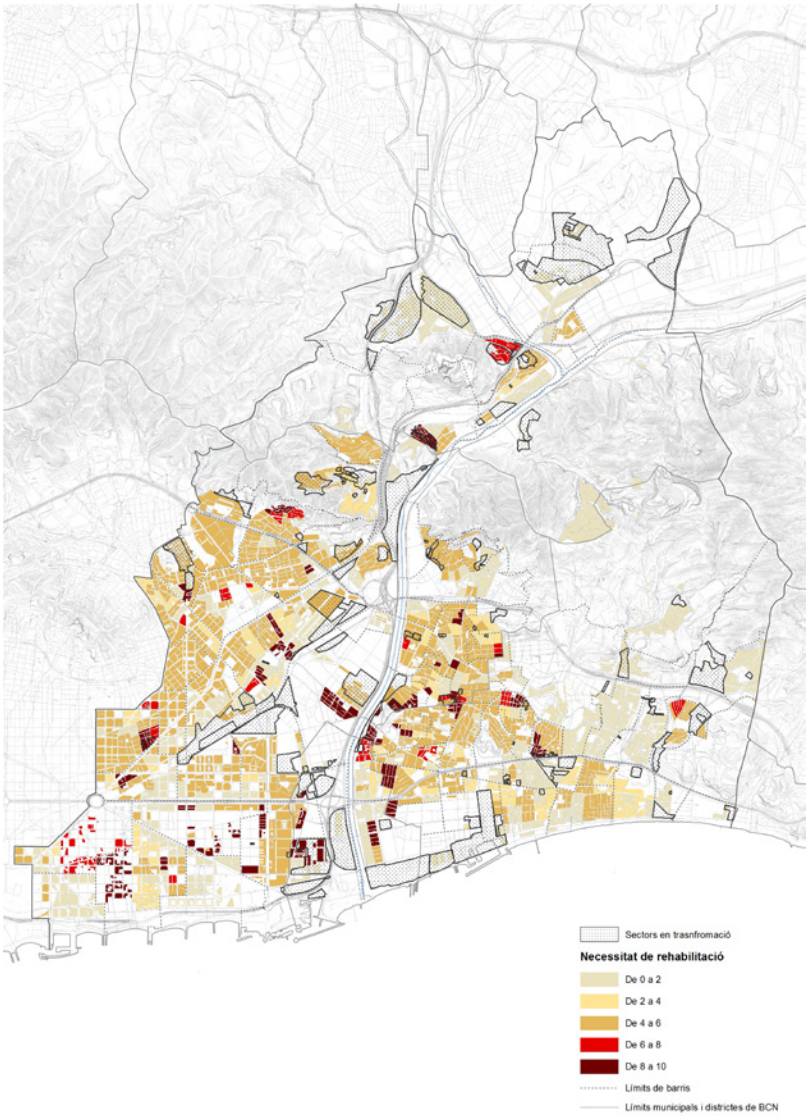

Font: elaboració pròpia

OBJECTIU 5: Millorar l´accessibilitat i connectivitat entre els barris del Besòs

Línies estratègiques

5.1 Augmentar i millorar l'accessibilitat física i la qualitat dels carrers

5.2 Formular un pla de jerarquització i estructuració viaria comuna pera a tot l'àmbit Besòs.

5.3 Adequar i millorar l'espai urbà per facilitar la mobilitat a peu i en bicicleta

5.4 Racionalitzar i replantejar el servei d'autobús als municipis, per millorar-ne les connexions internes

5.5 Garantir l'accés al transport públic de la població més vulnerable, i als sectors en transformació.

5.6 Impulsar l'ampliació de la xarxa de metro i tramvia per tal de millorar l'accessibilitat i connectivitat entre els barris i amb la regió metropolitana,

5.7 Millorar la intermodalitat de la xarxa. Generar nous intercanviadors que serveixin d'aportació als modes ferroviaris.

5.8 Millorar l´accessibilitat del parc fluvial, aproximar les dues vores del riu i dels espais de l´entorn

5.9 Millorar la accessibilitat als polígons d'activitat econòmica en modes sostenibles.

5.10 Reduir la presència de l'aparcament en superfície als carrers aprofitant per harmonitzar les polítiques de regulació de l'aparcament.

OBJECTIU 6: Compensar les externalitats negatives de les grans infraestructures integrant-les a les diverses lògiques urbanes

Línies estratègiques

6.1 Adequar la servitud de les grans infraestructures a l'entorn urbà que creuen.

6.2 Cessió del espai de servitud per un ús més urbà a les administracions locals i/o metropolitanes.

6.3 Facilitar la integració urbana (reducció impactes, creació de espai públic, augment de la permeabilitat...) entre els barris on les grans infraestructures de transport actuen de barrera física, i entre els dos marges del riu Besòs.

6.4 Incorporar els espais residuals entre la ciutat i el riu com espai públic i de relació social.

6.5 Adequar el pas de les grans infraestructures de sanejament per tal de permetre l'accés dels veïns al mar.

OBJECTIU 7: Millorar la qualitat ambiental vertebrant les infraestructures verdes blaves

Línies estratègiques

7.1 Augmentar l'accessibilitat i la superfície de verd urbà així com reforçar els serveis socioambientals dels parcs.

7.2 Garantir la qualitat ecològica dels torrents d'interès connector i la funcionalitat dels passos de fauna. Potenciar la biodiversitat en el Parc Fluvial i en els fons marins propers a la costa.

7.3 Preservar i consolidar espais agrícoles amb una activitat professional en perill i cercar espais per promoure agricultura de proximitat.

7.4 Millorar la qualitat acústica dels espais més crítics per tal de millorar el benestar de les persones i propiciar un ús de l'espai púbic de qualitat.

7.5 Aprofitar millor el consum d'aigua freàtica i regenerada en els usos en que sigui compatible.

7.6 Esdevenir un àmbit decisiu en la transició energètica, en la implementació de polítiques cap a una economia circular i en establir mecanismes per a reduir encara més el consum de recursos.

OBJECTIU 8: Impulsar àrees de coneixement i d'activitat econòmica metropolitana fomentant l'economia circular

Línies estratègiques

8.1 Donar suport al desenvolupament dels Projectes d'Especialització i Competitivitat Territorial (PECT)

8.2 Consensuar una estratègia integrada respecte el desenvolupament del polígons d'activitat econòmica (PAE) que actualitzi i doni resposta a les directrius establertes pel PTMB

8.3 Desenvolupar programes de rehabilitació integral en els polígons d'activitat econòmica (PAE) integrats en el teixit urbà

8.4 Desenvolupar mesures de dinamització per la millora de la competitivitat del teixit econòmic dels polígons d'activitat econòmica (PAE)

8.5 Identificar àmbits amb potencial pel desenvolupament de noves centralitats terciàries al marge esquerre

8.6 Enfortir els eixos comercials existents i activació dels locals buits

OBJECTIU 9: Promoure la revitalització i l'enxarxament de l'associacionis-me i l'enfortiment de les pràctiques d'innovació social.

Línies estratègiques

9.1 Fomentar el treball en xarxa entre les diferents entitats ciutadanes, compartint temàtiques d'interès i camps d'acció per tal d'enfortir la visió global del territori

9.2 Potenciar iniciatives d'innovació social per tal que es reprodueixin en barris on actualment no existeixen i s'expandeixin amb la mateixa intensitat que en d'altres territoris de l'àrea metropolitana de Barcelona.

9.3 Ajudar a enfortir la relació entre les associacions tradicionals i les associacions de població nouvinguda

OBJECTIU 10: Enfortir la governança per gestionar conjuntament les oportunitats del territori i per impulsar polítiques i projectes en un marc metropolità

Línies estratègiques

10.1 Constitució "comissions tècniques" ad hoc a escala Besòs que permetin el desplegament de l'Agenda Besòs sota el paraigües institucional del Consorci del Besòs.

10.2 Definir la metodologia i les eines necessàries per implementar el procés de participació ciutadana definit al pla de treball de l´Agenda.

10.3 Definir els mecanismes de seguiment de l´Agenda.

PLA D'ACCIÓ

PLA D´ACCIÓ

El Pla d´Acció és el conjunt de projectes, accions i activitats que cal desenvolupar per avançar en les línies estratègiques i aconseguir els objectius que es fixen en l'Agenda. Aquests projectes, accions i activitats es poden classificar en dos grups, en funció dels criteris de gestió, finançament o implementació: en el primer grup estarien els projectes que es proposen genuïnament des de l´Agenda Besòs i que estarien promoguts des del Consorci del Besòs i/o des dels cinc municipis de l´àmbit; al segon grup estarien els projectes que ja existeixen al territori, el finançament desl quals està previst per altres administracions o entitats, i que el Pla recull per facilitar o accelerar la seva realització i promoure sinèrgies entre les diferents intervencions al territori.

L´Agenda Besòs planteja propostes innovadores en quant als modes de gestió i governança del territori. Superant l´àmbit de gestió municipal, l´Agenda fa propostes per implementar a diverses escales: a l'escala del riu (aigua, llera i vora), a l'escala de proximitat dels barris i a l´escala de la coordinació supramunicipal i la perspectiva metropolitana. Per aquest motiu, els projectes, accions i activitats del Pla d´Acció s´han ordenat per escala d´intervenció en cinc grups: aigua, llera, vora, barri i metròpolis. Per cada una d´aquestes escales s´han seleccionat uns projectes destacats, o "hits", que son els projectes prioritaris del Pla d´Acció.

Alhora, el Pla d'Acció inclou una eina de visualització i priorització per exposar els diferents aspectes dels projectes, accions i activitats a desenvolupar. L´espai web és un instrument per facilitar les processos de participació ciutadana i difondre la informació i classificació dels projectes i activitats en funció de criteris temporals, pressupostaris i de retorn social.

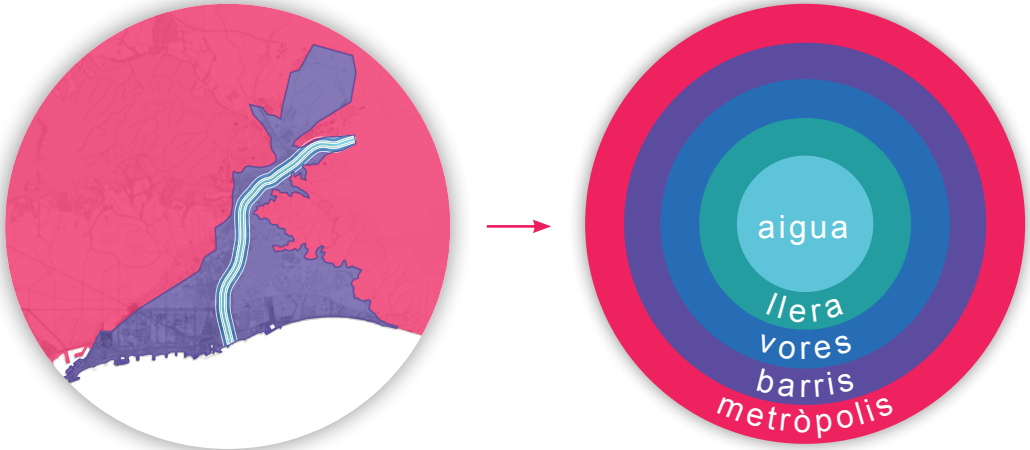

Base de Dades

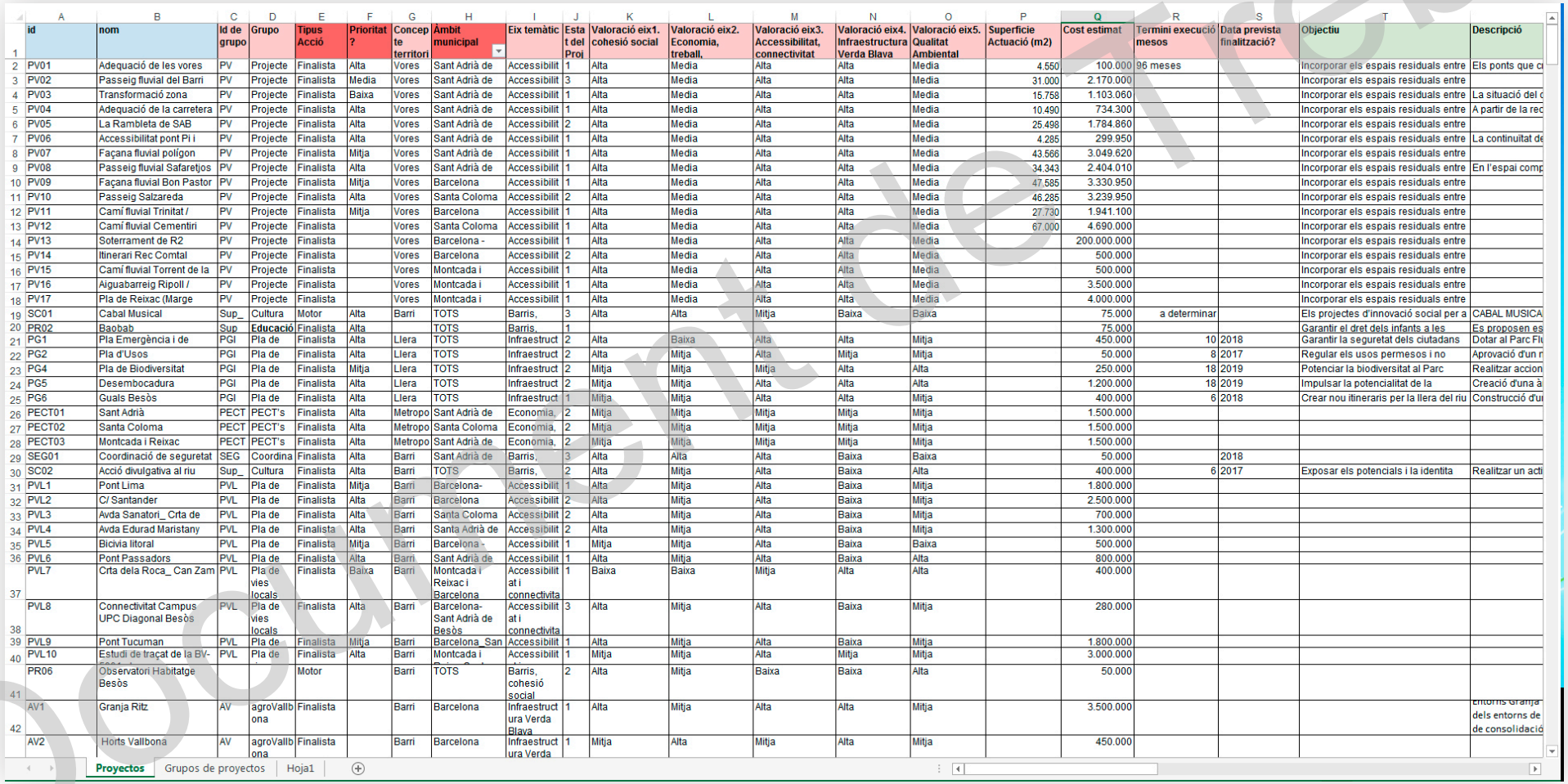

	id	nom	Id de grupo	Grupo	Tipus Acció	Prioritat?	Concepte territori	Àmbit municipal	Eix temàtic	Estat del Proj	Valoració eix1. cohesió social	Valoració eix2. Economia, treball,	Valoració eix3. Accessibilitat, connectivitat	Valoració eix4. Infraestructura Verda Blava	Valoració eix5. Qualitat Ambiental	Superficie Actuació (m2)	Cost estimat	Termini execució mesos	Data prevista finalització?	Objectiu	Descripció
2	PV01	Adequació de les vores	PV	Projecte	Finalista	Alta	Vores	Sant Adrià de	Accessibilit	1	Alta	Media	Alta	Alta	Media	4.550	100.000	96 meses		Incorporar els espais residuals entre	Els ponts que c
3	PV02	Passeig fluvial del Barri	PV	Projecte	Finalista	Media	Vores	Sant Adrià de	Accessibilit	3	Alta	Media	Alta	Alta	Media	31.000	2.170.000			Incorporar els espais residuals entre	
4	PV03	Transformació zona	PV	Projecte	Finalista	Baixa	Vores	Sant Adrià de	Accessibilit	1	Alta	Media	Alta	Alta	Media	15.758	1.103.060			Incorporar els espais residuals entre	La situació del c
5	PV04	Adequació de la carretera	PV	Projecte	Finalista	Alta	Vores	Sant Adrià de	Accessibilit	1	Alta	Media	Alta	Alta	Media	10.490	734.300			Incorporar els espais residuals entre	A partir de la rec
6	PV05	La Rambleta de SAB	PV	Projecte	Finalista	Alta	Vores	Sant Adrià de	Accessibilit	2	Alta	Media	Alta	Alta	Media	25.498	1.784.860			Incorporar els espais residuals entre	
7	PV06	Accessibilitat pont Pi i	PV	Projecte	Finalista	Alta	Vores	Sant Adrià de	Accessibilit	1	Alta	Media	Alta	Alta	Media	4.285	299.950			Incorporar els espais residuals entre	La continuïtat de
8	PV07	Façana fluvial polígon	PV	Projecte	Finalista	Mitja	Vores	Sant Adrià de	Accessibilit	1	Alta	Media	Alta	Alta	Media	43.566	3.049.620			Incorporar els espais residuals entre	
9	PV08	Passeig fluvial Safaretjos	PV	Projecte	Finalista	Alta	Vores	Sant Adrià de	Accessibilit	1	Alta	Media	Alta	Alta	Media	34.343	2.404.010			Incorporar els espais residuals entre	En l'espai comp
10	PV09	Façana fluvial Bon Pastor	PV	Projecte	Finalista	Mitja	Vores	Barcelona	Accessibilit	1	Alta	Media	Alta	Alta	Media	47.585	3.330.950			Incorporar els espais residuals entre	
11	PV10	Passeig Salzareda	PV	Projecte	Finalista	Alta	Vores	Santa Coloma	Accessibilit	2	Alta	Media	Alta	Alta	Media	46.285	3.239.950			Incorporar els espais residuals entre	
12	PV11	Camí fluvial Trinitat /	PV	Projecte	Finalista	Mitja	Vores	Barcelona	Accessibilit	1	Alta	Media	Alta	Alta	Media	27.730	1.941.100			Incorporar els espais residuals entre	
13	PV12	Camí fluvial Cementiri	PV	Projecte	Finalista		Vores	Santa Coloma	Accessibilit	1	Alta	Media	Alta	Alta	Media	67.000	4.690.000			Incorporar els espais residuals entre	
14	PV13	Soterrament de R2	PV	Projecte	Finalista		Vores	Barcelona -	Accessibilit	1	Alta	Media	Alta	Alta	Media		200.000.000			Incorporar els espais residuals entre	
15	PV14	Itinerari Rec Comtal	PV	Projecte	Finalista		Vores	Barcelona	Accessibilit	2	Alta	Media	Alta	Alta	Media		500.000			Incorporar els espais residuals entre	
16	PV15	Camí fluvial Torrent de la	PV	Projecte	Finalista		Vores	Montcada i	Accessibilit	1	Alta	Media	Alta	Alta	Media		500.000			Incorporar els espais residuals entre	
17	PV16	Aiguabarreig Ripoll /	PV	Projecte	Finalista		Vores	Montcada i	Accessibilit	1	Alta	Media	Alta	Alta	Media		3.500.000			Incorporar els espais residuals entre	
18	PV17	Pla de Reixac (Marge	PV	Projecte	Finalista		Vores	Montcada i	Accessibilit	1	Alta	Media	Alta	Alta	Media		4.000.000			Incorporar els espais residuals entre	
19	SC01	Cabal Musical	Sup_	Cultura	Motor	Alta	Barri	TOTS	Barris,	3	Alta	Alta	Mitja	Baixa	Baixa		75.000	a determinar		Els projectes d'innovació social per a	CABAL MUSICA
20	PR02	Baobab	Sup	**Educació**	Finalista	Alta		TOTS	Barris,	1							75.000			Garantir el dret dels infants a les	Es proposen es
21	PG1	Pla Emergència i de	PGI	Pla de	Finalista	Alta	Llera	TOTS	Infraestruct	2	Alta	Baixa	Alta	Alta	Mitja		450.000	10	2018	Garantir la seguretat dels ciutadans	Dotar al Parc Fl
22	PG2	Pla d'Usos	PGI	Pla de	Finalista	Alta	Llera	TOTS	Infraestruct	2	Alta	Mitja	Alta	Mitja	Mitja		50.000	8	2017	Regular els usos permesos i no	Aprovació d'un r
23	PG4	Pla de Biodiversitat	PGI	Pla de	Finalista	Mitja	Llera	TOTS	Infraestruct	2	Mitja	Mitja	Mitja	Alta	Alta		250.000	18	2019	Potenciar la biodiversitat al Parc	Realitzar accion
24	PG5	Desembocadura	PGI	Pla de	Finalista	Alta	Llera	TOTS	Infraestruct	2	Mitja	Mitja	Alta	Alta	Alta		1.200.000	18	2019	Impulsar la potencialitat de la	Creació d'una à
25	PG6	Guals Besòs	PGI	Pla de	Finalista	Alta	Llera	TOTS	Infraestruct	1	Mitja	Mitja	Alta	Alta	Mitja		400.000	6	2018	Crear nou itineraris per la llera del riu	Construcció d'u
26	PECT01	Sant Adrià	PECT	PECT's	Finalista	Alta	Metropo	Sant Adrià de	Economia,	2	Mitja	Mitja	Mitja	Mitja	Mitja		1.500.000				
27	PECT02	Santa Coloma	PECT	PECT's	Finalista	Alta	Metropo	Santa Coloma	Economia,	2	Mitja	Mitja	Mitja	Mitja	Mitja		1.500.000				
28	PECT03	Montcada i Reixac	PECT	PECT's	Finalista	Alta	Metropo	Sant Adrià de	Economia,	2	Mitja	Mitja	Mitja	Mitja	Mitja		1.500.000				
29	SEG01	Coordinació de seguretat	SEG	Coordina	Finalista	Alta	Barri	Sant Adrià de	Barris,	3	Alta	Alta	Alta	Baixa	Baixa		50.000		2018		
30	SC02	Acció divulgativa al riu	Sup_	Cultura	Finalista	Alta	Barri	TOTS	Barris,	2	Alta	Mitja	Alta	Baixa	Alta		400.000	6	2017	Exposar els potencials i la identita	Realitzar un acti
31	PVL1	Pont Lima	PVL	Pla de	Finalista	Mitja	Barri	Barcelona-	Accessibilit	1	Alta	Mitja	Alta	Baixa	Mitja		1.800.000				
32	PVL2	C/ Santander	PVL	Pla de	Finalista	Alta	Barri	Barcelona	Accessibilit	2	Alta	Mitja	Alta	Baixa	Mitja		2.500.000				
33	PVL3	Avda Sanatori_ Crta de	PVL	Pla de	Finalista	Alta	Barri	Santa Coloma	Accessibilit	2	Alta	Mitja	Alta	Baixa	Mitja		700.000				
34	PVL4	Avda Edurad Maristany	PVL	Pla de	Finalista	Alta	Barri	Santa Adrià de	Accessibilit	2	Alta	Mitja	Alta	Baixa	Mitja		1.300.000				
35	PVL5	Bicivia litoral	PVL	Pla de	Finalista	Mitja	Barri	Barcelona -	Accessibilit	1	Mitja	Mitja	Alta	Baixa	Baixa		500.000				
36	PVL6	Pont Passadors	PVL	Pla de	Finalista	Alta	Barri	Sant Adrià de	Accessibilit	1	Alta	Mitja	Alta	Baixa	Alta		800.000				
37	PVL7	Crta dela Roca_ Can Zam	PVL	Pla de vies locals	Finalista	Baixa	Barri	Montcada i Reixac i Barcelona	Accessibilit at i connectivita	1	Baixa	Baixa	Mitja	Alta	Alta		400.000				
38	PVL8	Connectivitat Campus UPC Diagonal Besòs	PVL	Pla de vies locals	Finalista	Alta	Barri	Barcelona- Sant Adrià de Besòs	Accessibilit at i connectivita	3	Alta	Mitja	Alta	Baixa	Mitja		280.000				
39	PVL9	Pont Tucuman	PVL	Pla de	Finalista	Mitja	Barri	Barcelona_San	Accessibilit	1	Alta	Mitja	Alta	Baixa	Mitja		1.800.000				
40	PVL10	Estudi de traçat de la BV-	PVL	Pla de	Finalista	Alta	Barri	Montcada i	Accessibilit	1	Mitja	Mitja	Alta	Mitja	Mitja		3.000.000				
41	PR06	Observatori Habitatge Besòs			Motor		Barri	TOTS	Barris, cohesió social	2	Alta	Mitja	Baixa	Baixa	Alta		50.000				
42	AV1	Granja Ritz	AV	agroVallbona	Finalista		Barri	Barcelona	Infraestructura Verda Blava	1	Alta	Mitja	Alta	Alta	Mitja		3.500.000				Entorns Granja dels entorns de de consolidació
	AV2	Horts Vallbona	AV	agroVallbona	Finalista		Barri	Barcelona	Infraestructura Verda	1	Mitja	Alta	Mitja	Alta	Mitja		450.000				

Proyectos | Grupos de proyectos | Hoja1

Document de Treball

Eina de priorització

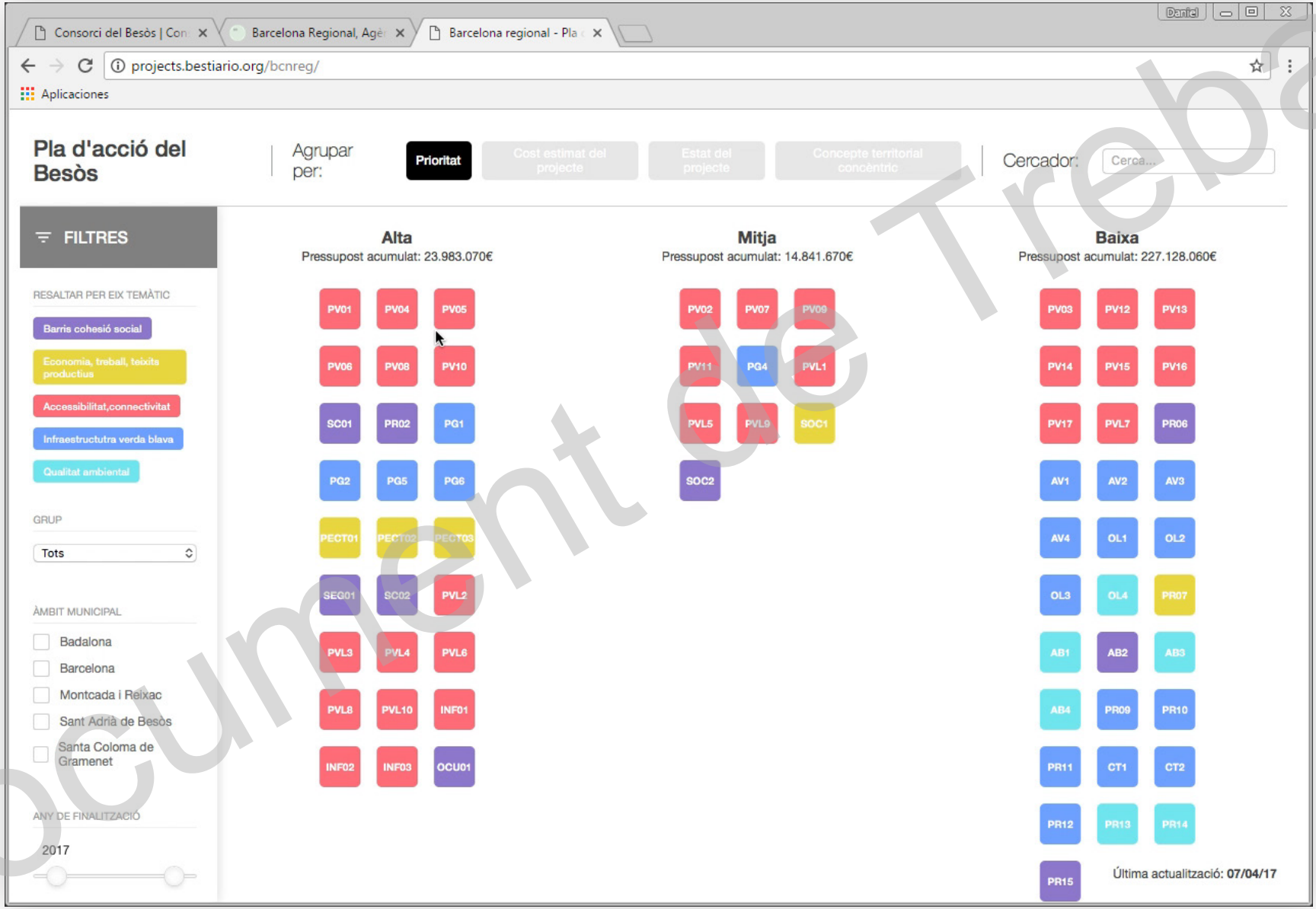

Document de Treball

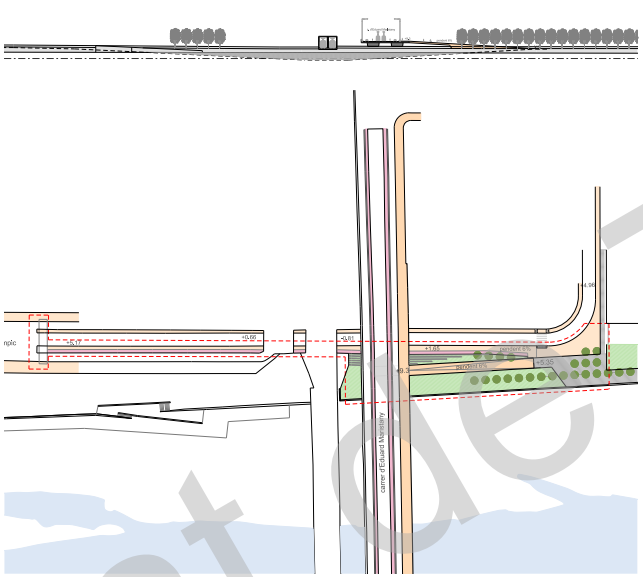

consorcibesòs

BR BARCELONA REGIONAL AGÈNCIA DESENVOLUPAMENT URBÀ

PLA D'ACCIÓ DE L'AGENDA BESÒS

Vores

PV-01

Adequació de les vores de la desembocadura del riu Besòs

Actuacions al llarg del nou quilometres de dels marges per a millorar la connectivitat dels ciutadans

OBJECTIUS

5. Millorar l'accessibilitat i connectivitat entre els barris del Besòs

7. Millorar la qualitat ambiental vertebrant les infraestructures verdes blaves

LINIES ESTRATÈGIQUES

Incorporar els espais residuals entre la ciutat ui el riu com espai públic i de relació social.

DESCRIPCIÓ

Els ponts que creuen el Besós garanteixen la unió entre el territori dels dos costats del riu. És important però que aquests ponts connectin amb els vials i voreres que recorren els marges del riu tant a cota ciutat com a cota riu per a garantir l'accés i les continuïtats dels recorreguts per a vianants i bicicletes.

El pont de Maristany en el marge dret, connecta amb el parc de la Pau a través d'una rampa. El marge esquerre, però, no hi ha connexió entre la vorera del pont i el carrer Olímpic havent d'anar fins el camp de futbol per a fer la volta.

Es proposa realitzar una connexió en el marge esquerre des de la vorera del c. Maristany (cota 9,5) fins a la cota ciutat (5,5) donant continuïtat a la ronda verda del costat Barcelona del riu cap al marge superior i inferior esquerre a través del pas inferior que creua el pont i les vies del tren. Es preveu també acondicionar la vorera del pas inferior de connexió amb el carrer Olímpic.

COST ESTIMAT

100.000€

ADMINISTRACIÓ COMPETENT

-

SUPORT FINANÇAMENT

-

TERMINI D'EXECUCIÓ

18 mesos

SEGUIMENT ACCIÓ

-

Document de Treball

AIGUA

AB01. Estudi de l'aprofitament d'usos d'aigua regenerada en l'àmbit Besòs
AB02. Itineraris de l'aigua
AB03. Suport al Pla Director del Rec Comtal (Patrimoni Històric)
AB04. Xarxa d'aprofitament d'aigua freàtica pels municipis
AB05. Establiment de zones sensibles per a la recàrrega de l'aqüífer
AB06. Determinació de zones prioritàries on aplicar tècniques de drenatge urbà sostenible
AB07. Estudi per la implementació de la gestió de les aigües grises en nous habitatges o reformes integrals d'edificis
AB08. Pilots de reducció de consum d'aigua en els barris de major consum

LLERA

PG01. Pla Emergència i de Seguretat
PG02. Pla d'Usos
PG03. Pla de Biodiversitat
PG04. Desembocadura
PG05. Guals Besòs
PG06. Pla d'explotació i manteniment
PG07. Nous accesos al Parc Fluvial

VORES

BIO01. Connector ecològic Torrent de Vallençana
BIO02. Connector ecològic Riera Seca
BIO03. Connector ecològic Torrent de Can Duran
BIO04. Connector ecològic Torrent de Tapioles
BIO06. Renaturalització de les vores del Besòs (tram Can Zam - Montcada i zona Vallbona - Montcada)
BIO07. Vores Serralada de Marina
BIO08. Enverdir solars buits a ambdós marges del riu
INF07. Parc del Molinet
PM03. Parc de la C-31
PR30. Completar el Passeig Marítim de Barcelona fins la zona Fòrum
PV01. Adequació de les vores de la desembocadura del riu Besòs
PV02. Passeig fluvial del Barri de la Catalana (projecte executiu)
PV03. Transformació zona esportiva (tennis+piscina) de SAB
PV04. Adequació de la carretera de la Catalana i connexió amb C. Guipúscoa
PV05. La Rambleta de SAB
PV06. Accessibilitat pont Pi i Maragall Polidor
PV07. Façana fluvial polígon Montsolís
PV08. Passeig fluvial Safaretjos / Fàbrica de Cartró
PV09. Façana fluvial Bon Pastor
PV10. Passeig Salzareda
PV11. Camí fluvial Trinitat / Vallbona (marge dret)
PV12. Camí fluvial Cementiri SCG /Torrent de la Vallençana (Marge esquerre)
PV13. Soterrament de R2 Vallbona / Montcada
PV14. Itinerari Rec Comtal
PV15. Camí fluvial Torrent de la Vallençana / Pont de Montcada (Marge esquerre)
PV16. Aiguabarreig Ripoll / Besòs (Marge dret)
PV17. Pla de Besòs -Santa Maria de Reixac
PV18. Adequació d'un carril bici a la vora del marge dret

BARRIS

AV01. Granja Ritz. Centre d'educació agrícola i ramadera de Barcelona
AV02. Reconversió dels camps agrícoles de Vallbona com a parc hortofrutícola
AV03. Rec Comtal tram Vallbona- Casa de les aigües, Trinitat Vella
ECO01. Programa de millora d´infraestructures i competitivitat de polígons industrials i àrees d´activitat econòmica
ECO02. Cens d'empreses i d'establiments industrials dels PAE de l'Eix Besòs
ECO03. Estudi de mercat de l'oferta i la demanda d'activitat terciàries d'oficines
ECO04. Pla estratègic per la revitalització del PAE de Montsolís
ECO05. Fomentar l´associacionisme per la millora del comerç urbà
ECO06. Pla Industrial Campus Diagonal Besòs
EDU01. Baobab
EDU02. Implantar el Pla d'Escoles Enriquides seguint el model de Barcelona
EDU03. Programa de suport a l'ESO dels alumnes dels barris de l'entorn del Campus Diagonal Besòs.
EDU04. Ciutadania Besòs i Campus Diagonal Besòs
EN01. Implantació xarxa de calor d'aprofitament geotèrmic a SCG
EN02. Prova pilot d'instal·lació d'energia solar fotovoltaica a la coberta d'un polígon de l'àmbit del Besòs
EN04. Programa pilot per a la rehabilitació energètica habitatges als barris de Les Oliveres i de Can Franquesa de SCG
ESS01. Projecte B-MINCOME
ESS02. Establir serveis de formació sobre economia cooperativa, social i solidària basats en la realitat social i productiva del territori Besòs
ESS03. Implantar una moneda local que ajudi a reactivar el petit comerç
ESS04. Desenvolupar una línia d'ajuts econòmics destinats a impulsar iniciatives empresarials d'economia cooperativa, social i solidària
ESS05. Implementar línies d'ajut específiques per a persones amb rendes baixes o en risc d'exclusió, que no són beneficiàries actualment de bonificacions en les tarifes de transport públic col·lectiu
HAB01. Pla Estratègic de l'Habitatge del Territori Besòs- Agència de l'habitatge
HAB03. Redacció d'un Pla d'Actuació Integral per a persones en situació d'Alta Vulnerabilitat Residencial
HAB04. Redactar Programes d'intervenció multidimensional en àrees d'alta vulnerabilitat urbana en base a una major coordinació entre les àrees municipals d'habitatge, serveis socials, sanitat i educació
HAB05. Pla d'Equipaments del Besòs
INF02. Millora de la permeabilitat de la C-31
INF04. Cobertura a la B-20 en el tram del Besòs
INF08. Apantallament de la C-31, a l'alçada de Badalona i Sant Adrià de Besòs
INF09. Soterrament de la via R2 entre el barri de Vallbona i Montcada Centre
INF10. Apantallament de la C-33, a l'alçada de Montcada i Reixac
INF15. Estudi de l'aparcament als barris del Besòs
MOB03. Estratègia conjunta pels plans directors de la bicicleta i bicing i desenvolupament de la infraestructura ciclista a l'àmbit
MOB04. Análisis de la malla viària del Barris del Besòs
PR14. Millorar la qualitat odorífera
PR15. Rehabilitació del pavelló B de l'Hospital de l'Esperit Sant per adequar a un centre de polítiques de Formació
PR19. Prova pilot per a millorar l'estructura d'eixos cívics als barris de l'entorn del riu (barris de Riu Nord i Riu Sud de Santa Coloma)
PR23. Prova pilot per reduir l'impacte acústic de les rondes sobre els habitatges de Santa Coloma que donen al Parc Fluvial del Besòs
PR27. Projecte pilot de residus al barri de la Mina
PR29. Impact Mètrics
PVL01. Passera Lima
PVL02. Eix Cantabria-Santander-Pius XII
PVL03. Avda Sanatori_ Crta de Santa Coloma
PVL04. Avda Eduard Maristany
PVL05. Bicivia litoral
PVL06. Pont Passadors Pi i Maragall
PVL07. Passeig Fluvial Can Zam_ Pont de Montcada
PVL08. Connectivitat Campus UPC Diagonal Besòs
PVL10. Estudi de traçat de la BV-5001 al marge esquerre del Besòs
PVL11. Eix Via Trajana- Sant Ramon de Penyafort
PVL12. Nova connexió Vallbona-Montcada amb el marge esquerre
PVL14. Nou pont sobre la riera de Sant Cugat en connexió amb la N-150 en el marc de la connexió dels 5 districtes de Montcada i Reixac
PVL15. Ampliació pont Santa Coloma
PVL16. Actuacions a la millora de la mobilitat a Vallbona
PVL17. Nou Pont a Montcada
SC01. Cabal Musical
SC02. Besossada. Les festes del riu
SC03. Creació d'una xarxa de centres cívics, culturals i comunitaris del Besòs
SEG01. Taula per la coordinació de seguretat i salut pública
SOC1. Canvi d'usos en edificis emblemàtics localitzats en teixits industrials
SOC2. Programa acadèmic universitat_veins per la millora dels barris
URI01. Programa d´Urbanisme Inclusiu

METRÓPOLIS

BIO05. Observatori de la biodiversitat del Besòs
ECO07. Programa pel foment d´iniciatives d´economia circular i simbiosi industrial
ECO08. Taula per la dinamització comercial i la coordinació entre agents del territori
EN03. Fotolinera a un municipi de l'àmbit Besòs
INF05. Perllongament nord de la Línia 1 de metro Fondo-Badalona
INF06. Nova xarxa de bus al marge esquerra
INF11. Estació de BUS de Sagrera
INF13. Perllongament L4 Sagrera
INF14. Perllongament Tramvia Sant Adrià – Badalona (Port)
INF18. Perllongament de la Línia 3 de metro (Trinitat Nova- Trinitat Vella)
INF19. Permeabilitat i connectivitat de Ronda Litoral-Besòs
INF20. Impactes de les infraestructures als barris del Besòs
ME01. El metabolisme urbà del territori Besòs
MOB01. Pla Operatiu de Mobilitat Campus Can Ruti
MOB02. Pla de millora de la intermodalitat de la xarxa ferroviària
MOB05. Anàlisi de distribució de mercaderies de la industria urbana
OL01. Estabilització platges
OL02. Parc d'esculls
OL03. Desplaçament col·lector
PECT01. PECT Litoral Besòs Territori Sostenible
PECT02. Eix del coneixement Besòs-Marina
PM01. Parc Agroforestal Metropolità del Pla de Reixac
PM02. Parc de les 3 Xemeneies

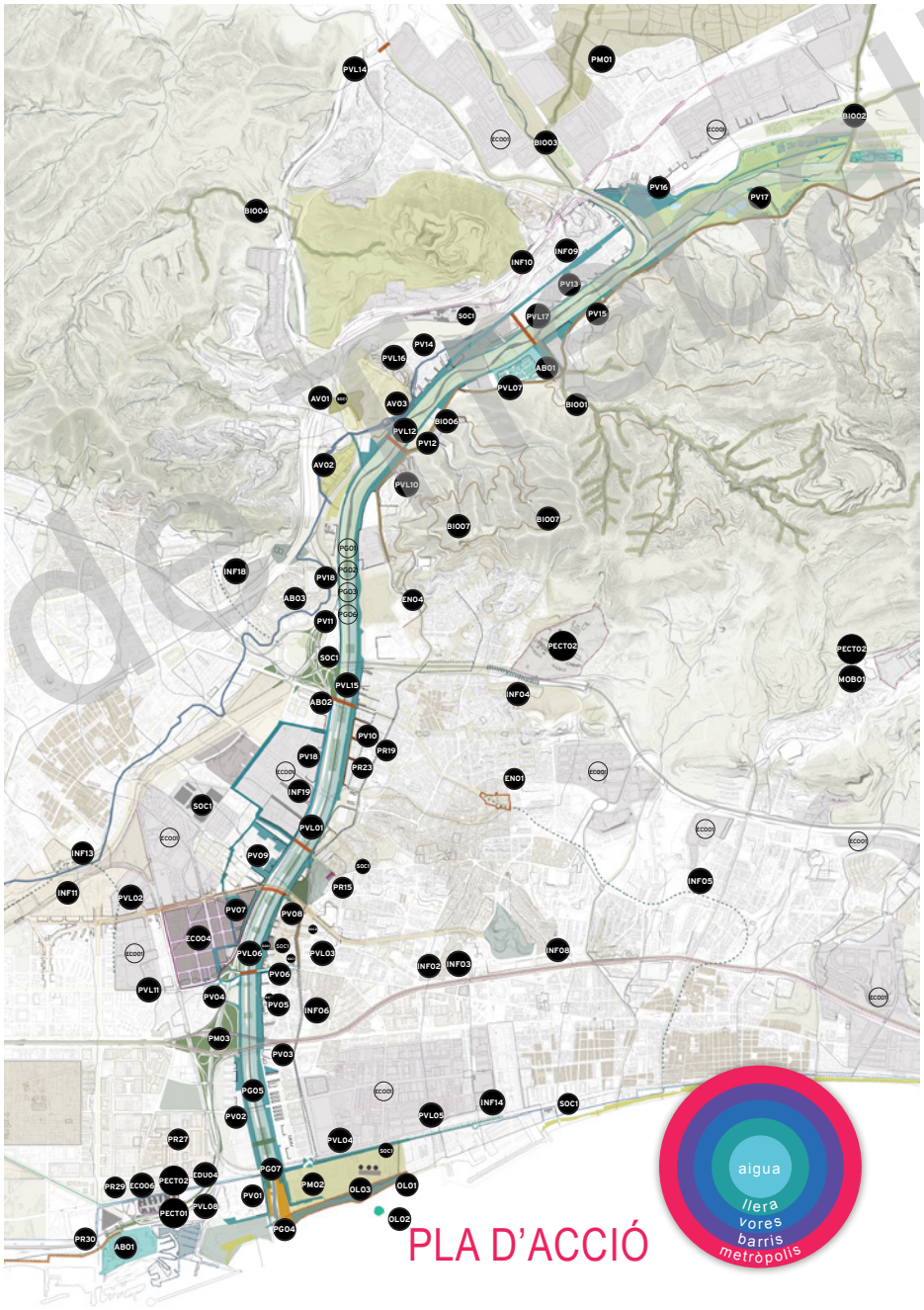

Document de treball

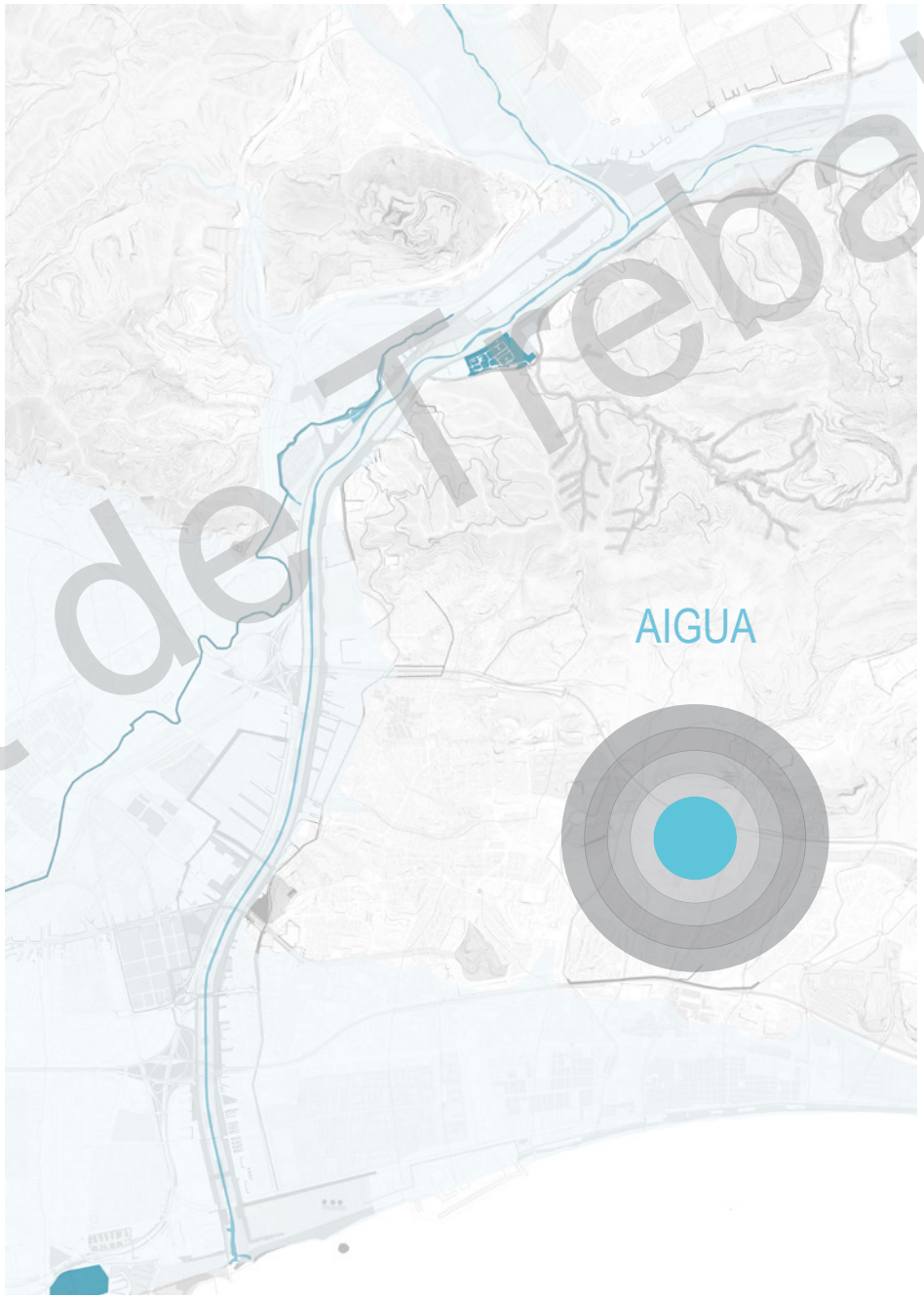

Document de treball

Diagnosi

El cicle de l'aigua és l'element protagonista del territori Besòs. La presencia del riu Besòs, els seus afluents i els aqüífers associat condicionen aquest entorn aquest des del punt de vista natural, paisatgístic, ambiental i urbanístic.

Objectiu

La disponibilitat de nombrosos recursos hídrics i la presència d'importants infraestructures del cicle de l'aigua esdevenen un element estratègic propi d'aquest territori, que ha de generar un valor diferencial respecte a la resta de l'àmbit metropolità. L'Agenda Besòs ha de posar sobre la taula una nova gestió del cicle de l'aigua.

¨Hits¨

Hit 01 **Aigua com recurs natural del barris del Besòs**

- AB04 Xarxa d'aprofitament d'aigua freàtica pels municipis
- AB02 Itineraris de l'aigua
- AB03 Suport al Pla Director del Rec Comtal

Accions

- **AB01** Estudi de l'aprofitament d'usos d'aigua regenerada en l'àmbit Besòs
- **AB02** Itineraris de l'aigua
- **AB03** Suport al Pla Director del Rec Comtal
- **AB04** Xarxa d'aprofitament d'aigua freàtica pels municipis
- **AB05** Establiment de zones sensibles per a la recàrrega de l'aqüífer
- **AB06** Determinació de zones prioritàries on aplicar tècniques de drenatge urbà sostenible
- **AB07** Estudi per a la implentació de la gestió de les aigües grises en nous habitatges o reformes integrals d'edificis
- **AB08** Pilots de reducció de consum d'aigua en els barris de major consum

Document de Treball

Document de Treball

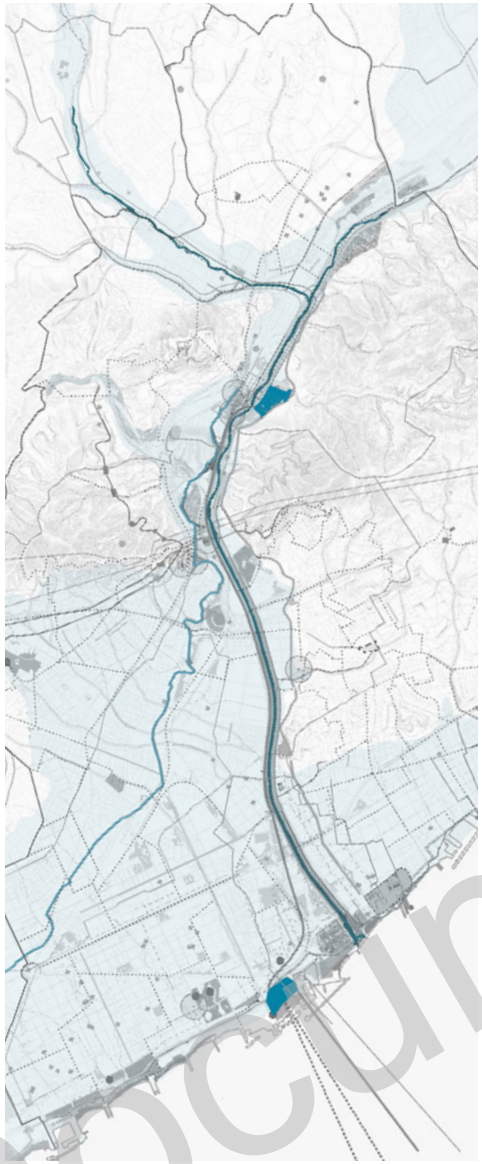

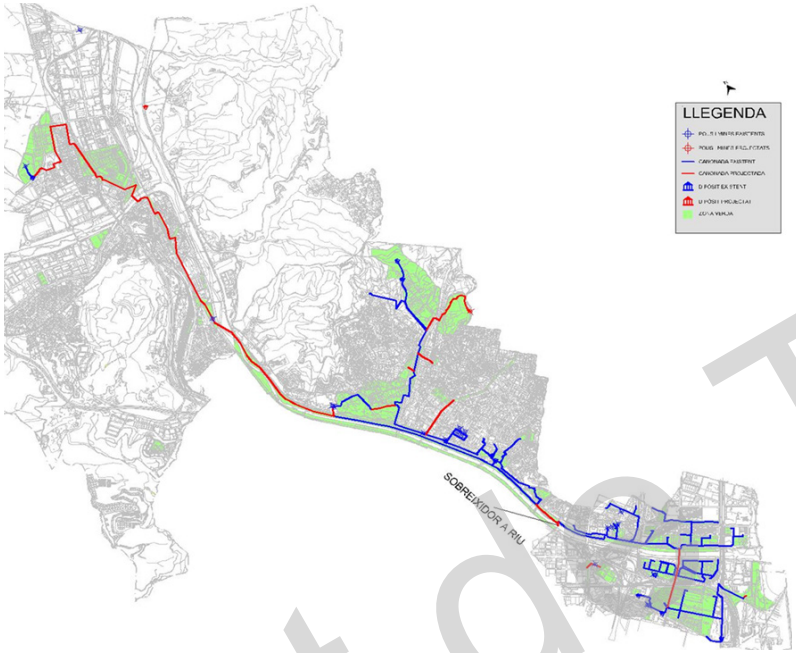

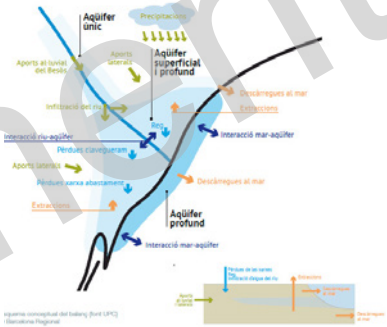

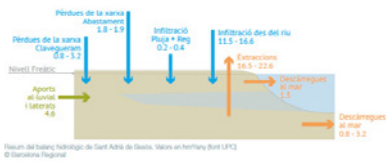

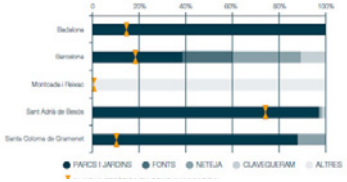

AB04
Xarxa d'aprofitament d'aigua freàtica pels municipis

OBJECTIUS
7. Millorar la qualitat ambiental vertebrant les infraestructures verdes blaves

LINIES ESTRATÈGIQUES
Reduir el consum d'aigua potable mitjançant la construcció d'una xarxa municpal d'aigua freàtica

DESCRIPCIÓ
L'abundant presència de recursos freàtics de l'aqüífer del Besòs, permet cobrir una part important de les demandes d'aigua no potables municipals (reg de zones verdes, neteja de carrers, neteja clavegueram,...). Tal com estableix el Pla Director d'Aprofitament de Recursos Alternatius Hídrics de l'AMB, els sistemes previstos a l'entorn Besòs són les xarxes de Santa Coloma - Badalona, Sant Adrià i Montcada (aquesta última xarxa unida també al municipi de Cerdanyola). La suma de totes aquestes xarxes permet un increment del recursos freàtics aprofitables de 290.000 m^3 anys, respecte a la situació actual.

COST ESTIMAT
6.200.000 €

ADMINISTRACIÓ COMPETENT
Agència Catalana de l'Aigua - AMB - Ajuntaments de l'entorn Besòs

SUPORT FINANÇAMENT
A determinar

TERMINI D'EXECUCIÓ
A determinar

SEGUIMENT ACCIÓ
Agència Catalana de l'Aigua - BCASA - AMB - Ajuntaments de l'entorn Besòs

Document de Treball

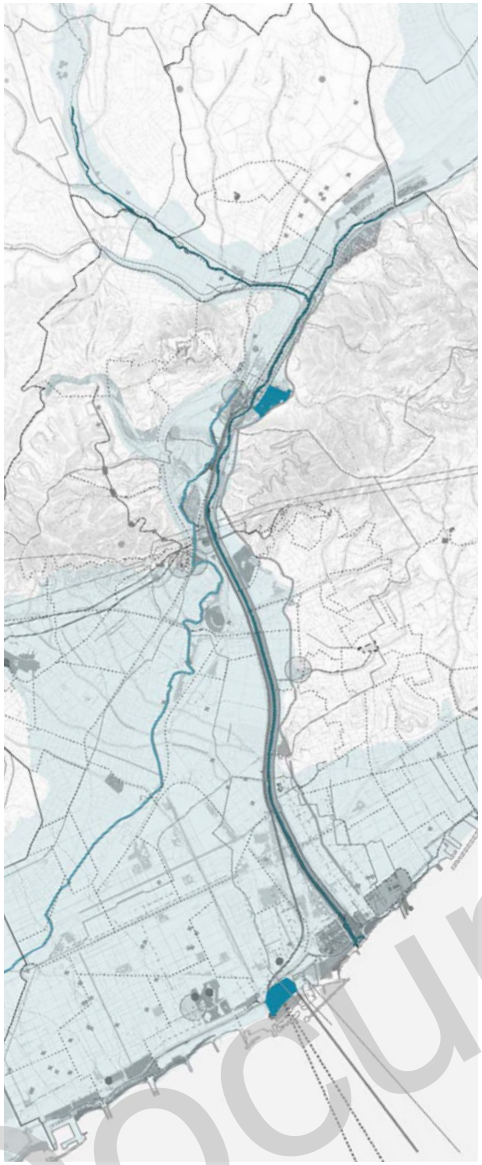

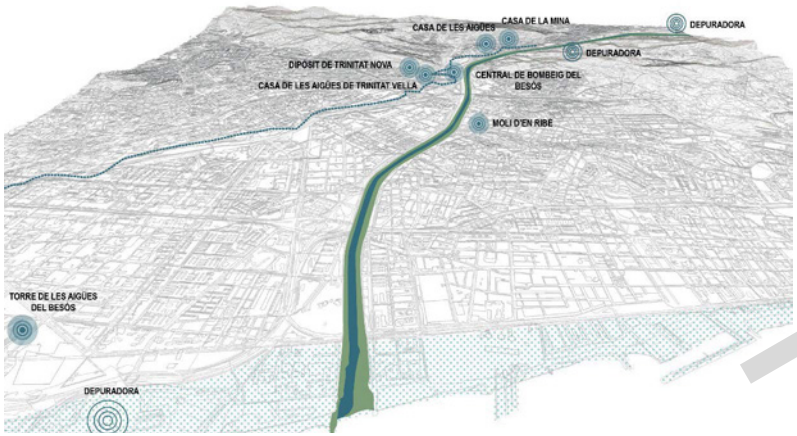

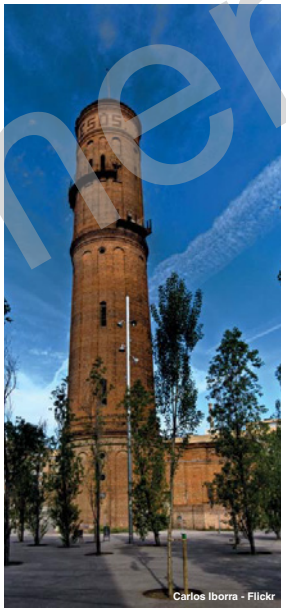

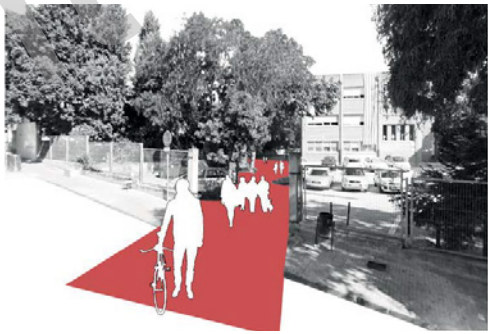

PLA D'ACCIÓ DE L'AGENDA BESÒS
Aigua

AB02
Itineraris de l'aigua

OBJECTIUS
1. Fomentar una identitat compartida, centrada en el riu com element cohesionador dels barris del Besòs
7. Millorar la qualitat ambiental vertebrant les infraestructures verdes blaves

LINIES ESTRATÈGIQUES
Impulsar el concepte de l´aigua com a element vertebrador de l´Eix Besòs i de la metrópolis.

Augmentar i millorar l'accessibilitat física i la qualitat dels carrers

Millorar l´accessibilitat del parc fluvial, aproximar les dues vores del riu i dels espais de l´entorn

DESCRIPCIÓ
Es tracta de reordenar l'espai a l'entorn de l'aigua, com a pas cívic de divulgació de l'aigua. Acompanyat de material de divulgació del paper de l'aigua als barris del Besòs.

COST ESTIMAT
250.000 €

ADMINISTRACIÓ COMPETENT
Consorci del Besòs

SUPORT FINANÇAMENT
Consorci del Besòs

TERMINI D'EXECUCIÓ
12

SEGUIMENT ACCIÓ
Comissió Rec Comtal

Document de Treball

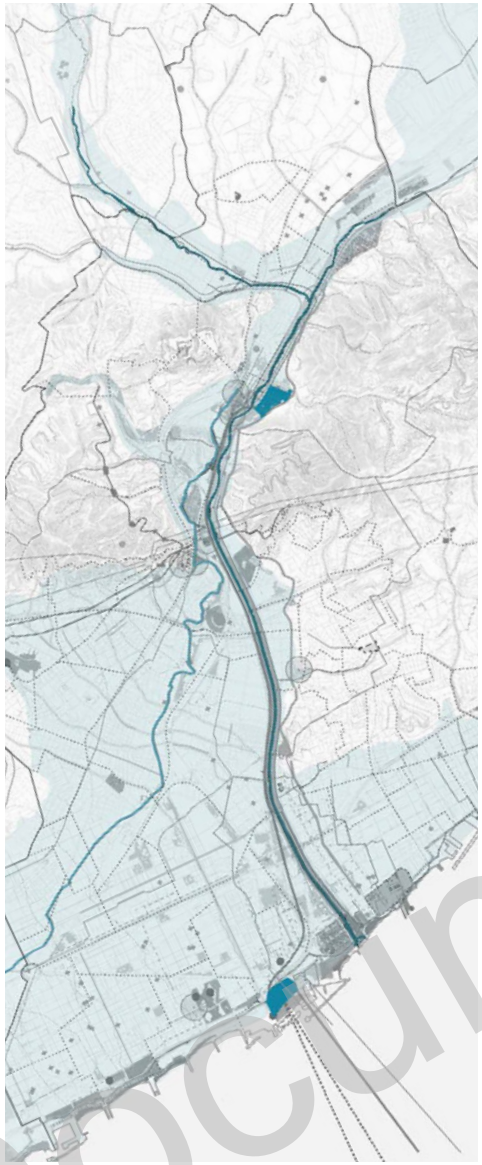

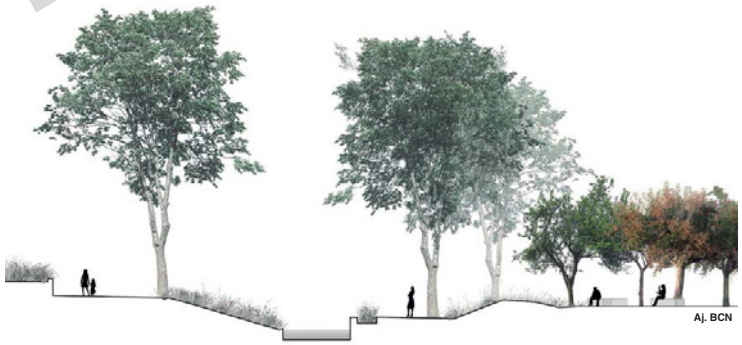

PLA D'ACCIÓ DE L'AGENDA BESÒS
Aigua

AB03
Suport al Pla Director del Rec Comtal (Patrimoni Històric)

OBJECTIUS
1. Fomentar una identitat compartida, centrada en el riu com element cohesionador dels barris del Besòs
7. Millorar la qualitat ambiental vertebrant les infraestructures verdes blaves

LINIES ESTRATÈGIQUES
Impulsar el concepte de l'aigua com a lement vertebrador de l'Eix Besòs i de la metròpolis.

DESCRIPCIÓ
Donar suport a la redacció del Pla Directordel Rec Comtal, en fase de redacció per part de l'Ajuntament de Barcelona, coordinar territorialment tota la infraestructura hidràulica. Col·labora amb totes les administracions sectorials implicades per a convertir el Rec Comtal en un espai cívic de memòria històrica i impulsar la funcionalitat hidràulica per a regar els parc de la ciutat de Barcelona, especialment, el futur parc lineal de La Sagrera. Reconeixement al patrimoni arqueològic de la mina del Rec Comtal, al seu pas per Montcada Centre.

COST ESTIMAT
80.000 €

ADMINISTRACIÓ COMPETENT
Consorci del Besòs

SUPORT FINANÇAMENT
a determinar

TERMINI D'EXECUCIÓ
2018

SEGUIMENT ACCIÓ
Consorci del Besòs

Document de Treball

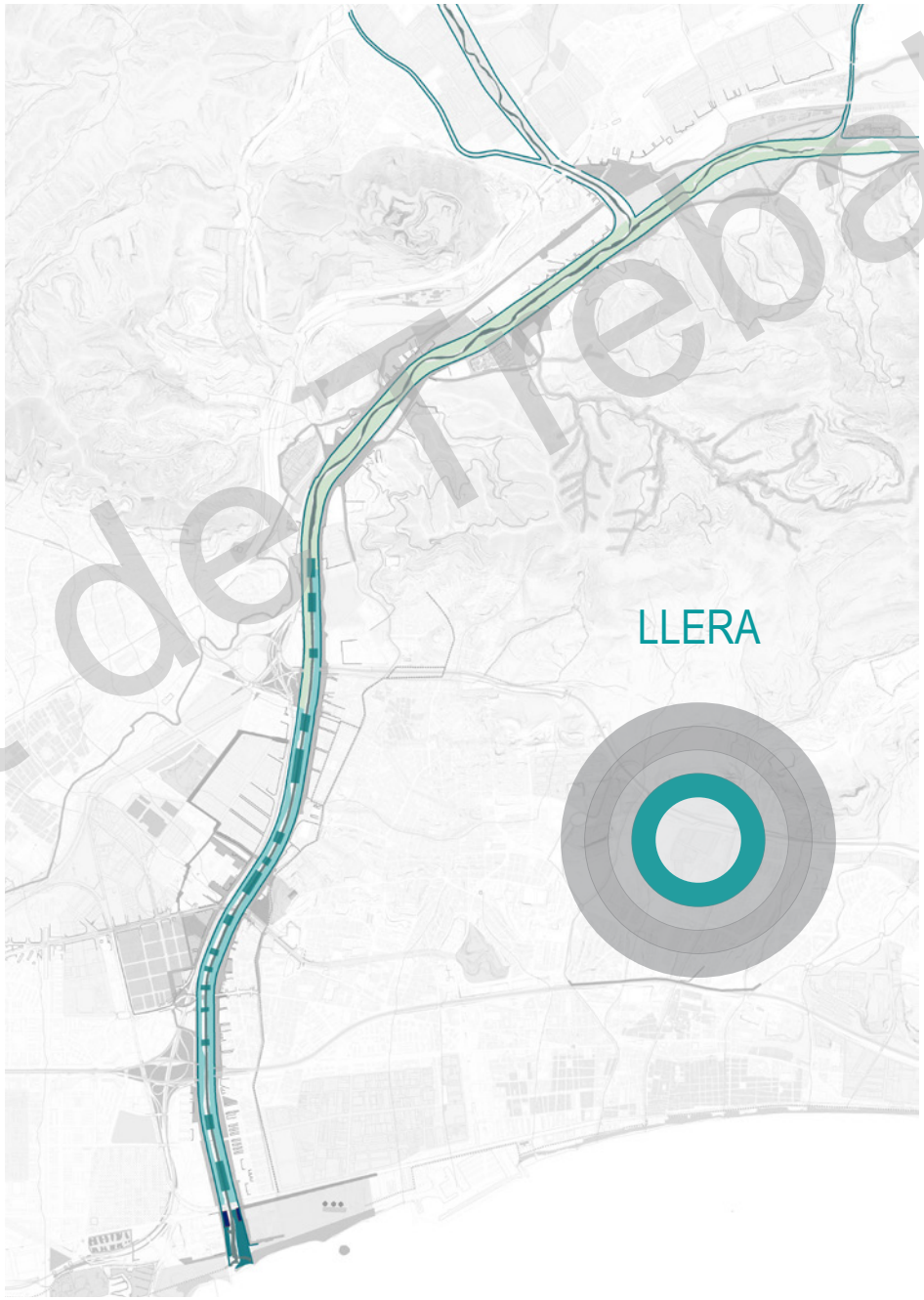

Document de Treball

Diagnòsi

L'any 2017 fa 17 anys de la inauguració de la primera fase del Parc Fluvial del riu Besòs. Els objectius inicials s'han complert. No obstant hi ha una diversitat d'activitats i usos actuals ¨impensables¨ inicialment. Hi ha un augment clar de la demanda d'ús social: El parc fluvial requereix de gestió més intensa. Els usos especialitzats en salut i esport no abasten tot el potencial d'un parc metropolità de més de 2 milions d'usuaris. És necessària una reflexió sobre la situació actual i una definició de reptes de futur.

Objectiu

Establir un nou marc de gestió del parc fluvial, en col·laboració amb els agents del territori, per gaudir d´un riu obert a la ciutadania.

¨Hits¨

Hit 02 **Una nova gestió del Parc Fluvial**

- PG01 Pla Emergència i de Seguretat
- PG02 Pla d'Usos
- PG03 Pla de Biodiversitat
- PG04 Desembocadura
- PG05 Guals Besòs
- PG06 Pla d'explotació i manteniment
- PG07 Nous accessos al Parc Fluvial

Accions

Pla de gestió integral del Parc fluvial del riu Besòs

- **PG01** Pla Emergència i de Seguretat
- **PG02** Pla d'Usos
- **PG03** Pla de Biodiversitat
- **PG04** Desembocadura
- **PG05** Guals Besòs
- **PG06** Pla d'explotació i manteniment
- **PG07** Nous accessos al Parc Fluvial

Document de Treball

Document de Treball

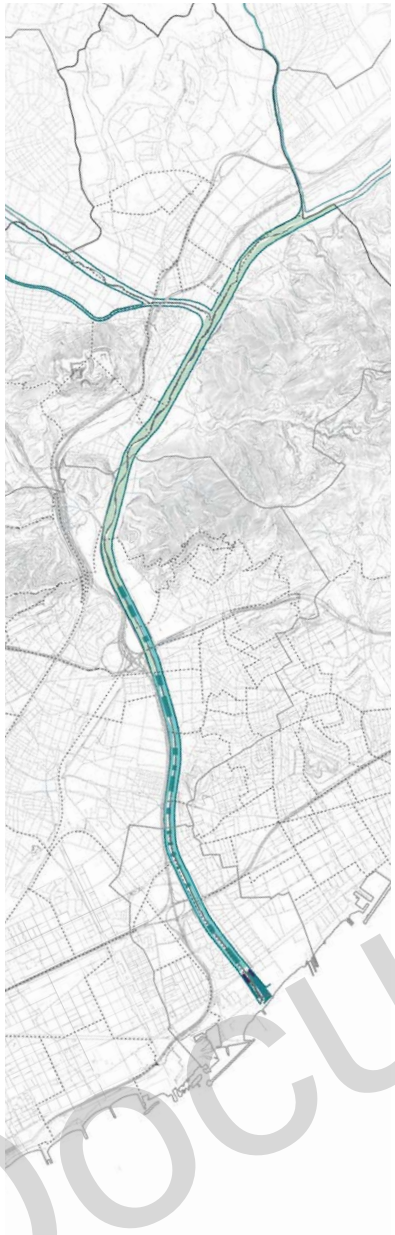

PLA D'ACCIÓ DE **L'AGENDA BESÒS**

Llera

PG04
Desembocadura

OBJECTIUS

7. Millorar la qualitat ambiental vertebrant les infraestructures verdes blaves

LINIES ESTRATÈGIQUES

Potenciar la biodiversitat sorgida de la transformació del Parc Fluvial.

DESCRIPCIÓ

Creació d'una àrea natural destinada als animals salvatges, no accessible per a persones i animals domèstics. Per Impulsar la potencialitat de la desembocadura com espai de refugi de la pressió antròpica.

COST ESTIMAT

1.000.000 €

ADMINISTRACIÓ COMPETENT

Ajuntaments-CB - DiBa - BCASA

SUPORT FINANÇAMENT

PAM CB (2017-2020)

TERMINI D'EXECUCIÓ

18

SEGUIMENT ACCIÓ

Comissió de gestió del Parc Fluvial del riu Besòs

Document de Treball

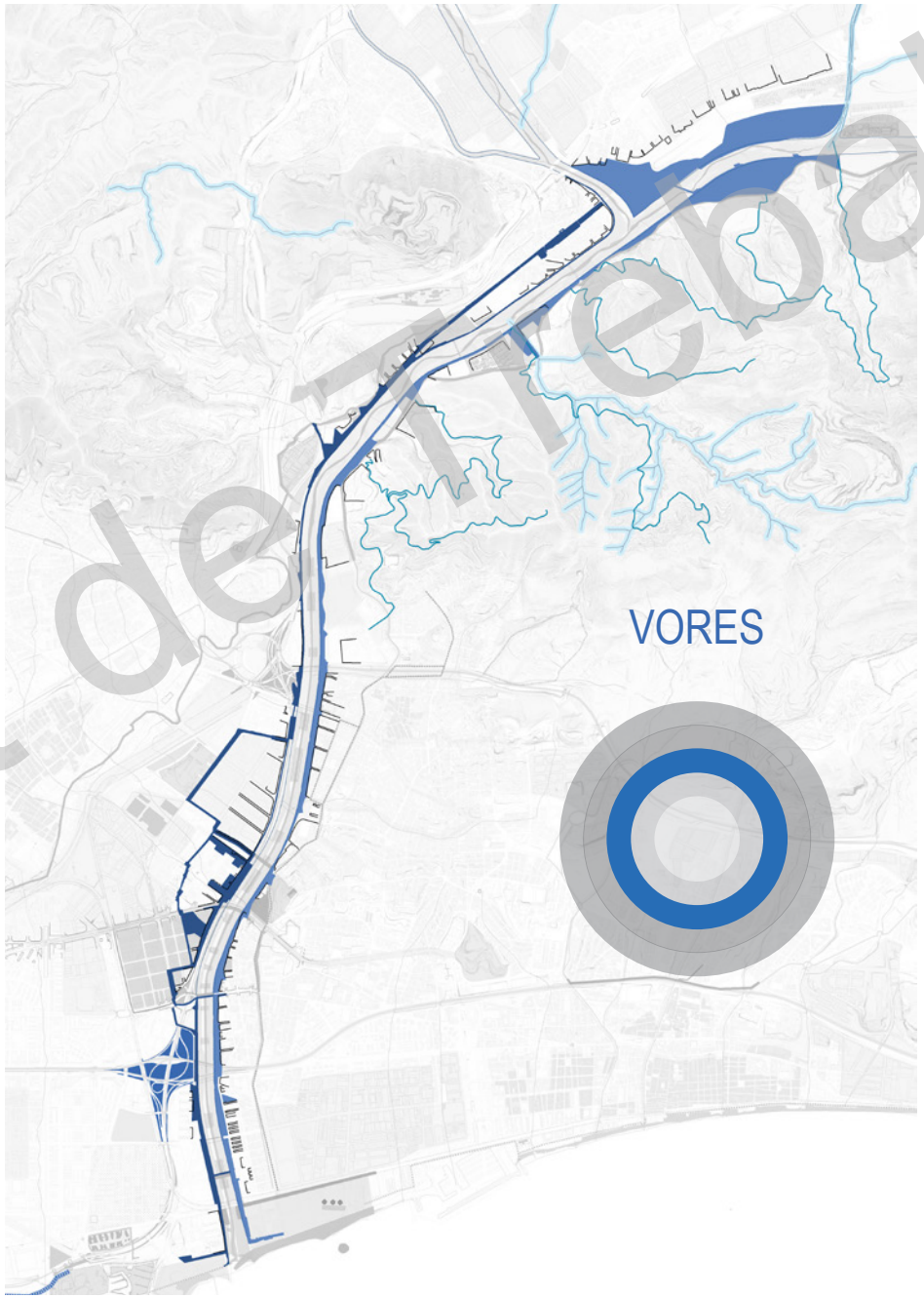

Document de Treball

Diagnosi

La falta de circuits continus per a vianants i bicicletes al llarg de l'àmbit de les vores del riu, juntament amb la falta de qualitat d'alguns dels seus espais públics així com la seva manca de confort, fan que la relació entre el parc fluvial del Besós i el seu entorn no sigui clara ni agradable i que el seu espai de vores així com la façana que el delimita, no tinguin un atractiu que potenciï el gaudi del seu espai.

Objectiu

L'agenda Besòs, seguint la transformació del riu, proposa treure de l'aïllament, quasi físic, el riu de la resta de ciutat metropolitana integrant el parc fluvial del Besòs en un sistema de parcs que anirà recollint tots els espais lliures a les vores del riu.

¨Hits¨

Hit 03 **El marge dret: Barcelona construeix la façana fluvial**

- PV01 Adequació de les vores de la desembocadura del riu Besòs
- PV04 Adequació de la carretera de la Catalana i connexió amb C. Guipúscoa.
- PV07 Façana fluvial polígon Montsolís
- PV09 Façana fluvial Bon Pastor
- PV11 Camí fluvial Trinitat / Vallbona (marge dret)
- PV13 Espai públic alliberament de R2 Vallbona/Montcada

Accions

- **BIO01** Connector ecològic Torrent de Vallençana
- **BIO02** Connector ecològic Riera Seca
- **BIO03** Connector ecològic Torrent de Can Duran
- **BIO04** Connector ecològic Torrent de Tapioles
- **BIO06** Renaturalització de les vores del Besòs (tram Can Zam - Montcada i zona Vallbona - Montcada)
- **BIO07** Vores Serralada Marina
- **BIO08** Enverdir solars buits a ambdós marges del riu
- **INF07** Parc del Molinet
- **PM03** Parc de la C-31
- **PR30** Completar el Passeig Marítim de Barcelona fins a la zona Fòrum
- **PV01** Adequació de les vores de la desembocadura del riu Besòs
- **PV02** Passeig fluvial del Barri de la Catalana
- **PV03** Transformació zona esportiva (tennis+piscina) de SAB
- **PV04** Adequació de la carretera de la Catalana i connexió amb C. Guipúscoa
- **PV05** La Rambleta de SAB
- **PV06** Accessibilitat pont Pi i Maragall Polidor
- **PV07** Façana fluvial polígon Montsolís
- **PV08** Passeig fluvial Safaretjos / fàbrica de Cartró
- **PV09** Façana fluvial Bon Pastor
- **PV10** Passeig Salzareda
- **PV11** Camí fluvial Trinitat / Vallbona (marge dret)
- **PV12** Camí fluvial Cementiri SCG / Torrent de la Vallençana
- **PV13** Espai públic alliberament de R2 Vallbona/ Montcada
- **PV14** Itinerari Rec Comtal
- **PV15** Camí fluvial Torrent de la Vallençana / Pont de Montcada (marge esquerra)
- **PV16** Aiguabarreig Ripoll / Besòs (marge dret)
- **PV17** Pla de Besòs - Santa Maria de Reixac
- **PV18** Adequació carril bici a la vora del marge dret

Document de Treball

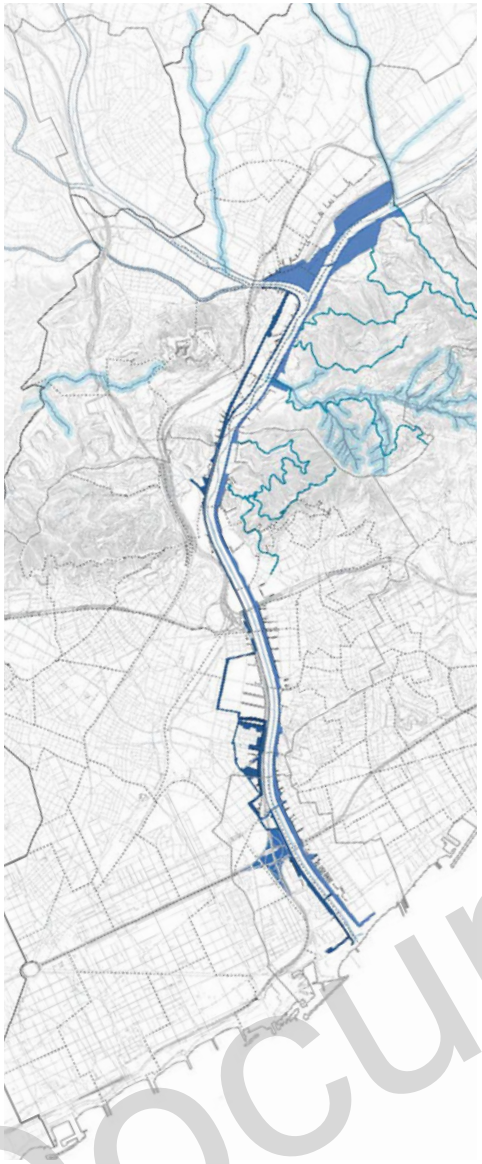

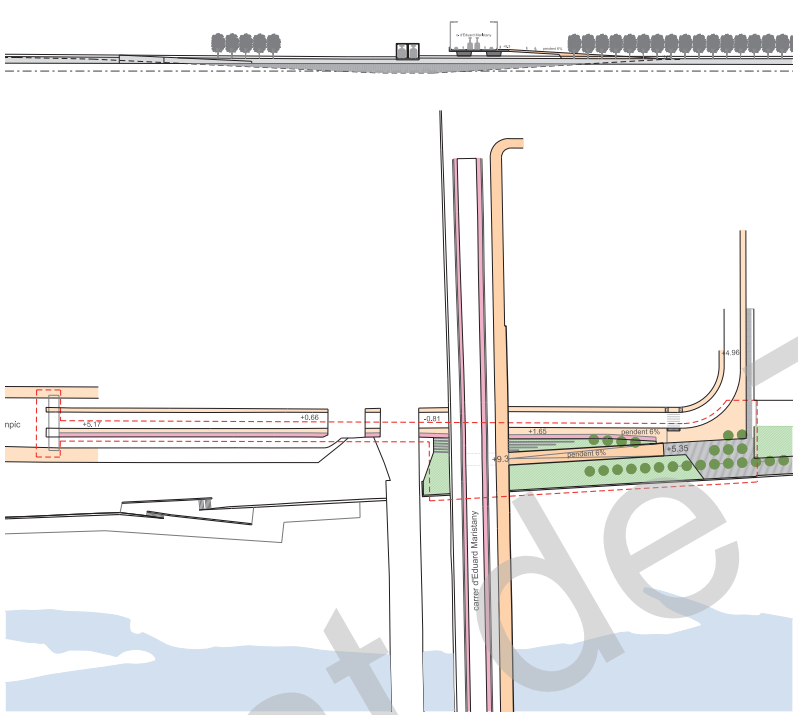

PLA D'ACCIÓ DE L'AGENDA BESÒS
Vores

PV01
Adequació de les vores de la desembocadura del riu Besòs

OBJECTIUS

5. Millorar l´accessibilitat i connectivitat entre els barris del Besòs
7. Millorar la qualitat ambiental vertebrant les infraestructures verdes blaves

LINIES ESTRATÈGIQUES

Incorporar els espais residuals entre la ciutat ui el riu com espai públic i de relació social.

DESCRIPCIÓ

Els ponts que creuen el Besós garanteixen la unió entre el territori dels dos costats del riu. És important però que aquests ponts connectin amb els vials i voreres que recorren els marges del riu tant a cota ciutat com a cota riu per a garantir l'accés i les continuïtats dels recorreguts per a vianants i bicicletes.
El pont de Maristany en el marge dret, connecta amb el parc de la Pau a través d'una rampa. El marge esquerre, però, no hi ha connexió entre la vorera del pont i el carrer Olímpic havent d'anar fins el camp de futbol per a fer la volta.
Es proposa realitzar una connexió en el marge esquerre des de la vorera del c. Maristany (cota 9,5) fins a la cota ciutat (5,5) donant continuïtat a la ronda verda del costat Barcelona del riu cap al marge superior i inferior esquerre a través del pas inferior que creua el pont i les vies del tren. Es preveu també acondicionar la vorera del pas inferior de connexió amb el carrer Olímpic.

COST ESTIMAT

300.000 €

ADMINISTRACIÓ COMPETENT

CB - Aj. SAB

SUPORT FINANÇAMENT

CB

TERMINI D'EXECUCIÓ

18

SEGUIMENT ACCIÓ

CB - Aj. SAB

Document de Treball

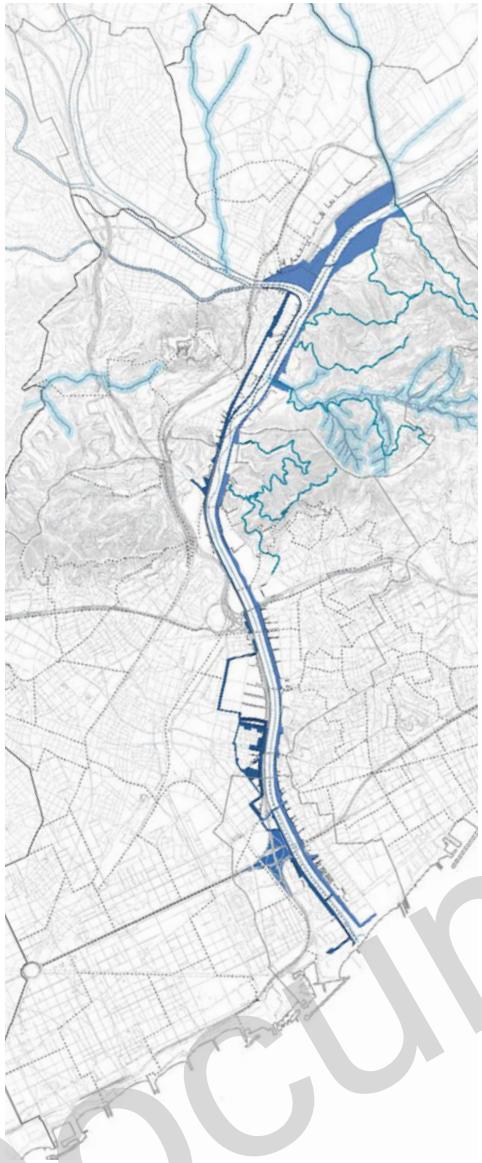

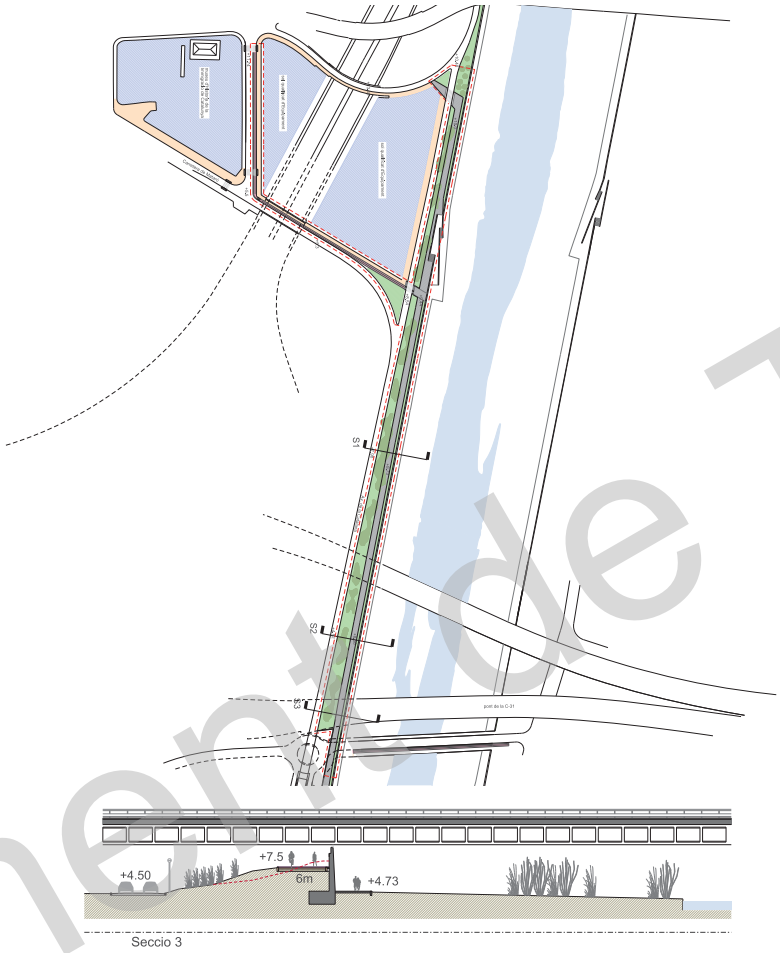

Seccio 3

PLA D'ACCIÓ DE L'AGENDA BESÒS
Vores

PV04
Adequació de la carretera de la Catalana i connexió amb C. Guipúscoa.

OBJECTIUS
5. Millorar l´accessibilitat i connectivitat entre els barris del Besòs
7. Millorar la qualitat ambiental vertebrant les infraestructures verdes blaves

LINIES ESTRATÈGIQUES
Incorporar els espais residuals entre la ciutat ui el riu com espai públic i de relació social.

DESCRIPCIÓ
A partir de la recent urbanització de la Catalana, en el marge esquerre del riu es perd la continuïtat del passeig de vora a la cota ciutat degut a la forta presència de les infraestructures viaries i a la falta de façanes actives properes. La continuïtat longitudinal aigües amunt en aquesta zona, es fa amb el passeig a la cota del riu.
Es proposa donar continuïtat al passeig en contacte amb el riu a la cota ciutat des de la Catalana fins a la nova transformació urbanística prevista a l'entorn de Sant Ramón de Penyafort. Es vol donar continuïtat al carril bici de la Rambla de Guipúscoa a través del c. de Margarida Xirgu i l'Avinguda Catalana fins a la rampa d'accés al riu. També es pretén connectar el Museu d'història de la Immigració de Catalunya i el seu entorn amb els usuaris que gaudeix del marge del riu.

COST ESTIMAT
1.888.200 €

ADMINISTRACIÓ COMPETENT
Ajuntament de Sant Adrià de Besòs

SUPORT FINANÇAMENT
A determinar

TERMINI D'EXECUCIÓ
18

SEGUIMENT ACCIÓ
Consorci del Besòs i Ajuntament de Sant Adrià de Besòs

Document de Treball

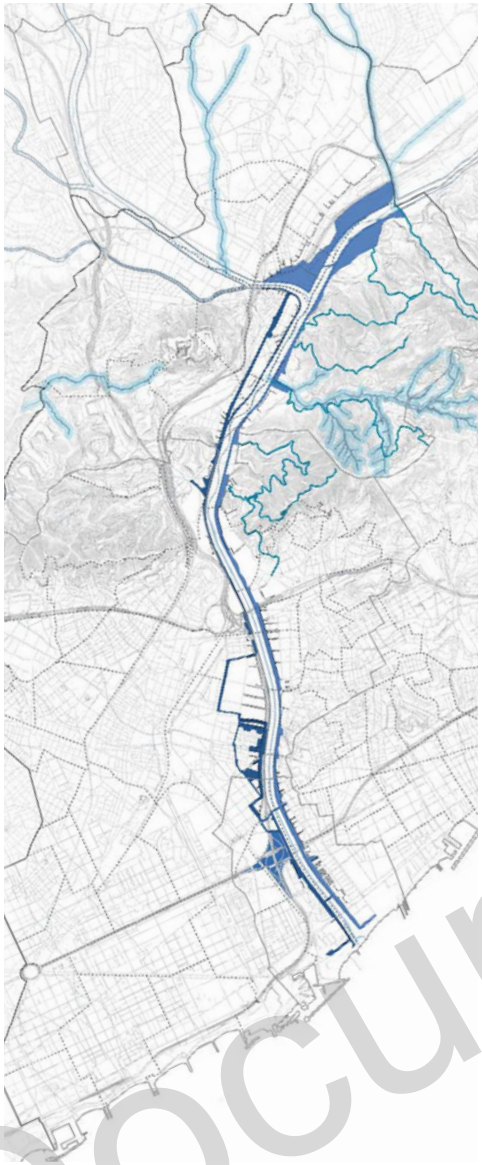

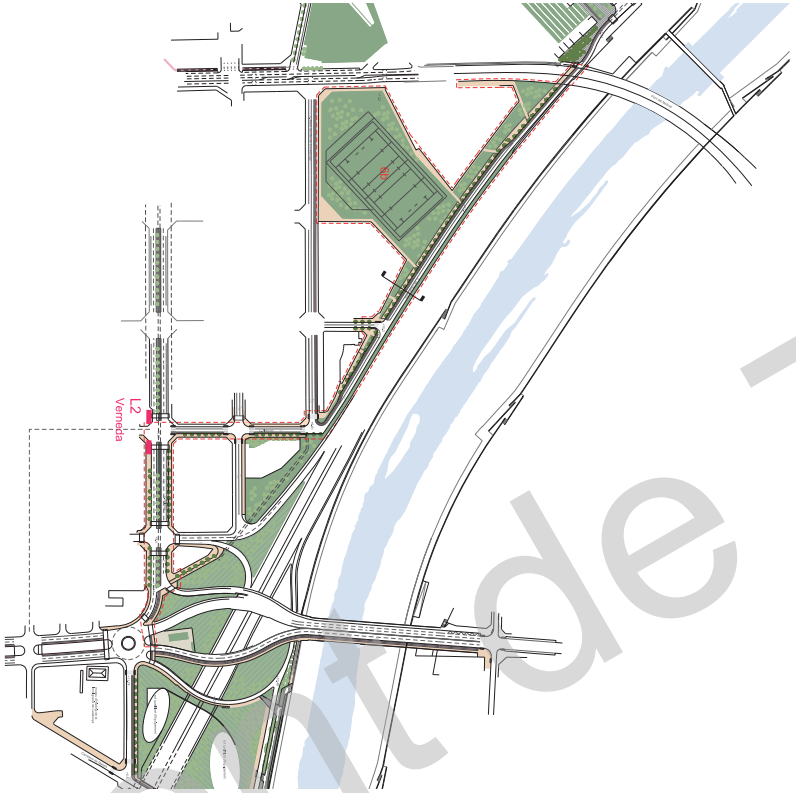

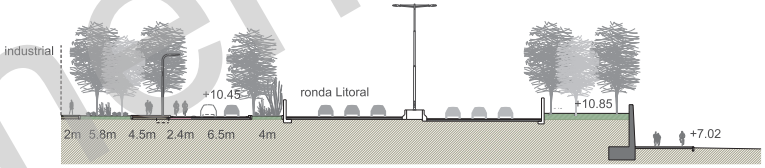

PLA D'ACCIÓ DE L'AGENDA BESÒS
Vores

PV07
Façana fluvial polígon Montsolís

OBJECTIUS

5. Millorar l´accessibilitat i connectivitat entre els barris del Besòs

7. Millorar la qualitat ambiental vertebrant les infraestructures verdes blaves

LINIES ESTRATÈGIQUES

Incorporar els espais residuals entre la ciutat ui el riu com espai públic i de relació social.

DESCRIPCIÓ

Es proposa re urbanitzar el carrer de l'Avançada separant-lo per una "barrera" verda (de 4 metres d'amplada) de la ronda i col•locant-li un carril bici que recorri tot el front cap al riu separat de la circulació per una franja d'aparcament. Es proposa urbanitzar l'àmbit (variable entre 9 i 23m) entre el carrer i la façana del polígon amb tractament de vorera i de zona verda. Urbanitzar i donar ús a la zona verda en contacte amb l'àmbit de les vores, ha d'ajudar a connectar aquest front del polígon amb el Bon Pastor i la Verneda.

COST ESTIMAT

8.861.200 €

ADMINISTRACIÓ COMPETENT

Ajuntament de Sant Adrià de Besòs - AMB - CB

SUPORT FINANÇAMENT

A determinar

TERMINI D'EXECUCIÓ

20

SEGUIMENT ACCIÓ

Ajuntament de Sant Adrià - AMB - CB

Document de Treball

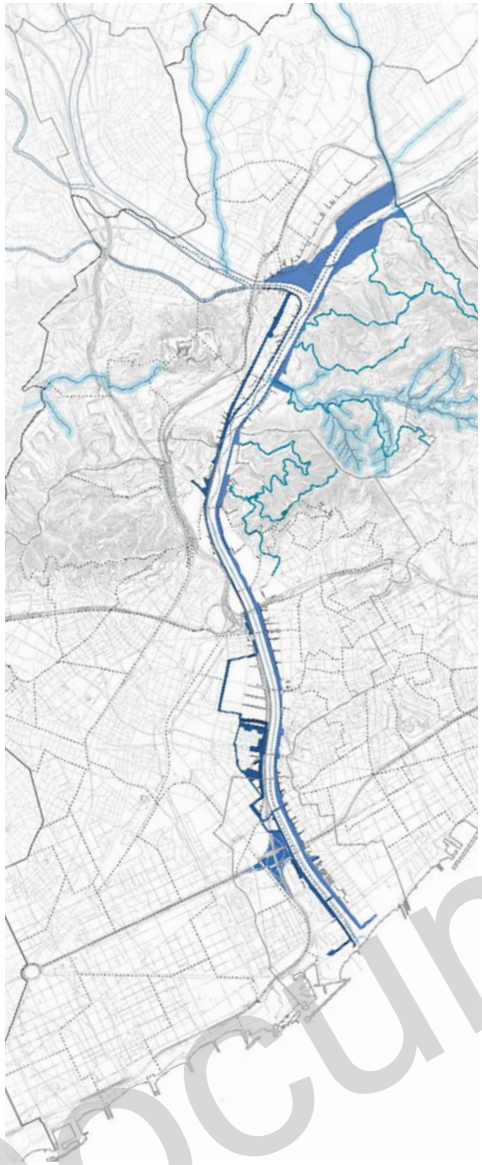

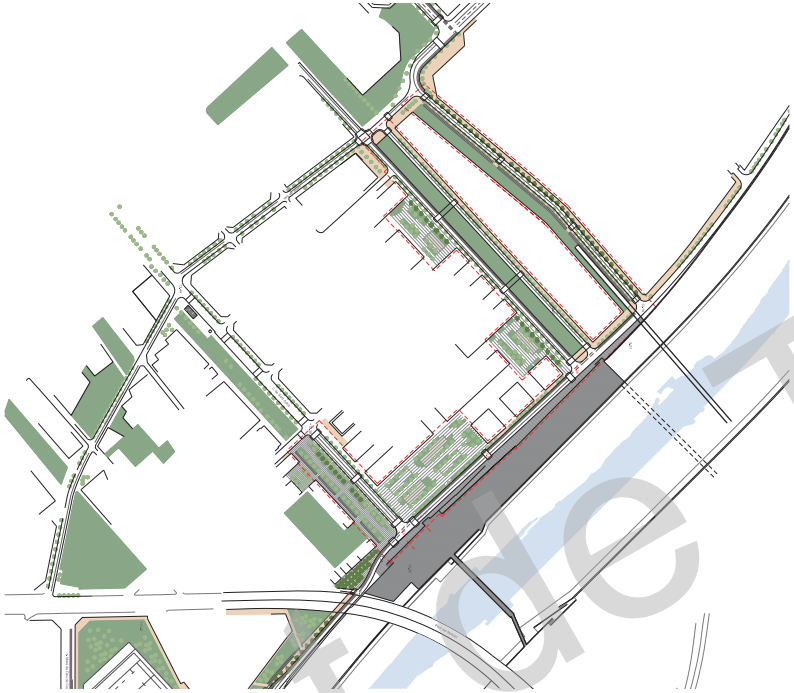

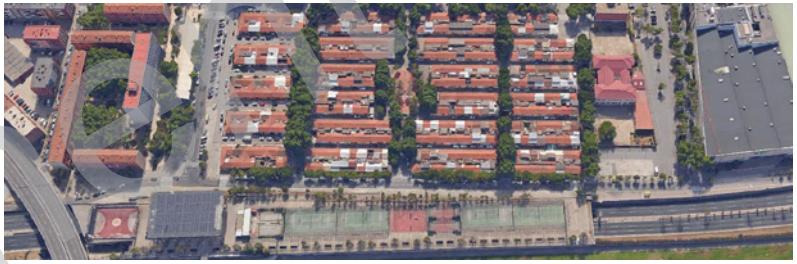

PV09
Façana fluvial Bon Pastor

OBJECTIUS

5. Millorar l´accessibilitat i connectivitat entre els barris del Besòs
7. Millorar la qualitat ambiental vertebrant les infraestructures verdes blaves

LINIES ESTRATÈGIQUES

Incorporar els espais residuals entre la ciutat ui el riu com espai públic i de relació social.

DESCRIPCIÓ

La façana del barri del Bon Pastor cap al riu està pendent de la seva transformació urbanística. La cobertura de la ronda Litoral del seu front, té uns usos que no acaben de ser del tot atractius.
Es proposa implantar un carril bici al carrer de l'Arbeca amb continuïtat amb el del carrer de l'Avançada connectat transversalment amb un nou carril bici al carrer de Lima i un altre al carrer de Sant Adrià que uniran el carrer de la Ciutat d'Asunción amb Santa Coloma.
Es proposa re estudiar els usos de la cobertura de la ronda i connectar amb una passera per a vianants el carrer de Lima amb la vora esquerra del riu per a connectar Sant Andreu i la Maquinista amb Santa Coloma.
És important urbanitzar la zona verda del carrer de Sant Adrià fins al metro un cop s'hagi construït el nou mercat.

COST ESTIMAT

10.614.120 €

ADMINISTRACIÓ COMPETENT

Ajuntament de Barcelona

SUPORT FINANÇAMENT

Ajuntament de Barcelona

TERMINI D'EXECUCIÓ

18

SEGUIMENT ACCIÓ

Ajuntament de Barcelona

Document de Treball

consorcibesòs

BR BARCELONA REGIONAL
AGÈNCIA
DESENVOLUPAMENT
URBÀ

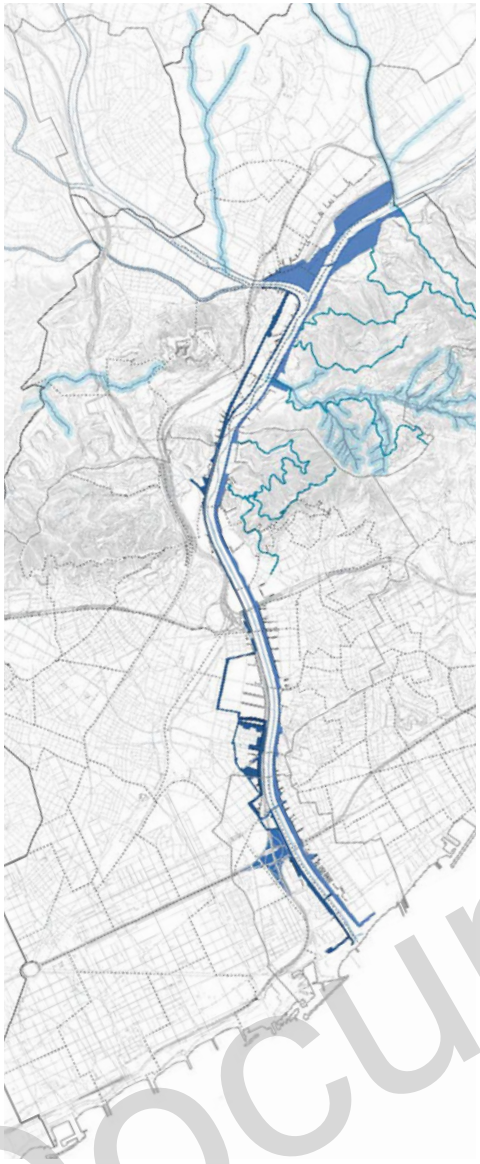

PLA D'ACCIÓ DE L'AGENDA BESÒS
Vores

PV11
Camí fluvial Trinitat / Vallbona (marge dret)

OBJECTIUS

5. Millorar l´accessibilitat i connectivitat entre els barris del Besòs

7. Millorar la qualitat ambiental vertebrant les infraestructures verdes blaves

LINIES ESTRATÈGIQUES

Incorporar els espais residuals entre la ciutat ui el riu com espai públic i de relació social.

DESCRIPCIÓ

Des del pont de Santa Coloma i la parada de metro de Baró de Viver, es pot recorre la vora del riu fins al torrent Tapioles per un pas d'uns 5-6 metres d'amplada pavimentat amb una llosa de formigó, mal mantingut i amb circulació de camions de la formigonera. Aquest espai gens confortable, està delimitat pel nus viari de la C-58 i per les vies del tren de l'AVE i de rodalies.

Es proposa millorar la relació entre la sortida de metro de Baró de Viver, el Pont de Santa Coloma i la llera dreta del riu, acotant l'espai del viari i consolidant un espai de vorera cap al metro i un altre en contacte amb el mur de contenció del riu. Passat el pont de la B-20 es proposa prohibir el pas de vehicles i acondicionar el camí per a vianants i bicicletes fins al torrent Tapioles per a connectar amb Vallbona, la Granja Ritz i Ciutat Meridiana.

COST ESTIMAT

4.991.400 €

ADMINISTRACIÓ COMPETENT

Consorci del Besòs

SUPORT FINANÇAMENT

A determinar

TERMINI D'EXECUCIÓ

18

SEGUIMENT ACCIÓ

Consorci del Besòs

Document de Treball

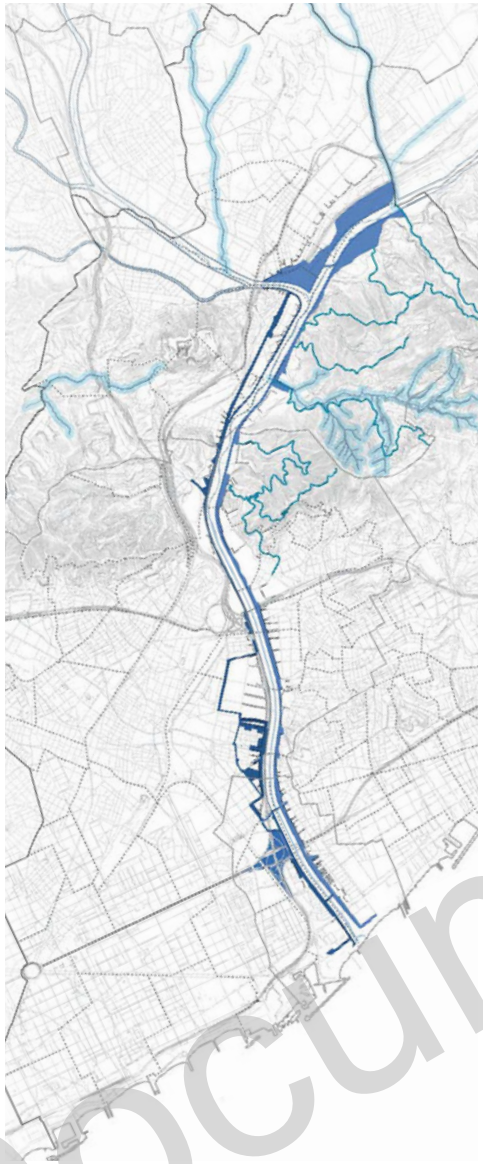

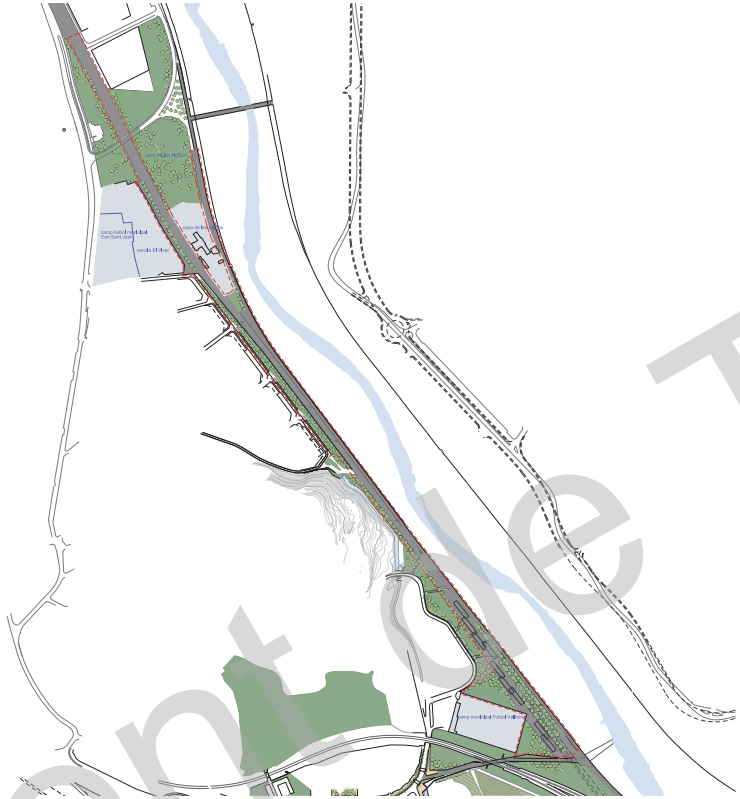

PV13
Soterrament de R2 Vallbona / Montcada

OBJECTIUS
5. Millorar l´accessibilitat i connectivitat entre els barris del Besòs
7. Millorar la qualitat ambiental vertebrant les infraestructures verdes blaves

LINIES ESTRATÈGIQUES
Incorporar els espais residuals entre la ciutat ui el riu com espai públic i de relació social.

DESCRIPCIÓ
Es proposa arranjar el camí actual que va des de la sortida del Metro de la línia 1 de Baró de Viver fins al centre del Barri de Vallbona `per convertir-se en el camí fluvial del marge dret. Es proposa una actuació de remodelació que millori el confort dels vianants. Aquest nou camí hauria de ser per a vianants i bicicletes, però amb un paviment capaç de suportar el transit d'un vehicle de manteniment. S'incorporaria una nova barana de protecció de la llera del riu i una tanca de separació i una il·luminació semblant a la del molt freqüentat camí fluvial del marge esquerra. Si considerem el caràcter i l'atractivitat del nou espai d'agricultura de la ciutat es considera que seria el nou accés cívic al barri de Vallbona des del resta de la ciutat de Barcelona.

COST ESTIMAT
10.160.000 €

ADMINISTRACIÓ COMPETENT
Ajuntament de Montcada i Reixac i Ajuntament de Barcelona

SUPORT FINANÇAMENT
A determinar

TERMINI D'EXECUCIÓ
24

SEGUIMENT ACCIÓ
Ajuntament de Montcada i i Ajuntament de Barcelona

Document de Treball

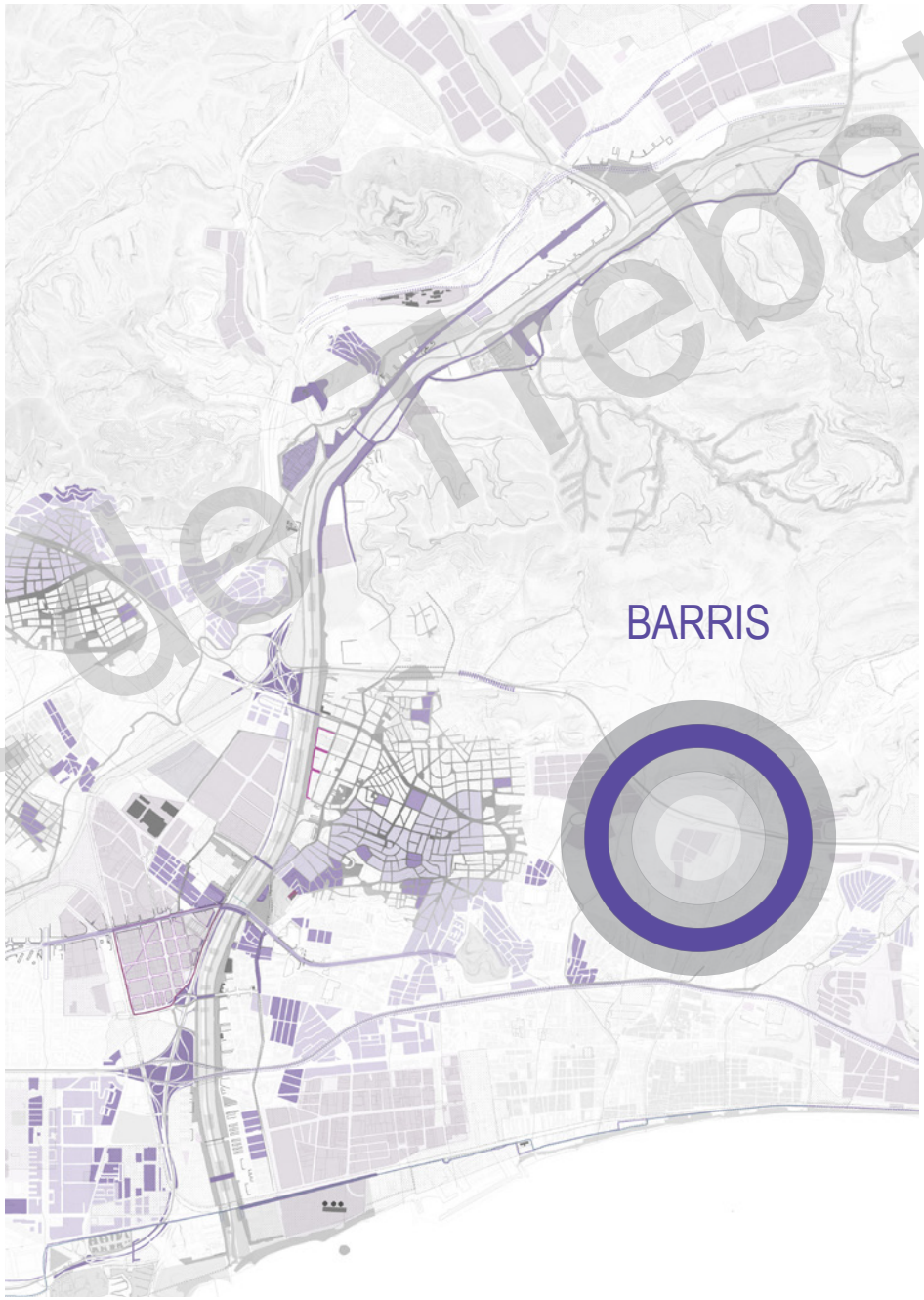

Document de treball

Diagnosi

L´imaginari col·lectiu associa els barris del Besòs com a vulnerables, estigmatitzats i perillosos. Les grans infraestructures han fragmentat el teixit urbà dels barris i impacta negativament en la qualitat ambiental i la mobilitat entre barris. Molts barris estan desconnectats entre sí i desconnectats del riu. No existeix una estructura viària de caràcter local que creui els barris del Besòs i que els connecti amb els grans equipaments, com és el parc fluvial.

Les famílies afectades per processos de desnonament, les persones amb dificultats per fer front a les despeses bàsiques de l'habitatge (lloguer i subministraments) i les persones sense llar, són problemàtiques especialment presents a l'àmbit. L'Eix Besòs ha comptat històricament —i compta també en l'actualitat— amb un capital humà menys qualificat, la qual cosa contribueix a generar fonamentalment unes majors dificultats per a la integració laboral, econòmica i residencial d'aquesta població.

Però els barris del Besòs tenen també un potencial per explotar i deixar de ser invisibles o poc atractius. A tot això es pot afegir la valoració positiva de disposar de sòl industrial on actualment hi ha polígons d'activitat econòmica que permet plantejar-ne la revitalització i atreure noves activitats centrades en el coneixement i la innovació.

Objectius

Fomentar una identitat compartida, centrada en el riu com element cohesionador dels barris del Besòs.

Reforçar l'equitat social per reduir les condicions de vulnerabilitat als barris del Besòs.

Promoure les polítiques actives de formació com a palanca d´inserció laboral.

Promoure la revitalització i l'enxarxament de l'associacionisme i l'enfortiment de les pràctiques d'innovació social.

Garantir el dret a l'habitatge impulsant polítiques coordinades amb els agents del territori.

Millorar l´accessibilitat i connectivitat entre els barris del Besòs.

Compensar les externalitats negatives de les grans infraestructures integrant-les a les diverses lògiques urbanes.

Millorar la qualitat ambiental vertebrant les infraestructures verdes blaves.

Reforçar i dinamitzar la participació ciutadana en la governança i el procés d'implementació de l'Agenda Besòs.

¨Hits¨

Cohesió social:

Hit 04 **Estratègia d'Habitage del Besòs**
- HAB01 Pla Estratègic de l'Habitatge del Territori Besòs - Agència de l'Habitatge

Hit 05 **Rehabilitació integral per disminuir la vulnerabilitat**
- HAB03 Redacció d'un Pla d'Actuació Integral per a persones en situació d'Alta Vulnerabilitat Residencial
- HAB04 Redactar Programes d'intervenció multidimensional en àrees d'alta vulnerabilitat urbana

Hit 06 **Fomentar una identitat compartida**
- SC02 Besossada. Les festes del riu

Economia-Treball-Teixits productius:

Hit 07 **Fixar i potenciar el Teixit productiu**
- ECO04 Pla estratègic per la revitalització dels PAEs (Projecte Pilot Montsolís)

Mobilitat:

Hit 08 **Pla de Vies dels barris del Besòs**
- PVL02 Eix Cantabria-Santander-Pius XII
- PVL03 Avda Sanatori - Crta de Santa Coloma de Gramenet

Qualitat Ambiental:

Hit 09 **Acomodar les infraestructures als barris**
- INF10 Apantallament de la C-33 a l'alçada de Montcada i Reixac

Document de Treball

Accions

Cohesió social

HAB01 Pla Estratègic de l'Habitatge del Territori Besòs - Agència de l'Habitatge

HAB03 Pla d'Actuació Integral per a persones en situació d'Alta Vulnerabilitat Residencial

HAB04 Redactar programes d'intervenció multidimensional en àrees d'alta vulnerabilitat urbana

HAB05 Pla d'Equipaments del Besòs

EDU01 Baobab

EDU02 Implantar el Pla d'Escoles Enriquides

EDU03 Programa de suport a l'ESO dels alumnes dels barris de l'entorn del Campus Diagonal-Besòs

EDU04 Ciutadania Besòs i Campus Diagonal-Besòs

EDU05 Solar Decathlon Europe

SC01 Cabal Musical

SC02 Besossada. Les festes del riu

SC03 Creació d'una xarxa de centres civics, culturals i comunitaris del Besòs

SOC02 Programa Acadèmic Universitat / Veïns per la millora dels barris

URI01 Programa d'Urbanisme Inclusiu

SEG01 Taula per la coordinació de seguretat i salut pública

IDE01 Promoure la difusió de la memòria històrica amb la senyalització de rutes urbanes i espais emblemàtics

IDE02 Programa de recuperació de la memòria històrica als instituts del Besòs

IDE03 Crear un espai de referència de la diversitat d'expressions de la cultura urbana i popular del territori

IDE04 Crear un esdeveniment esportiu d'àmbit Besòs.

Document de Treball

Economia-Treball-Teixits productius

ESS01 Projecte B-MINCOME

ESS02 Establir serveis de formació sobre economia cooperativa, social i solidària basat en la realitat social i productiva del territori Besòs

ESS03 Implantar al territori Besòs una moneda local que ajudi a reactivar el petit comerç

ESS04 Desenvolupar una línia d'ajuts econòmics destinats a impulsar iniciatives empresarials d'economia cooperativa, social i solidària

ESS05 Implementar línies d'ajut específiques per a persones amb rendes baixes o en risc d'exclusió

ECO02 Cens d'empreses i d'establiments industrials dels PAE de l'Eix Besòs

ECO01 Programa de millora d'infraestructures i de competitivitat de polígons industrials i àrees d'activitat econòmica

ECO03 Estudi de mercat de l'oferta i la demanda d'activitat terciàries d'oficines

ECO04 Pla estratègic per la revitalització dels PAEs (Projecte Pilot Montsolís)

ECO05 Fomentar l'associacionisme per la millora del comerç urbà

ECO06 Pla Industrial Campus Diagonal-Besòs

SOC01 Canvi d'usos edificis emblemàtics localitzats en teixits industrials

PR15 Rehabilitació pavelló B de l'Hospital de l'Esperit Sant: centre de polítiques de Formació

PR29 Impact Metrics

Mobilitat

INF02 Millora de la permeabilitat de la C-31

INF04 Cobertura de la B-20 en el tram del Besòs

INF09 Soterrament de la via R2 entre el barri de Vallbona i Montcada Centre

INF15 Estudi de l'aparcament en els barris del Besòs

MOB03 Estratègia conjunta pels plans directors de la bicicelta i bicing

MOB04 Anàlisi de la xarxa viària dels barris del Besòs

PVL01 Passera Lima

PVL02 Eix Cantabria-Santander-Pius XII

PVL03 Avda Sanatori- Crta de Santa Coloma

PVL04 Avda Eduard Maristany

PVL05 Bicivia litoral

PVL06 Pont Passadors-Pi i Maragall

PVL07 Passeig Fluvial Can Zam- Pont de Montcada

PVL08 Connectivitat Campus UPC Diagonal-Besòs

PVL10 Estudi de traçat de la BV-5001 al marge esquerra del Besòs

PVL11 Eix Via Trajana-Sant Ramon de Penyafort

PVL12 Nova connexió Vallbona-Montcada amb el marge esquerra

PVL14 Nou pont sobre la riera de Sant Cugat en connexió amb la N-150

PVL15 Ampliació pont Santa Coloma

PVL16 Actuacions per la millora de la mobilitat a Vallbona

PVL17 Nou pont a Montcada

Infraestructura verda i qualitat ambiental

AV01 Granja Ritz. Centre d'educació agrícola i ramadera de la ciutat de Barcelona.

AV02 Reconversió dels camps agrícoles de Vallbona com a parc hortofrutícola a l'aire lliure.

AV03 Rec Comtal tram Vallbona- Casa de les aigües, Trinitat Vella

PR14 Millorar la qualitat odorífera

PR19 Prova pilot per a millorar l'estructura d'eixos cívics als barris de l'entorn del riu

PR23 Prova pilot per reduir l'impacte acústic de les rondes sobre els habitatges de Santa Coloma que donen al Parc Fluvial del Besòs

PR27 Projecte pilot de residus al barri de la Mina

EN01 Implantació xarxa de calor d'aprofitament geotèrmic a Santa Coloma de Gramenet

EN02 Prova pilot d'instal·lació d'energia solar fotovoltaica a la coberta d'un polígon de l'àmbit del Besòs

EN04 Programa pilot per a la rehabilitació energètica d'habitatges als barris de les Oliveres i de Can Franquesa de Santa Coloma de Gramenet

INF08 Apantallament de la C-31 a l'alçada de Badalona i Sant Adrià de Besòs

INF10 Apantallament de la C-33 a l'alça de Montcada i Reixac

Document de Treball

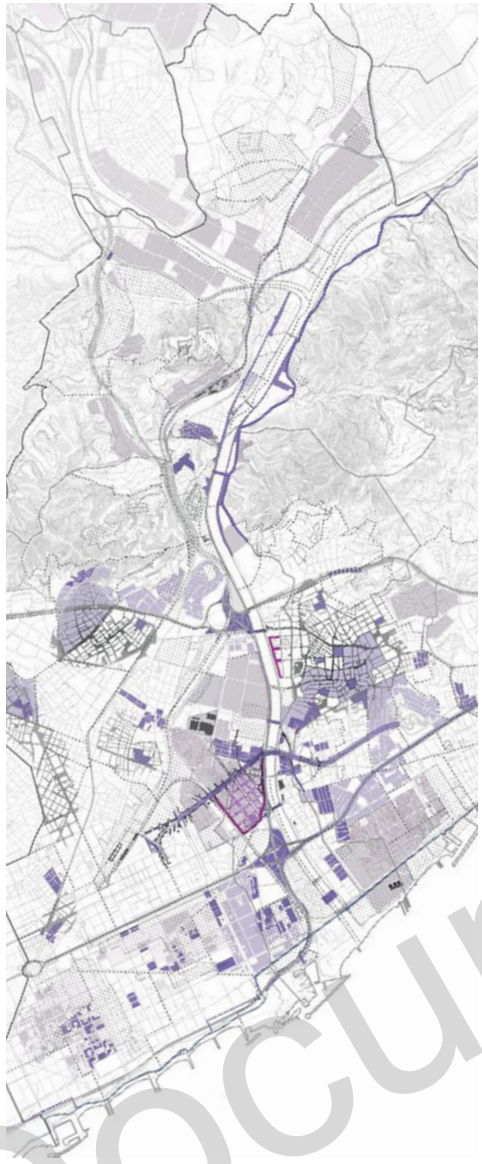

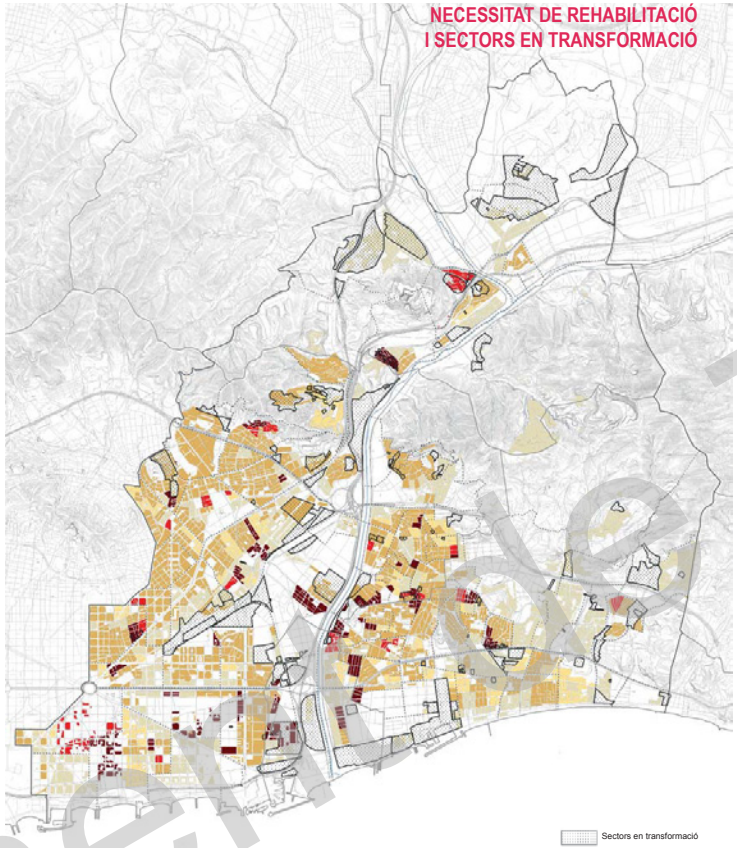

PLA D'ACCIÓ DE L'AGENDA BESÒS
Barris

HAB1
Pla Estratègic de l'Habitatge del Territori Besòs- Agència de l'habitatge

OBJECTIUS
4. Garantir el dret a l'habitatge impulsant polítiques coordinades amb els agents del territori

LINIES ESTRATÈGIQUES
Redacció d'un Pla estratègic de l'habitatge que ajudi a gestionar de forma coordinada la promoció de l'habitatge assequible per als ciutadans del territori Besòs

Promoure la creació d'un espai comú com suport en la gestió de les polítiques d'habitatge

Fomentar polítiques coordinades amb diferents agents per afrontar les situacions d'Alta Vulnerabilitat Residencial

DESCRIPCIÓ
El Pla ha de contemplar una diagnosi de l'estat de l'habitatge en aquest territori amb l'objectiu d'especificar les seves necessitats i problemàtiques, definint els reptes i actuacions que s'han d'afrontar de forma coordinada.
Aquest Pla ha de servir principalment per establir les directrius que permetin l'elaboració dels plans locals d'habitatge de cada municipi.
Ha d'establir les bases per a la creació d'una estructura que permeti desenvolupar les prescripcions del Pla (Oficina de l'habitatge del Besòs).

COST ESTIMAT
250.000 €

ADMINISTRACIÓ COMPETENT
Ajuntaments - Consorci del Besòs

SUPORT FINANÇAMENT
Consorci del Besòs

TERMINI D'EXECUCIÓ

SEGUIMENT ACCIÓ
Ajuntaments - Consorci del Besòs

Document de Treball

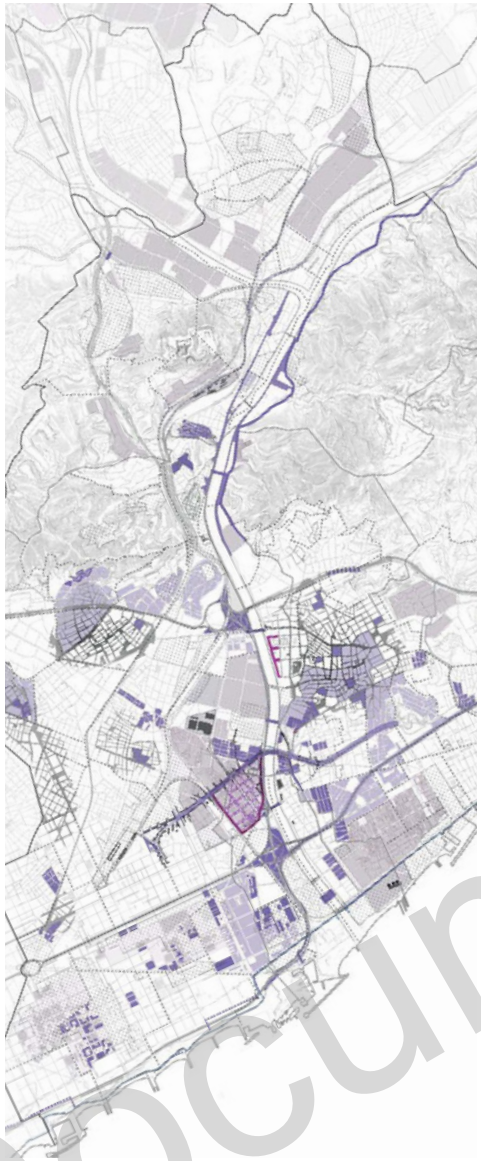

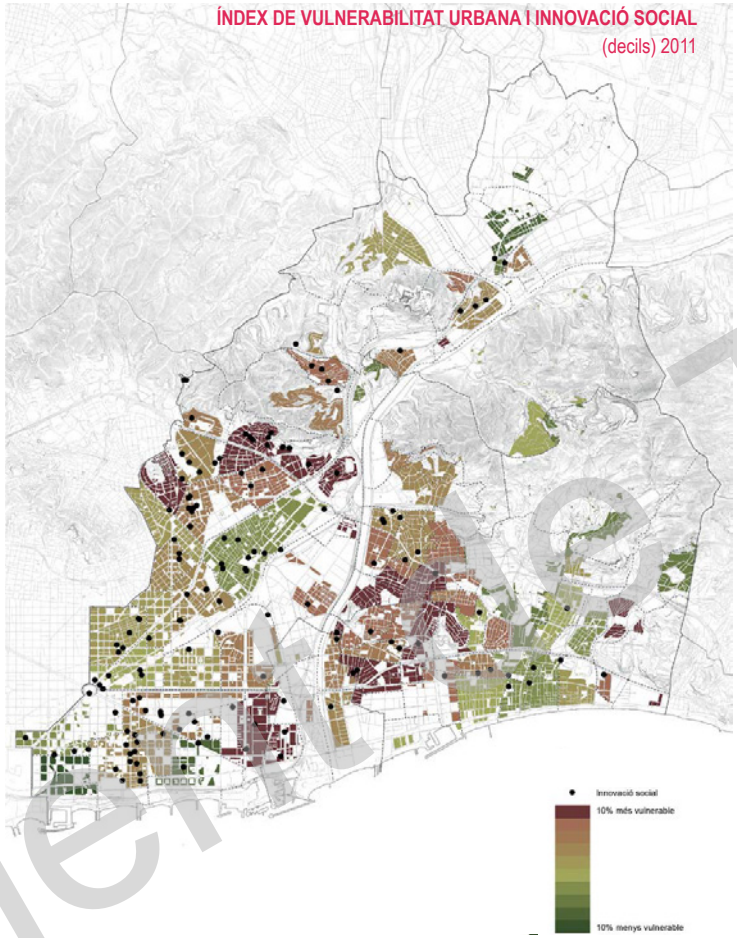

El Periódico

PLA D'ACCIÓ DE L'AGENDA BESÒS
Barris

HAB3
Redacció d'un Pla d'Actuació Integral per a persones en situació d'Alta Vulnerabilitat Residencial.

OBJECTIUS
4. Garantir el dret a l'habitatge impulsant polítiques coordinades amb els agents del territori

LINIES ESTRATÈGIQUES
Fomentar polítiques coordinades amb els agents per afrontar les situacions d'Alta Vulnerabilitat Residencial

DESCRIPCIÓ
El Pla contindrà com a mínm 6 instruments : 1)Un equip professional d'atenció de carácter específic. 2) Un conjunt de protocols de relació entre serveis socials bàsics i la cartera de serveis del PAI. 3)Un programa públic d'habitatges d'emergència i d'inclusió. 4) Un sistema de serveis d'acollida i estada temporal (CPA, centre integral, centre de dia...). 5) Una xarxa d'acció compartida amb les entitats. 6)Un dispositiu estable de coordinació intermunicipal del PIA.

COST ESTIMAT
50.000 €

ADMINISTRACIÓ COMPETENT
Consorci del Besòs

SUPORT FINANÇAMENT
Pressupost Consorci Besòs 2017

TERMINI D'EXECUCIÓ
12

SEGUIMENT ACCIÓ
Consorci del Besòs

Document de Treball

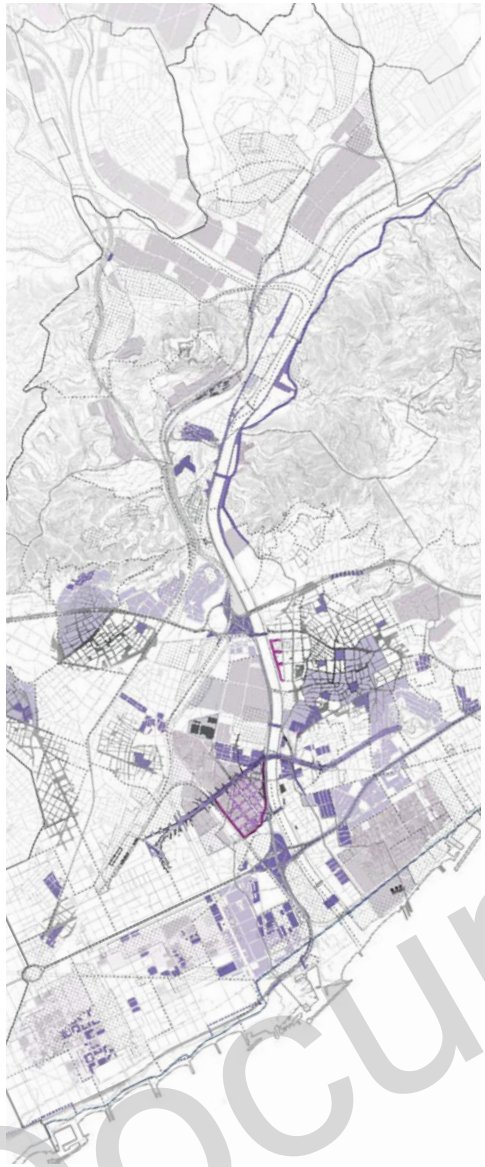

PLA D'ACCIÓ DE L'AGENDA BESÒS
Barris

HAB4
Redactar Programes d'intervenció multidimensional i comunitària en àrees d'alta vulnerabilitat urbana.

OBJECTIUS
2. Reforçar l'equitat social per reduir les condicions del vulnerabilitat als barris del Besòs

LINIES ESTRATÈGIQUES
Atenció especial a àrees d'alta vulnerabilitat urbana

DESCRIPCIÓ
Els documents de redacció dels programes d'intervenció multidimensional han d'incorporar:
Crear projectes educatius, integrals i transformadors, i donar suport a les escoles en les tasques socioeducatives complementàries.
Afrontar les principals desigualtats socials que causen problemes de salut, reforçant la perspectiva integral, preventiva i comunitària.
Impulsar la cultura com a eina de transformació social, vinculant-la als equipaments de proximitat, als centres educatius i a l'accés i la participació igualitària de tots els col·lectius.
Promoure el desenvolupament local i de l'economia de proximitat, lligada a les necessitats de les persones, i fomentar-ne les oportunitats laborals.
Fer front als dèficits urbanístics, a la baixa qualitat de l'habitatge i a la manca d'equipaments.

COST ESTIMAT
100.000 €

ADMINISTRACIÓ COMPETENT
Consorci del Besòs

SUPORT FINANÇAMENT
Consorci del Besòs

TERMINI D'EXECUCIÓ
18

SEGUIMENT ACCIÓ
Consorci del Besòs

Document de treball

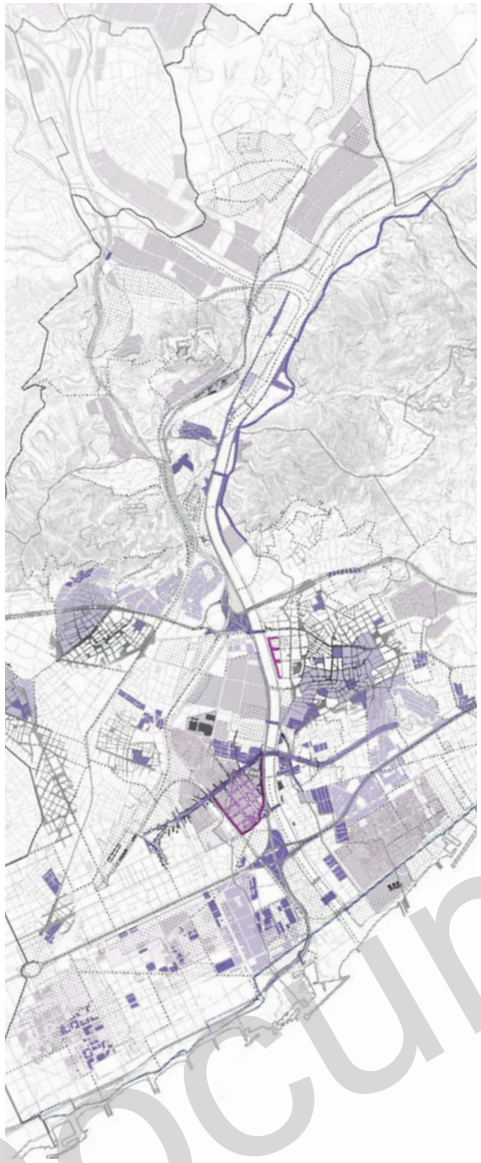

Acte 1
Anar-hi

Acte 2
Trobar-se

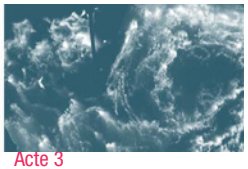

Acte 3
Celebrar

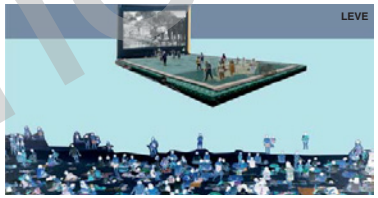

consorcibesòs

BR BARCELONA REGIONAL
AGÈNCIA DESENVOLUPAMENT URBÀ

PLA D'ACCIÓ DE L'AGENDA BESÒS
Barris

SC02
Besossada. Les festes del riu

OBJECTIUS
1. Fomentar una identitat compartida, centrada en el riu com element cohesionador dels barris del Besòs

LINIES ESTRATÈGIQUES
Promoure activitats al parc fluvial vinculades a la recuperació de la memòria col·lectiva i a la generació d'una identitat compartida pels barris (Festa del Riu)

DESCRIPCIÓ
La Besosada, terme agafat de les crescudes repentines del riu, és un esdeveniment popular d'escala territorial que té intenció d'implantar-se al calendari de festes anual.
Partim del fet que, amb la recuperació del riu i la seva llera, s'ha guanyat un espai privilegiat per als ciutadans, no prou conegut ni valorat per la resta de veïns de la metròpoli. Celebrar aquesta recuperació significa reconèixer la vitalitat d'aquest territori. El Territori Besós no és unlloc per descobrir sino un territori viu, actiu i amb una forta personalitata. Proposem construir la festa des dels motors de producció cultural existents i, per tant, fent aflorar i posant envalor el que ja passa. El projecte es fonamenta en el treball de cocreació d'un esdeveniment en el que els els ciutadans-protagonistes participin d'una posada en escena d'escala ivisibilitatsuperior gracies a la col.laboració amb artistes i creadors.

COST ESTIMAT
550.000 €

ADMINISTRACIÓ COMPETENT
Ajuntaments-CB

SUPORT FINANÇAMENT
a determinar

TERMINI D'EXECUCIÓ
6

SEGUIMENT ACCIÓ
Comissió Festa del riu

Document de Treball

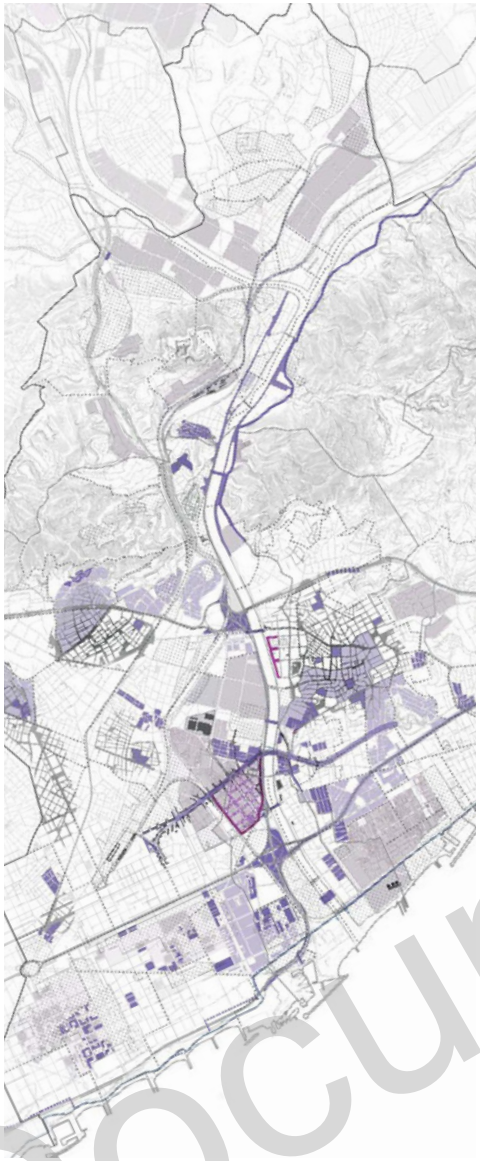

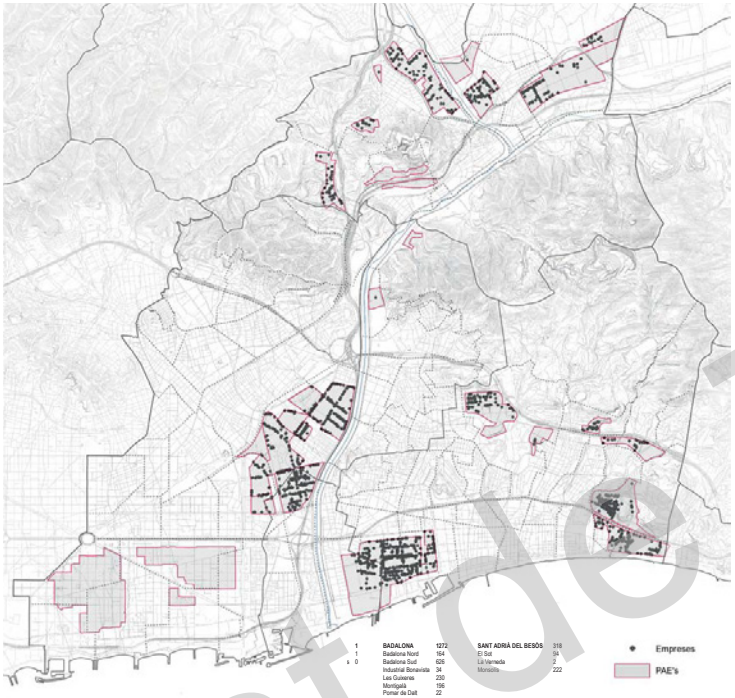

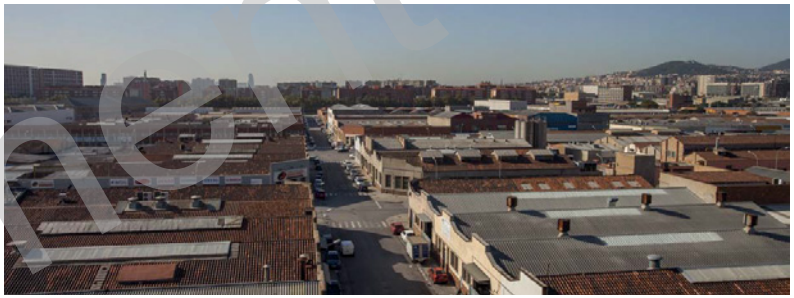

PLA D'ACCIÓ DE **L'AGENDA BESÒS**

Barris

EC004
Pla estratègic per la revitalització del PAE (Montsolís)

OBJECTIUS

8. Impulsar àrees de coneixement i d'activitat econòmica metropolitana fomentant l'economia circular

LINIES ESTRATÈGIQUES

Desenvolupar programes de rehabilitació integral en els polígons d'activitat econòmica (PAE) integrats en el teixit urbà

DESCRIPCIÓ

Elaboració d´un Pla estratègic per revitalitzar el PAE de Montsolís, identificant el seu potencial en base a la seva localització estratègica i les millores necessàries en serveis i infraestructures vinculades a la producció. El Pla ha de ser una eina per aprofitar les potencialitats del polígon de mode que reverteixi en el desenvolupament econòmic del barri, generant llocs de treball i donant cabuda a iniciatives d´economia social i cooperativa. La proposta haurà d´estudiar vies per fer més competent i enfortir l´activitat de les empreses ja localitzades al polígon i per atraure d´altres activitats que generin sinèrgies com la simbiosi industrial, les indústries culturals, l´economia circular i verda, o activitats centrades en la innovació i la formació.

COST ESTIMAT

100.000 €

ADMINISTRACIÓ COMPETENT

Consorci del Besòs, Ajuntament de Barcelona, Ajuntament de Sant Adrià del Besòs

SUPORT FINANÇAMENT

Consorci del Besòs

TERMINI D'EXECUCIÓ

SEGUIMENT ACCIÓ

Consorci del Besòs, Ajuntament de Barcelona, Ajuntament de Sant Adrià del Besòs

Document de Treball

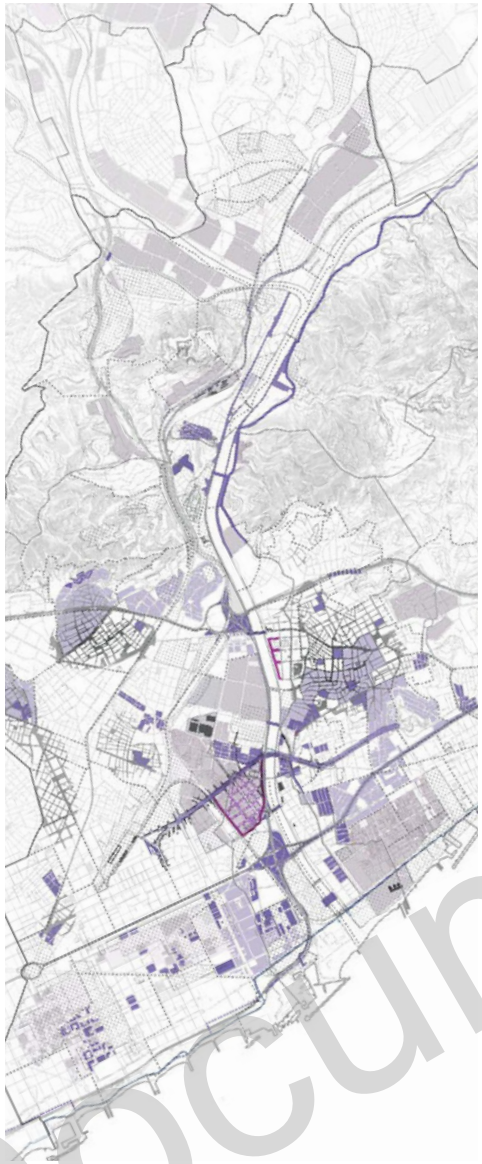

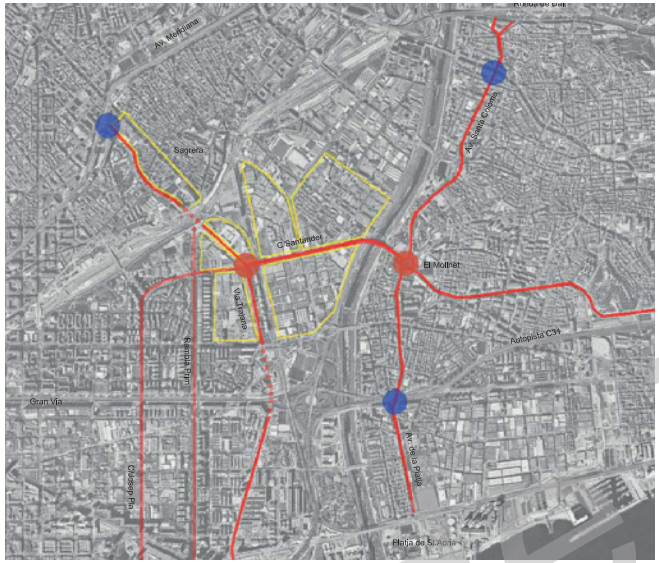

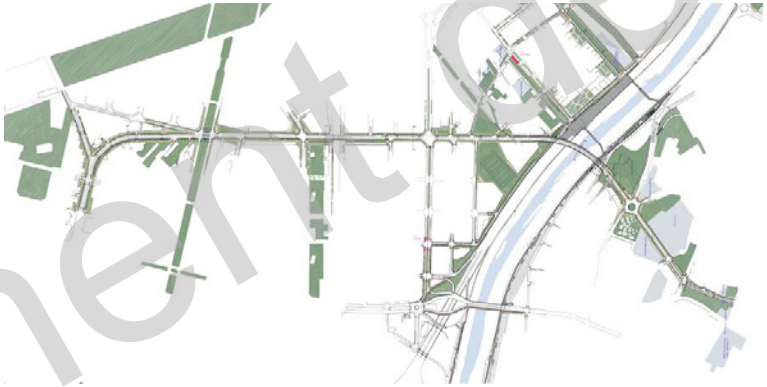

FOTO 1 FOTO 2 FOTO 3

FOTO 4 FOTO 5 FOTO 6

PVL02
Eix Cantabria-Santander-Pius XII

OBJECTIUS
5. Millorar l´accessibilitat i connectivitat entre els barris del Besòs
7. Millorar la qualitat ambiental vertebrant les infraestructures verdes blaves

LINIES ESTRATÈGIQUES
Augmentar la superfície, millorar la accessibilitat física i la qualitat dels carrers
Adequar i millorar l'espai urbà per facilitar la mobilitat a peu i en bicicleta

DESCRIPCIÓ
L'Eix Cantàbria, Santander, Pont del Molinet i Av. Pius XII és un dels principals eixos de connexió Barcelona – Badalona. Ha de ser un dels eixos principals per a la bicicleta segons la proposta de BiciVia elaborada per l'Àrea Metropolitana. Aquest eix recorre realitats urbanístiques ben diverses i té variacions notables en la seva secció : Zona residencial (dormitori) al carrer de Cantàbria plena d'aparcament en superfície, zona industrial al carrer Santander creuant les vies del tren, pont només per a vehicles sobre del Besós, espai de zones verdes i equipaments en l'Av. Pius XII, zona residencial a la plaça de Trafalgar....

Es proposa tractar l'eix com a carrer, uniformitzant la secció den tot el seu recorregut amb una calçada continua amb capacitat per a dos carrils de circulació per sentit, un cordó d'aparcament de vehicles i carril bici. La resta de la secció es destina als vianants enxampant les voreres i dotant-les d'espais verds. Al carrer Cantàbria es provoca un augment important de les voreres a costa d'una reducció de l'aparcament en superfície. Es dona continuïtat i accessibilitat als vianants i a les bicicletes en el nou pont sobre el tren i en el pont del Molinet. Es proposa també treure el pas inferior de l'Av Pius XII sota la plaça Salvador Dalí portant tots els creuaments viaris a la mateixa cota per a reforçar l'idea de carrer urbà

COST ESTIMAT
35.259.600 €

ADMINISTRACIÓ COMPETENT
Ajuntament de Barcelona, Ajuntament de Badalona, CB

SUPORT FINANÇAMENT
a determinar

TERMINI D'EXECUCIÓ
24

SEGUIMENT ACCIÓ
Consorci del Besòs

Document de Treball

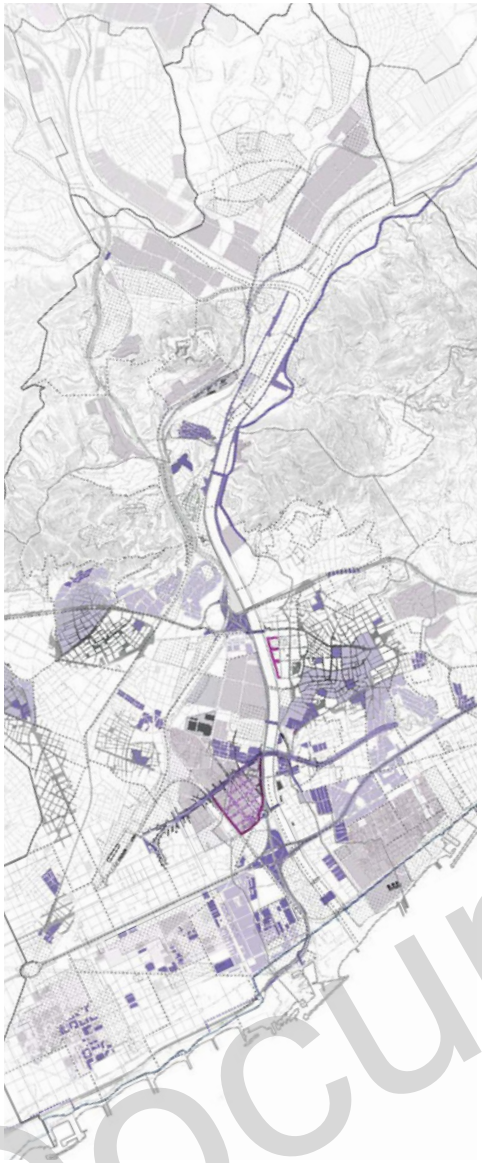

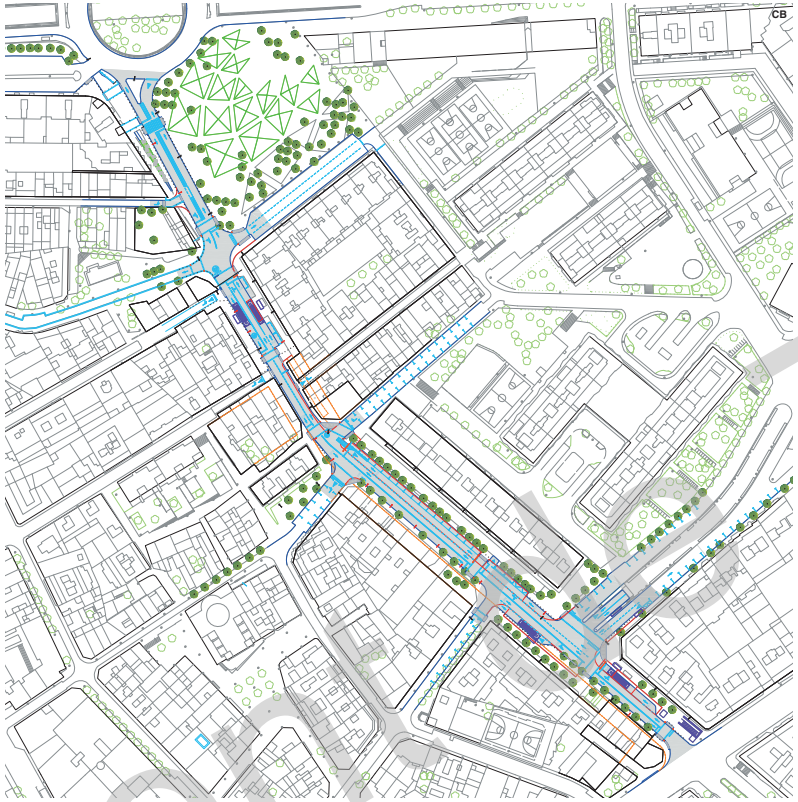

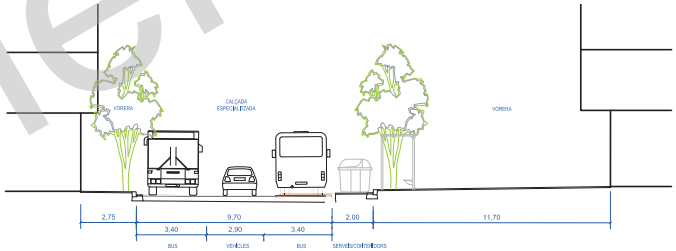

PLA D'ACCIÓ DE L'AGENDA BESÒS
Barris

PVL03
Avda Sanatori_ Crta de Santa Coloma

OBJECTIUS

5. Millorar l´accessibilitat i connectivitat entre els barris del Besòs

7. Millorar la qualitat ambiental vertebrant les infraestructures verdes blaves

LINIES ESTRATÈGIQUES

Augmentar la superfície, millorar la accessibilitat física i la qualitat dels carrers

Adequar i millorar l'espai urbà per facilitar la mobilitat a peu i en bicicleta

DESCRIPCIÓ

Per a millorar la connectivitat amb el marge dret del riu, es proposa treure un carril de circulació del pont en sentit Sant Adrià per tal d'aconseguir tenir una vorera de 5,6 metres en el costat mar del pont amb espai segregat per a vianants i per a bicicletes.

COST ESTIMAT

700.000 €

ADMINISTRACIÓ COMPETENT

Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet, Ajuntament de Sant Adrià de Besòs, Ajuntament de Badalona, Consorci del Besòs.

SUPORT FINANÇAMENT

a determinar

TERMINI D'EXECUCIÓ

12

SEGUIMENT ACCIÓ

Consorci del Besòs

Document de Treball

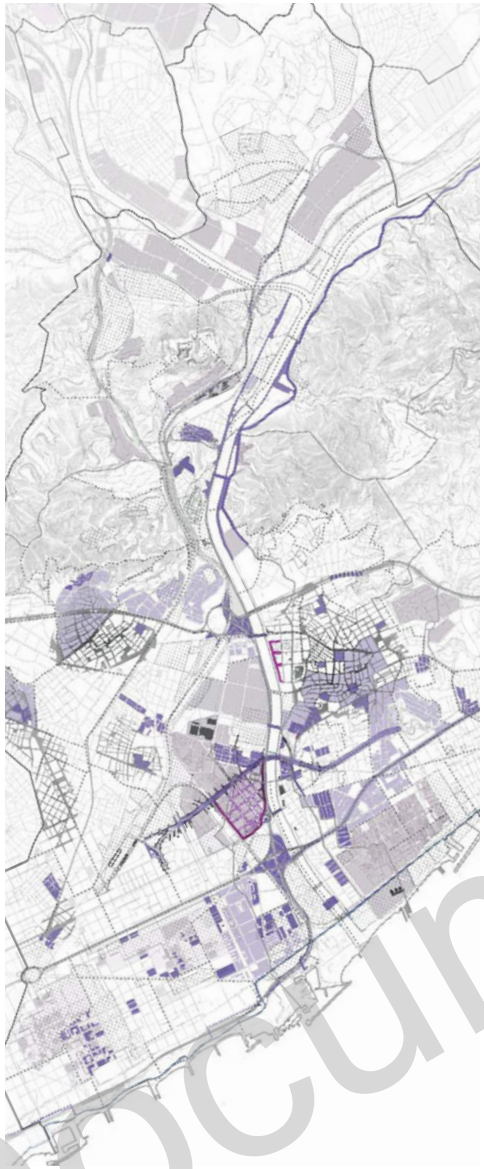

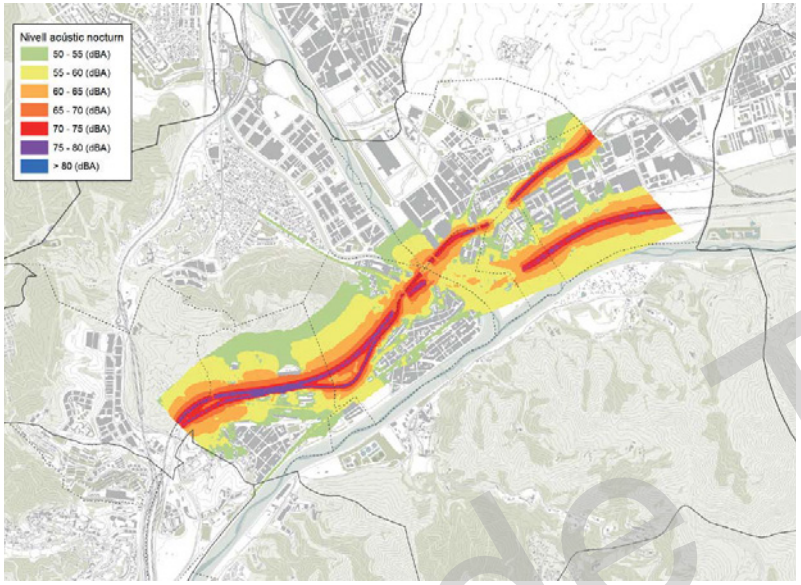

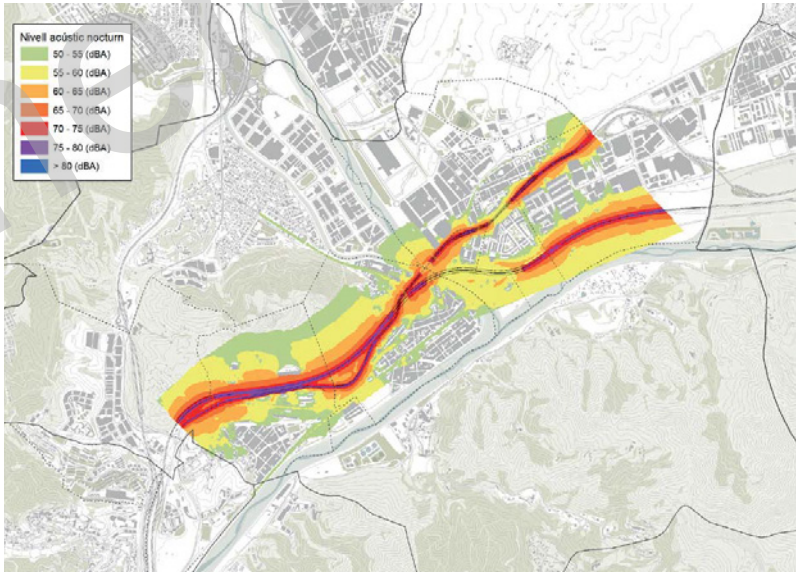

INF10
Apantallament de la C-33, a l'alçada de Montcada i Reixac

OBJECTIUS
6. Compensar les externalitats negatives de les grans infraestructures integrant-les a les diverses lògiques urbanes

LINIES ESTRATÈGIQUES
Apantallament o actuacions en grans infraestructures que afecten més a la població exposada

DESCRIPCIÓ
Pantalla acústica fonoabsorbent al marge esquerra de la C-33, entre la zona residencial i la llera del riu a 3 m; i una altra pantalla acústica fonoabsorbent entre la llera del riu i el polígon Pla d'en Coll a 4 m.

COST ESTIMAT
605.160 €

ADMINISTRACIÓ COMPETENT
Generalitat

SUPORT FINANÇAMENT
a determinar

TERMINI D'EXECUCIÓ
12

SEGUIMENT ACCIÓ
Generalitat i Ajuntament de Montcada i Reixac

Document de Treball

Document de Treball

Objectiu

L´Agenda Besòs planteja propostes en quant als modes de gestió i governança del territori. L´Agenda fa propostes en forma de projectes, accions i activitats per gestionar e implementar ,també des de la perspectiva metropolitana. Aquestes iniciatives suposen un repte i alhora una gran oportunitat per buscar fórmules que milloren la qualitat de vida dels ciutadans de manera més eficient i des de l´escala més adequada.

Es centren en establir un model de sostenibilitat econòmica del Barris del Besòs, impulsant tres node d'activitat econòmica basats en la sinergia entre universitat, recerca i empresa. També planteja la concreció de dos grans parcs metropolitans que tancaran la gran infraestructura verda blava del Besòs.

Accions

BIO05 Observatori de la biodiversitat del Besòs
ECO07 Programa pel foment d'iniciatives d'economia circular i simbiosi industrial
ECO08 Taula per la dinamització comercial i la coordinació entre els agents del territori
EN03 Fotolinera a un municipi de l'àmbit Besòs
INF05 Perllongament nord de la L1 de metro Fondo-Badalona
INF06 Nova xarxa de bus al marge esquerre del Besòs
INF11 Estació de bus de Sagrera
INF13 Perllongament L4 Sagrera
INF14 Perllongament Tramvia Sant Adrià-Badalona (Port)
INF18 Perllongament de la L3 de metro (Trinitat Nova-Trinitat Vella)
INF19 Permeabilitat i connectivitat de Ronda Litoral-Besòs
INF20 Impactes de les infraestructures als barris del Besòs
ME01 El metabolisme urbà del territori Besòs
MOB01 Pla operatiu de mobilitat Campus Can Ruti
MOB02 Pla de millora de la intermodalitat de la xarxa ferroviària
MOB05 Anàlisi de distribució de mercaderies de la indústria urbana
OL01 Estabilització platges
OL02 Parc d'esculls
OL03 Desplaçament col·lector
PECT01 PECT Litoral Besòs Territori Sostenible
PECT02 Eix del coneixement Besòs-Marina
PM01 Parc Agroforestal Metropolità del Pla de Reixac
PM02 Parc de les Tres Xemeneies

¨Hits¨

HIT 10 **Impulsar nodes de coneixement i activitat económica al territori Besòs**
PECT01 Litoral Besòs Territori Sostenible
PECT02 Eix del coneixement Besòs-Marina

HIT 11 **Impulsar nous parcs metropolitans al Besòs**
PM01 Parc Agroforestal Metropolità del Pla de Reixac
PM02 Parc de les Tres Xemeneies

Document de Treball

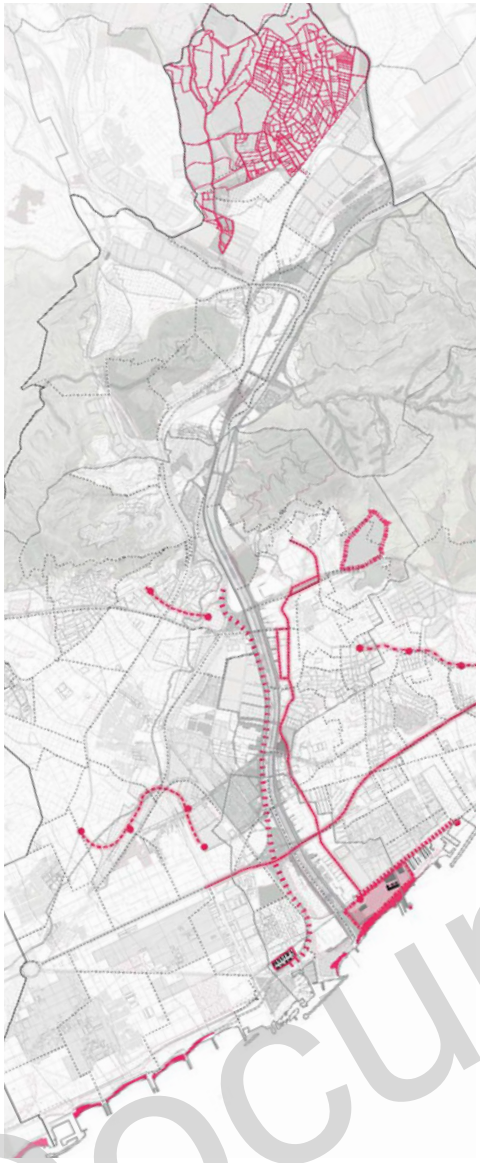

PLA D'ACCIÓ DE
L'AGENDA BESÒS
metrópolis

PECT01
PECT Litoral Besòs Territori Sostenible

OBJECTIUS
8. Impulsar àrees de coneixement i d'activitat econòmica metropolitana fomentant l'economia circular

LINIES ESTRATÈGIQUES
Donar suport al desenvolupament dels Projectes d'Especialització i Competitivitat Territorial (PECT)

DESCRIPCIÓ
Aquest projecte és fa coordinadament entre l'Ajuntament de Badalona, St. Adrià de Besòs, l'UPC i el Consorci del Besòs i la col.laboració de la Fundació B-TEC.
Del total d'actuacions contemplades dins del PECT es duen a terme 11 operacions i 16 actuacions. Les actuacions previstes per part del Consorci són 3 operacions que s'emmarquen en diferents estudis i concretament la modelització de sòls contaminats, gestió d'aigües freàtiques i la monitorització de la qualitat del litoral.
L'esmentat projecte ha estat presentat a la Generalitat el passat 5 de setembre, té una despesa total d'inversió pels propers 6 anys per part de totes les administracions implicades de 4.368.323 euros, del qual el Consorci assumeix una despesa màxima de 834.400 euros.

OPERACIÓ 2. GESTIÓ SOSTENIBLE DEL CICLE DE L'AIGUA

OPERACIÓ 8. EFICIÈNCIA EN DISTRIBUCIÓ ENERGÈTICA

OPERACIÓ 10. REPENSAR I REGENERAR ESPAI 3 XEMENEIES-LITORAL. Es concreta en dues Actuacions: REPENSAR ESPAI 3 XEMENEIES – LITORAL i REGENERACIÓ PILOT DELS SÒLS CONTAMINATS

COST ESTIMAT
3.400.000 €

ADMINISTRACIÓ COMPETENT
Ajuntament de Badalona Ajuntament de Sant Adrià Consorci del Besòs UPC

SUPORT FINANÇAMENT
Programa RIS3CAT

TERMINI D'EXECUCIÓ
48

SEGUIMENT ACCIÓ
Comissió PECT

Document de Treball

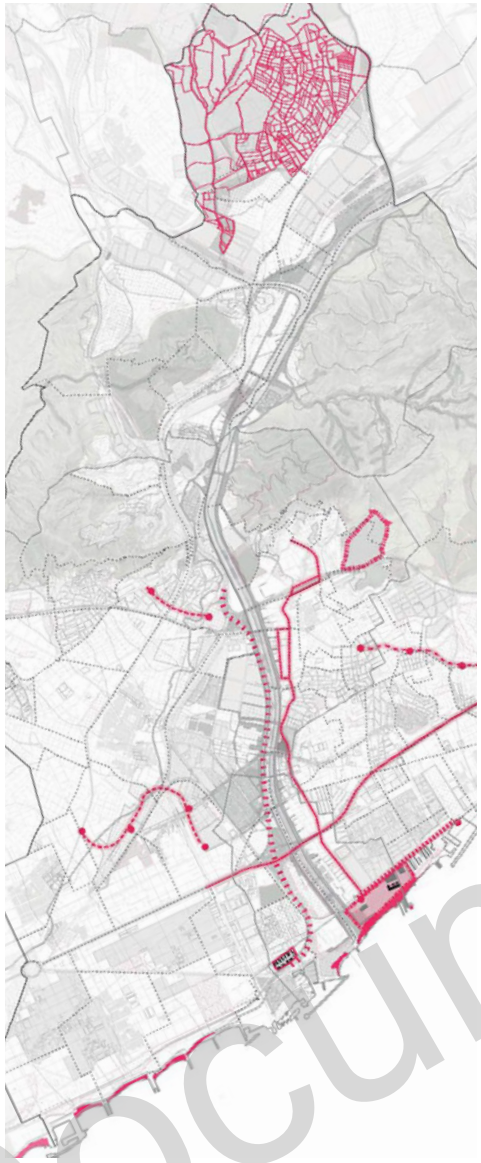

PROJECTE RIS3 CAT 2014-2020
ESTRATÈGIA PER A L'ESPECIALITZACIÓ INTEL·LIGENT DE CATALUNYA

PECT
EIX DEL CONEIXEMENT BESÒS- MARINA
ALIMENTACIÓ I INDÚSTRIES DE LA SALUT
Alimentació i Gastronomia - Salut i Biotecnologia

25 de novembre de 2014

RIS3CAT

Pla d'actuació estratègic: IRTA & Sector de la Flor i Planta Ornamental
Control genètic de les llavors i disminució de la dependència de les multinacionals

consorcibesòs

BR BARCELONA REGIONAL AGÈNCIA DESENVOLUPAMENT URBÀ

PLA D'ACCIÓ DE
L'AGENDA BESÒS
metrópolis

PECT02
Eix del coneixement Besòs-Marina

OBJECTIUS
8. Impulsar àrees de coneixement i d'activitat econòmica metropolitana fomentant l'economia circular

LINIES ESTRATÈGIQUES
Donar suport al desenvolupament dels Projectes d'Especialització i Competitivitat Territorial (PECT)

DESCRIPCIÓ
Eix del Coneixement Besòs Marina
Centrat en l'Alimentació i la Salut amb dues zones principals de coneixement que representen el Recinte Torribera (Diputació de Barcelona) relacionada amb Universitat de Barcelona i el Campus Biomèdic Germans Trias i Pujol relacionat amb la Universitat Autònoma de Barcelona i com a secundari el Pla d'actuació estratègic: IRTA & Sector de la Flor i Planta Ornamental pel control genètic de les llavors i disminució de la dependència de les multinacionals .

COST ESTIMAT
1.500.000 €

ADMINISTRACIÓ COMPETENT
Ajuntament de Badalona Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet UAB UB Diputació de Barcelona

SUPORT FINANÇAMENT
Programa RIS3CAT

TERMINI D'EXECUCIÓ
48

SEGUIMENT ACCIÓ
Comissió PECT

Document de Treball

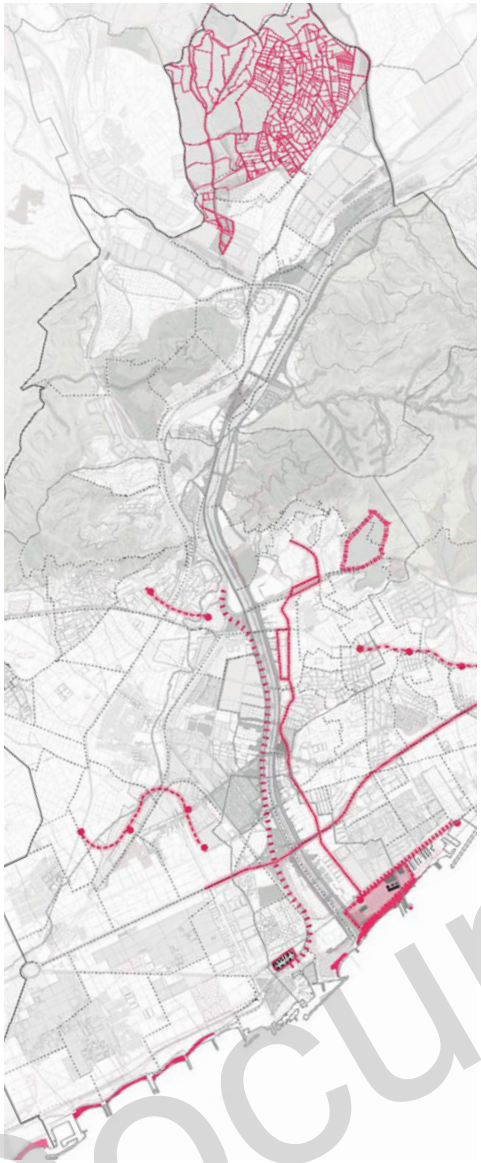

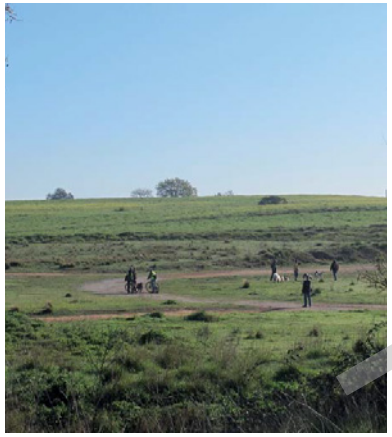

PLA D'ACCIÓ DE L'AGENDA BESÒS
metrópolis

PM01
Parc Agroforestal Metropolità del Pla de Reixac

OBJECTIUS
7. Millorar la qualitat ambiental vertebrant les infraestructures verdes blaves

LINIES ESTRATÈGIQUES
Incorporar l'agricultura com element de sobirania alimentària pes barris del Besòs.
Mantenir i potenciar l'activitat agrícola que hi té lloc tot protegint els valors naturals existents i potenciant un ús públic respectós amb la conservació de l'entorn

DESCRIPCIÓ
L'àmbit s'ubica en l'espai agrícola situat al nord de Montcada i Reixac classificat actualment com a equipaments i zones verdes pel PGM. Es proposa la millora dels ecosistemes fluvials i la connectivitat dels torrents i rieres que el creuen, la protecció de les zones humides i de les zones d'interès per la fauna, així com la restauració de les zones degradades i la senyalització d'unes rutes per a la descoberta i gaudi de l'espai

COST ESTIMAT
A determinar

ADMINISTRACIÓ COMPETENT
Ajuntament de Montcada i Reixac - AMB

SUPORT FINANÇAMENT
Ajuntament de Montcada i Reixac - AMB - DiBa

TERMINI D'EXECUCIÓ
36

SEGUIMENT ACCIÓ
Ajuntament de Montcada i Reixac - AMB

Document de Treball

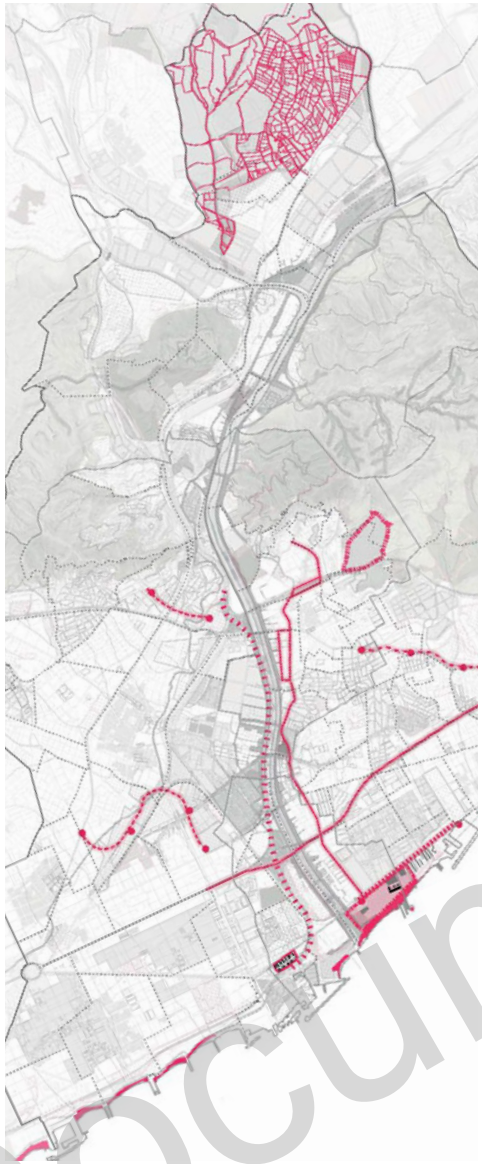

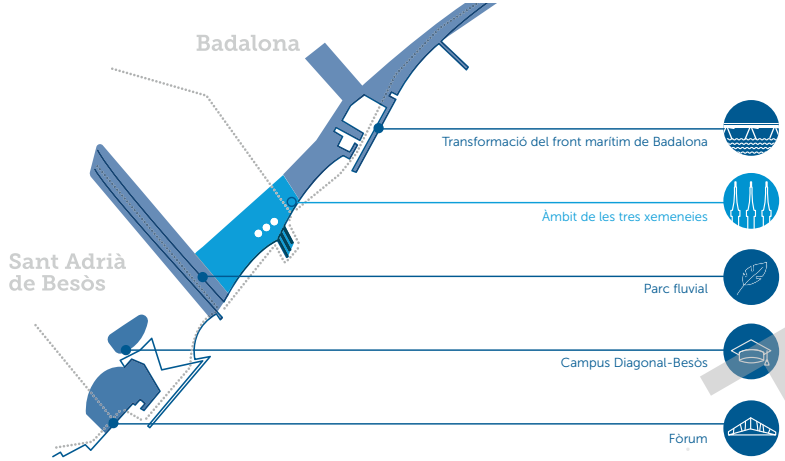

PM02
Parc de les 3 Xemeneies

OBJECTIUS
7. Millorar la qualitat ambiental vertebrant les infraestructures verdes blaves
5. Millorar l'accessibilitat i connectivitat entre els barris del Besòs

LINIES ESTRATÈGIQUES
Adequar el pas de les grans infraestructures de sanejament per tal de permetre l'accés dels veïns al mar.
Potenciar la biodiversitat en els fons marins propers a la costa

DESCRIPCIÓ
Creació d'un parc per aprofitar al màxim la seva situació al costat del mar per tal de potenciar el seu ús amb numeroses activitats recreatives i de lleure vinculades també a la platja. Al marge esquerre del Besòs, tocant a la desembocadura, davant del mar i al voltant de Tèrmiques, la implantació d'un gran parc en un espai on l'actualitat està en desús, donant continuïtat amb el parc del Litoral

COST ESTIMAT
37.850.000 €

ADMINISTRACIÓ COMPETENT
Consorci del Besòs, com a administració actuant del Sector urbanístic

SUPORT FINANÇAMENT
possible Junta de compensació de les tres xemeneis

TERMINI D'EXECUCIÓ
14

SEGUIMENT ACCIÓ
Consorci del Besòs

Document de Treball

GOVERNANÇA

GOVERNANÇA

L'Agenda Besòs té com a objectiu establir espais de comunicació i marcs de cooperació entre els municipis del Besòs per portar a terme el desenvolupament dels projectes i actuacions prèviament definides. L´Agenda vol ser també l´instrument per compartir amb els agents del territori la reflexió sobre el present i el futur de l´Eix Besòs. Per tant, la governança, entesa com l´estructura de relacions que s'estableixen entre els diferents actors que participen en la presa de decisions i la implementació de polítiques, esdevé un element fonamental per la consecució dels objectius que es fixen en l'Agenda. La governança és també la clau per negociar i gestionar el finançament identificat com a prioritari i garantir una materialització adequada de les accions i projectes programats.

Al llarg d'aquest darrer any, i en el marc dels treballs d'elaboració i definició d'una estratègia compartida pel Besòs, ja s'han definit comissions i espais tant de seguiment com de caràcter tècnic que l'Agenda ha incorporat com a propis:

- Comissió de seguiment
- Comissió tècnica
- Comissions específiques / temàtiques

La fase d'elaboració i definició de l´Agenda Besòs és el resultat d´un pla de treball on han estat implicats els equips tècnics de les cinc administracions municipals, el Consorci del Besòs, Barcelona Regional, l´Institut d´Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona (IERMB) i l´Institut de Govern i Polítiques Públiques (IGOP) de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Aquesta col·laboració s´ha fet a través de nombroses reunions i l´intercanvi d´informació sobre els reptes i les oportunitats del territori. Alhora, s'ha creat un espai virtual, el Repositori compartit, on els equips de treball i els diferents serveis tècnics dels municipis han pogut accedir als materials com ara plans, projectes, referents bibliogràfics o cartografies.

Els processos de treball conjunt i de participació ciutadana dissenyats per elaborar l´Agenda Besòs permetran reforçar els espais de governança que el conjunt dels agents del territori consideri rellevants per dur a terme en el curt, mitjà i llarg termini la visió estratègica i els objectius defitinits per l´Eix Besòs.

consorcibesòs

BR
BARCELONA
REGIONAL
AGÈNCIA
DESENVOLUPAMENT
URBÀ